

บทที่ 4

วิกฤตการณ์ราคาน้ำมัน วิเคราะห์สถานการณ์ตัวแปรทางเศรษฐกิจไทย และความสัมพันธ์ราคาน้ำมันกับตัวแปรทางเศรษฐกิจ

4.1 วิกฤตการณ์ราคาน้ำมัน

4.1.1 วิกฤตการณ์ราคาน้ำมัน ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2516 – 2522 (ค.ศ. 1973 – 1979)

วิกฤตการณ์ราคาน้ำมัน (Oil Price Shock) ครั้งสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อแทบทุกส่วนของโลก ครั้งแรกเกิดขึ้นเมื่อ ปี 2516 (ค.ศ. 1973) หลังจากเกิดสงครามตะวันออกกลางระหว่างประเทศอิสราเอลกับประเทศอาหรับ ทำให้กลุ่มประเทศอาหรับที่ส่งออกน้ำมันหรือกลุ่ม OPEC มีมติห้ามจำหน่ายน้ำมันให้กับประเทศที่สนับสนุนอิสราเอล โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา ราคาน้ำมันขยับจาก 2 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ขึ้นไปถึง 13 – 14 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ผลกระทบที่เกิดขึ้นขยายวงกว้างไปทั่วโลก โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาประเทศผู้บริโภคน้ำมันอันดับ 1 ของโลก

ประเทศไทยเองก็ได้รับผลกระทบจากวิกฤตราคาน้ำมันครั้งนี้ยาวนานหลายปี ตั้งแต่ปี 2516 จนถึง ปี 2522 ผ่านการแก้ปัญหาของรัฐบาลหลายสมัย และผลของราคาน้ำมันที่ปรับตัวสูงขึ้นหลายเท่าตัว ทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้ออย่างรุนแรง ดุลการค้าขาดดุลมากถึง 20,000 ล้านบาท รัฐบาลจึงต้องตัดสินใจลดค่าเงินบาทถึง 2 ครั้ง และประกาศปรับราคาน้ำมันขายปลีกขึ้นถึง 4 ครั้ง ในช่วงเวลาเพียงแค่ 8 เดือน (กรกฎาคม 2516 – กุมภาพันธ์ 2517) สร้างความแตกตื่นให้กับประชาชนผู้ใช้น้ำมันอย่างมาก เพราะราคาน้ำมันดีเซลปรับเพิ่มขึ้นกว่า 2 เท่าตัว จากราคาลิตรละ 0.98 บาท ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ เพิ่มสูงขึ้นไปถึงลิตรละ 2.33 บาท นอกจากนี้ รัฐบาลยังออกมาตรการหลายอย่างเพื่อแก้ไขปัญหา เช่น ลอยตัวราคาน้ำมัน ลดอัตราภาษีน้ำมัน ตั้งกองทุนรักษาระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงขึ้นมาช่วยสนับสนุน โดยให้โรงกลั่นและผู้ค้าน้ำมันส่งเงินเข้ากองทุน บันส่วนน้ำมันเชื้อเพลิงมอบหมายให้องค์การเชื้อเพลิง (อชพ.) ในสังกัดกระทรวงกลาโหม จัดหาน้ำมัน กลั่นน้ำมัน และจำหน่ายน้ำมันให้ประชาชน รวมทั้งให้ปิดปั้มน้ำมันและรายการโทรทัศน์ช่วงดึกอีกด้วย แต่ปัญหาไม่ได้คลี่คลายไป ทำให้พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรี แสดงความรับผิดชอบด้วยการประกาศลาออกในปี 2522

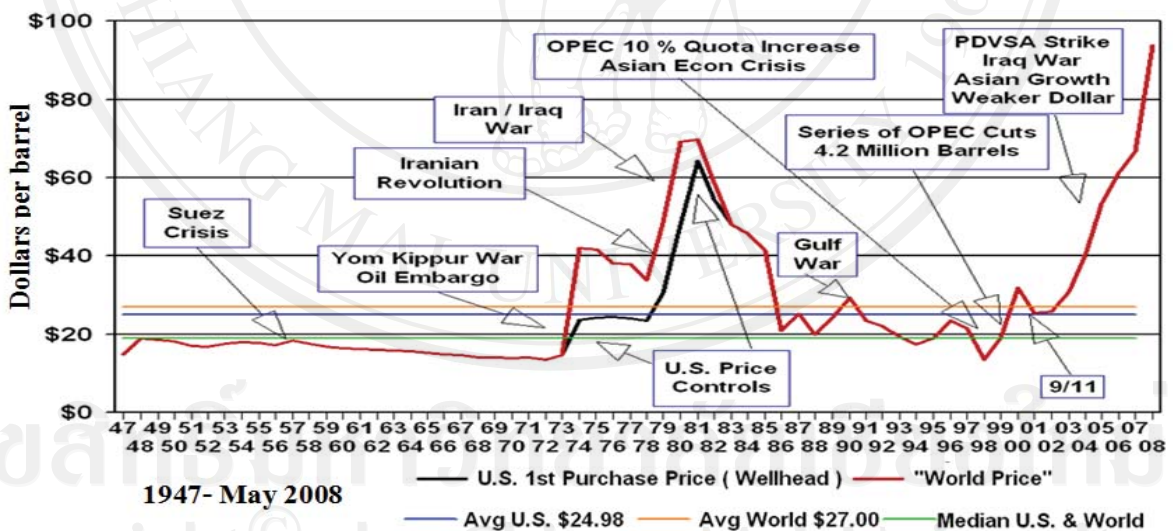
ว่าในอีกด้านหนึ่ง ผลพวงของวิกฤตราคาน้ำมันในยุคนี้ทำให้การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) ถือกำเนิดขึ้นเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2521 เพื่อเป็นองค์กรของรัฐที่มีอำนาจ

และบทบาทรับผิดชอบงานด้านปิโตรเลียมของประเทศไทยโดยตรงโดยมี ดร.ทองจันทร์ หงส์คารมภ์ เป็นผู้ว่าการ ปตท. คนแรก

4.1.2 วิฤตการณ์ราคาน้ำมัน ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2523 – 2525 (ค.ศ. 1980 – 1982)

หลังจากวิกฤตน้ำมันครั้งแรกเกิดขึ้นไม่นาน วิกฤตน้ำมันครั้งใหม่ก็เริ่มต้นขึ้นอีกครั้ง เมื่อเกิดสงครามอิรัก – อิหร่าน ในปี 2522 – 2523 (ค.ศ. 1979 – 1980) ส่งผลให้เกิดภาวะขาดแคลนน้ำมันอย่างรุนแรง ราคาน้ำมันพุ่งสูงขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรงมากกว่าวิกฤตการณ์ครั้งแรก โดยราคาซื้อขายน้ำมันพุ่งสูงถึง 40 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล แต่เมื่อถึงปลายปี 2525 (ค.ศ. 1982) สถานการณ์น้ำมันก็เปลี่ยนแปลงไป จากที่เคยขาดแคลนกลายเป็นน้ำมันล้นตลาด เมื่อกลุ่ม OPEC แแตกความสามัคคีกันไม่สามารถตกลงกันเรื่องโควตาการผลิตได้ ประกอบกับมีการแข่งขันจากประเทศนอกกลุ่ม OPEC มากขึ้น ทำให้ราคาน้ำมันในปี 2526 ลดต่ำลงเกือบ 1 ใน 3 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงที่มีราคาสูงสุด

รูปที่ 4.1 ราคาน้ำมันตลาดโลก ค.ศ. 1947 – 2008

ที่มา: James L. Williams, WTRG Economics wtrg.com

ผลของวิกฤตราคาน้ำมันครั้งนี้ ทำให้ประเทศไทยต้องพบกับปัญหาอัตราเงินเฟ้อที่พุ่งทะยานขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 20 ในปี 2524 รัฐบาล พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ต้องประกาศลดค่าเงินบาทลงถึง 2 ครั้ง และเปลี่ยนนโยบายการจัดการหาน้ำมันไปในรูปของรัฐต่อรัฐ เพื่อให้ได้ราคาน้ำมันถูกลง นอกจากนี้ ได้พยายามชะลอการขึ้นราคาน้ำมัน ทำให้กองทุนน้ำมันเข้ามามีบทบาทมากขึ้น แต่

ราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้นจากวิกฤตการณ์ราคาน้ำมันครั้งที่ 1 เกือบ 2 เท่าตัว ทำให้รัฐบาลต้องแบกรับภาระอย่างหนัก จึงต้องนำมาตรการทุกรูปแบบมาใช้ ทั้งการปรับราคาน้ำมันเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความรู้สึกประหยัดพลังงานอย่างแท้จริง การออกมาตรการให้โทรทัศน์งดออกอากาศบางช่วงเวลา การปิดสถานบันเทิง ปิดสนามกีฬา รวมถึงกำหนดเวลาเปิด – ปิดปั๊มน้ำมัน

แต่ท่ามกลางวิกฤตก็มีโอกาสแฝงอยู่ด้วย ผลของราคาน้ำมันที่พุ่งสูงขึ้นอย่างรุนแรง ทำให้รัฐบาลต้องเร่งรัดพัฒนาแหล่งพลังงานอย่างจริงจัง และประสบความสำเร็จในปี 2524 โดยพบแหล่งก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทยที่สามารถนำมาทดแทนน้ำมันนำเข้าได้บางส่วน โดยเฉพาะการผลิตกระแสไฟฟ้าและจากจุดนี้เอง ได้นำไปสู่การวางแผนพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีชายทะเลฝั่งตะวันออก หรือ “อีสเทิร์นซีบอร์ด” (Eastern Sea Board) โดยให้การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย หรือ ปตท. (ในขณะนั้น) สร้างโรงแยกก๊าซธรรมชาติ เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ซึ่งเป็นพื้นฐานการพัฒนาประเทศที่สำคัญในเวลาต่อมา ยุคนี้จึงได้ชื่อว่าเป็น “ยุคโชติช่วงชัชวาล”

4.1.3 วิกฤตการณ์ราคาน้ำมันสงครามอ่าวเปอร์เซีย พ.ศ. 2533 (ค.ศ. 1990)

เป็นวิกฤตการณ์ราคาน้ำมันที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาสั้น ๆ เมื่อเกิดสงครามอ่าวเปอร์เซีย ในปี 2533 (ค.ศ. 1990) กองทัพอิรักโดยการนำของประธานาธิบดีซัดดัม ฮุสเซน บุกยึดคูเวตเพื่อควบคุมแหล่งผลิตน้ำมันขนาดใหญ่ของคูเวตเพื่อควบคุมแหล่งผลิตน้ำมันขนาดใหญ่ของคูเวต ต่อมาเมื่อกองกำลังสหประชาชาติได้บุกเข้าโจมตีอิรักจนยอมถอนกองกำลังออกจากคูเวต แต่ได้เผาบ่อน้ำมันของคูเวตเสียหายหลายร้อยแห่ง ทำให้ราคาน้ำมันดิบพุ่งสูงสุดในรอบ 5 ปี ชัยสูงขึ้นจาก 16 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล เป็น 36 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตลอดเดือนสิงหาคมในปีนั้น และเมื่อกองกำลังสหประชาชาติเข้าไปช่วยปลดปล่อยคูเวตแล้ว ราคาน้ำมันจึงกลับเข้าสู่ภาวะปกติอีกครั้ง

สำหรับประเทศไทย แม้จะเป็นวิกฤตการณ์ระยะสั้น ๆ แต่ก็ทำให้รัฐบาลนายอานันท์ ปันยารชุน ตัดสินใจประกาศลอยตัวราคาน้ำมันแบบเต็มทีในปี 2534 หลังจากมีมาตรการกึ่งลอยตัวมาระยะหนึ่งและก่อนหน้านั้นในปี 2533 รัฐบาล พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ก็มีแนวคิดที่จะตั้งหน่วยงานขึ้นมารับผิดชอบภารกิจด้านพลังงานโดยตรง เช่น กระทรวงพลังงาน สำนักงานคณะกรรมการนโยบายและพลังงานแห่งชาติ

4.1.4 วิกฤตน้ำมันครั้งที่ 3 พ.ศ. 2546 (ค.ศ. 2003 – ปัจจุบัน)

ตั้งแต่ปี 2537 (ค.ศ. 1994) เป็นต้นมา ราคาน้ำมันในตลาดโลกขึ้น ๆ ลง ๆ อยู่ตลอดเวลา ระหว่าง 10 – 25 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล แต่เมื่อถึงปลายปี 2546 (ค.ศ. 2003) ราคาน้ำมันในตลาดโลกเริ่มปรับตัวสูงขึ้นเรื่อย ๆ ต่อเนื่องมาถึงปี 2547 (ค.ศ. 2004) ราคาน้ำมันที่แพงต่อเนื่องและ

ยาวนานเป็นสัญญาณให้รู้ว่า โลกกำลังเข้าสู่วิกฤตน้ำมันครั้งที่ 3 แต่วิกฤตน้ำมันครั้งนี้มีลักษณะแตกต่างจากครั้งที่ผ่านมา เพราะไม่ได้มีปัญหาเรื่องผลิตน้ำมันไม่ได้ หรือว่าขนส่งลำเลียงไปจนถึงตลาดโลกไม่ได้เพราะมีตีกองครามอยู่ในอาณาบริเวณที่เป็นแหล่งผลิต แต่เป็นเพราะความต้องการน้ำมันเพิ่มขึ้นเกินความสามารถในการผลิตน้ำมันจากแหล่งผลิตทั้งในและนอกกลุ่มโอเปก ซึ่งเป็นผู้ผลิตน้ำมันเพื่อส่งออกสำคัญ อุปสงค์น้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นผลมาจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา จีน และอินเดีย

ผลของราคาน้ำมันที่พุ่งสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงของไทยในปี 2547 สูงกว่า 5 แสนล้านบาท รัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ตัดสินใจแก้ปัญหาราคาน้ำมันด้วยการตั้งราคาน้ำมัน สวนทางกับราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่ขณะนั้นพุ่งทะยานสู่ 50 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล สูงสุดในรอบ 21 ปี โดยเฉพาะน้ำมันดีเซลมีการตั้งราคายาวนานกว่า 1 ปี ตั้งแต่เดือนมกราคม 2547 ก่อนที่จะประกาศลดตัวเมื่อเดือนกรกฎาคม 2548 เพื่อต้องการรักษาตัวเลขการเติบโตทางเศรษฐกิจให้คงไว้ที่ร้อยละ 6 แต่การตรึงราคาน้ำมันไว้ทำให้ราคาน้ำมันในประเทศไม่ได้สะท้อนต้นทุนที่แท้จริง ประกอบกับเศรษฐกิจของประเทศมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ทำให้ความต้องการน้ำมันยังคงเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะดีเซลที่ใช้ในภาคการขนส่ง ส่งผลให้มูลค่าการนำเข้าน้ำมันสูงขึ้นมาก และราคาน้ำมันที่ปรับเพิ่มสูงขึ้นไม่หยุดตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นมา ส่งผลให้ต้นทุนของทั้งระบบเศรษฐกิจสูงขึ้นไปด้วย ทำให้อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศลดลง อัตราเงินเฟ้อสูงขึ้น ราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้น การใช้จ่ายภาคครัวเรือนและการลงทุนภาคเอกชนชะลอตัว ประเทศขาดดุลการค้าและดุลบัญชีเดินสะพัด ราคาน้ำมันจึงมีผลกระทบต่อทั้งเสถียรภาพเศรษฐกิจภายในและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

4.2 วิเคราะห์สถานการณ์ราคาน้ำมันดิบช่วง พ.ศ. 2549 – 2551

4.2.1 วิเคราะห์สถานการณ์ราคาน้ำมันดิบ พ.ศ. 2549

ไตรมาสแรกของปี 2549 ราคาน้ำมันดิบดูไบและเบรนท์เฉลี่ยเดือนมกราคมอยู่ที่ระดับ 58.44 และ 63.49 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน 5.24 และ 6.07 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ เนื่องจากบริษัท Gazprom ผู้ผลิตก๊าซธรรมชาติในรัสเซียหยุดการส่งก๊าซธรรมชาติไปยูเครนในวันที่ 1 มกราคม 2549 ประกอบกับท่อขนส่งน้ำมันในประเทศไนจีเรียถูกลอบวางระเบิด ทำให้บริษัทเชลล์ต้องหยุดการทำงานส่งผลให้กำลังการผลิตน้ำมันดิบโดยรวมของไนจีเรียลดลง 220,000 บาร์เรลต่อวัน จากกำลังการผลิตปกติ 2.6 ล้านบาร์เรลต่อวัน และจากสถานการณ์ความตึงเครียดในประเทศตะวันออกกลาง หลังจากการประชุมของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศของอังกฤษ ฝรั่งเศส และเยอรมนีได้ยื่นคำขาดให้อิหร่านหยุดดำเนินการ

ทดสอบพลังงานนิวเคลียร์ ทำให้ตลาดกังวลเกี่ยวกับอุปทานน้ำมัน หากเกิดการคว่ำบาตรประเทศอิหร่าน ในเดือนต่อมา ราคาน้ำมันดิบดูไบและเบรนท์เฉลี่ยเดือนกุมภาพันธ์อยู่ที่ระดับ 57.66 และ 60.84 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ปรับตัวลดลงจากเดือนก่อน 0.79 และ 2.65 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ เนื่องจากนักลงทุนเทขายทำกำไรอย่างต่อเนื่องจากปริมาณสำรองน้ำมันในสหรัฐอเมริกาประจำสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2549 เพิ่มขึ้นทั้งปริมาณสำรองน้ำมันดิบ น้ำมันเบนซิน และน้ำมันสำเร็จรูปโดยปริมาณสำรองน้ำมันดิบปรับเพิ่มขึ้น 4.9 ล้านบาร์เรล อยู่ที่ระดับ 325.6 ล้านบาร์เรล (ทำสถิติสูงสุดตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2548) ปริมาณสำรองน้ำมันเบนซิน ปรับเพิ่มขึ้น 2.2 ล้านบาร์เรล อยู่ที่ 225.5 ล้านบาร์เรล และปริมาณสำรองน้ำมันสำเร็จรูปปรับเพิ่มขึ้น 0.9 ล้านบาร์เรล อยู่ที่ระดับ 136.9 ล้านบาร์เรล ในเดือนมีนาคม ราคาน้ำมันดิบดูไบและเบรนท์เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 57.81 และ 62.83 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล เฉลี่ยปรับตัวเพิ่มขึ้นจากเดือนที่แล้ว 0.16 และ 1.99 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ เนื่องจากอิหร่านออกมาปฏิเสธข้อเรียกร้องจากคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (U.N. Security Council) ทั้ง 15 ชาติ ที่มีมติในที่ประชุมอย่างเป็นทางการให้อิหร่านระงับการทดลองเสริมสมรรถนะแร่ยูเรเนียมภายในระยะเวลา 30 วัน ประกอบกับ นาย Hashem al Hahemi รัฐมนตรีน้ำมันของอิรักออกมาแจ้งว่าการส่งออกน้ำมันจากแหล่งผลิตน้ำมันทางตอนเหนือของประเทศ (600,000 บาร์เรลต่อวัน) ต้องใช้ระยะเวลา ประมาณ 8 – 12 เดือน จึงจะสามารถกลับมาดำเนินการได้ เพราะบริเวณที่ขนส่งน้ำมันได้รับความเสียหายอย่างรุนแรงจากการถูกลอบวางระเบิด

ไตรมาสที่สอง ราคาน้ำมันดิบดูไบและเบรนท์เดือนเมษายนเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 64.27 และ 70.57 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล เฉลี่ยปรับตัวเพิ่มขึ้นจากเดือนที่แล้ว 6.46 และ 7.89 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ เนื่องจากตลาดยังคงกังวลเกี่ยวกับปัญหานิวเคลียร์ของอิหร่านที่ยังไม่มีทีท่าจะคลี่คลายได้ง่าย ทำให้ตลาดเกิดความกังวลว่าเหตุการณ์ดังกล่าวจะยืดเยื้อและรุนแรงขึ้นไปอีก ประกอบกับแหล่งผลิตน้ำมันดิบในแถบทะเลเหนือจะลดกำลังการผลิต ในเดือนพฤษภาคม 2549 ลงประมาณ 57,000 บาร์เรลต่อวัน จากเดิมผลิต 10,500,000 บาร์เรลต่อวัน ในเดือนเมษายน 2549 มาอยู่ที่ระดับ 993,000 ล้านบาร์เรลต่อวัน เดือนพฤษภาคม ราคาน้ำมันดิบดูไบเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 65.00 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล เฉลี่ยปรับตัวเพิ่มขึ้นจากเดือนที่แล้ว 0.73 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ส่วนราคาน้ำมันดิบเบรนท์เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 70.53 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ปรับตัวลดลงจากเดือนที่แล้ว 0.04 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล จากที่ประธานาธิบดี Mahmoud Ahmadinejad ได้รับเสียงสนับสนุนจากกลุ่มผู้นำประเทศอิสลามกำลังพัฒนาทั้ง 8 ชาติ ประกอบด้วย อิหร่าน, อินโดนีเซีย, มาเลเซีย, ปากีสถาน, ตุรกี, อียิปต์, ไนจีเรีย และบังกลาเทศ เกี่ยวกับการทดลองพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติในการประชุมที่เกาะบาห์ลี ประเทศอินโดนีเซีย พร้อมกันนี้ผู้นำอิหร่านยังคงยืนยันสิทธิที่จะทดลอง

พลังงานนิวเคลียร์ต่อไป และ OPEC อาจไม่ลดเพดานการผลิตในระหว่างการประชุมครั้งต่อไปที่เมือง Caracas ประเทศ เวเนซุเอลา วันที่ 1 มิถุนายน โดยรัฐบาลอิหร่าน กล่าวว่าอิหร่านจะสนับสนุนให้ OPEC คงเพดานการผลิตที่ 28 ล้านบาร์เรลต่อวัน ทั้งนี้เพื่อแสดงให้เห็นว่าอิหร่านจะไม่ใช้น้ำมันเพื่อเป็นเครื่องมือในการต่อรองกับชาติตะวันตกเรื่องโครงการนิวเคลียร์ เดือนมิถุนายนราคาน้ำมันดิบดูไบเฉลี่ยเดือนมิถุนายนอยู่ที่ระดับ 65.22 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล เฉลี่ยปรับตัวเพิ่มขึ้นจากเดือนที่แล้ว 0.22 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ในขณะที่ราคาน้ำมันดิบเบรนท์เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 69.33 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ปรับตัวลดลงจากเดือนที่แล้ว 1.20 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล เนื่องจากนายอาลี ลาริจานี (หัวหน้าผู้เจรจาต่อรองของอิหร่าน) ออกมากล่าวว่าอิหร่านรับพิจารณาข้อเสนอของสหภาพยุโรป เพื่อให้อิหร่านยุติการเสริมสมรรถนะแร่ยูเรเนียม โดยคาดว่าจะมีการเจรจาต่อรองกันอีกครั้งเพื่อบรรลุข้อสรุปที่ยอมรับได้ทั้ง 2 ฝ่าย และนายซามูเอล บ็อคแมน (รัฐมนตรีพลังงานของสหรัฐอเมริกา) แถลงว่า รัฐบาล สหรัฐอเมริกาจะนำน้ำมันสำรองทางยุทธศาสตร์ออกมาใช้ทันทีหากการขนส่งน้ำมันในอ่าวเปอร์เซียหยุดชะงัก

ไตรมาสที่สาม ราคาน้ำมันดิบดูไบและเบรนท์เฉลี่ยเดือนกรกฎาคมอยู่ที่ระดับ 69.17 และ 74.06 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล เฉลี่ยปรับตัวเพิ่มขึ้นจากเดือนที่แล้ว 3.95 และ 4.73 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ เนื่องจากอิหร่านจะยังไม่ให้คำตอบ 6 ชาติสมาชิกคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติในเรื่องข้อเสนอเพื่อแลกเปลี่ยนการระงับโครงการทดลองอาวุธนิวเคลียร์ และจากตลาดยังคงกังวลเกี่ยวกับความไม่แน่นอนของสถานการณ์ความตึงเครียดในตะวันออกกลางระหว่างอิสราเอล และกลุ่มขบวนการติดอาวุธเฮซบอลเลาะห์ โดยนายกรัฐมนตรีของอิสราเอลออกมาแถลงว่า กองทัพอิสราเอลจะเดินหน้าโจมตีต่อไป โดยใช้กำลังทางทหารกวาดล้างขบวนการเฮซบอลเลาะห์จนกว่าจะมีการปล่อยตัวทหารทั้ง 2 นาย และแน่ใจว่าสามารถปลดอาวุธกลุ่มขบวนการดังกล่าวได้ทั้งหมด นอกจากนี้โรงกลั่นของสหรัฐอเมริกา 2 แห่งต้องปิดฉุกเฉิน คือโรงกลั่น Valero Energy Corp ในรัฐลุยเซียนา ประกาศปิดฉุกเฉินหน่วยผลิตเป็นเวลา 20 วัน และโรงกลั่น ConocoPhillips ในรัฐอิลลินอยส์ (306,000 บาร์เรลต่อวัน) ต้องปิดฉุกเฉินเนื่องจากกระแสไฟฟ้าขัดข้องจากผลกระทบของพายุ ในเดือนสิงหาคม ราคาน้ำมันดิบดูไบและเบรนท์เฉลี่ยเดือนสิงหาคมอยู่ที่ระดับ 68.77 และ 73.72 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล เฉลี่ยปรับตัวลดลงจากเดือนที่แล้ว 0.40 และ 0.33 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ จากนักลงทุนเทขายทำกำไรในตลาดล่วงหน้าและราคาน้ำมันปรับตัวผ่านแนวต้านสำคัญที่ 70.00 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล เป็นครั้งแรกในรอบ 2 เดือนรวมทั้งจากตลาดคลายความกังวลเกี่ยวกับพายุ Ernesto ที่นับเป็นเฮอริเคนลูกแรกของปีนี้ที่อ่อนกำลังลงเป็นพายุโซนร้อน และไม่พัดผ่านหรือทำความเสียหายต่อแหล่งผลิตน้ำมัน และก๊าซธรรมชาติในอ่าวเม็กซิโก ประกอบกับไนจีเรียอาจยกเลิกประกาศเหตุสุดวิสัย (Force Majeure)

สำหรับการส่งออกน้ำมันดิบ Bonny จากเหตุท่อส่งน้ำมันรั่วเมื่อเดือนกรกฎาคม 2549 เดือนกันยายนราคาน้ำมันดิบดูไบและเบรนท์เฉลี่ยเดือนกันยายนอยู่ที่ระดับ 59.48 และ 62.34 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล เฉลี่ยปรับตัวลดลงจากเดือนที่แล้ว 9.28 และ 11.39 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ จากการเทขายทำกำไรต่อเนื่องของนักลงทุนในตลาดซื้อขายล่วงหน้า เนื่องจากผู้ค้าคลายความกังวลเกี่ยวกับสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างอิหร่านและสหประชาชาติ ซึ่งทำให้นักลงทุนมองว่าอุปทานน้ำมันยังคงมีมากพอที่จะรองรับอุปสงค์ในช่วงปลายปี ประกอบกับ OPEC มีมติคงเพดานการผลิตน้ำมันไว้ที่ระดับ 28.0 ล้านบาร์เรลต่อวัน ในการประชุม วันที่ 11 กันยายน 2549

ไตรมาสสุดท้าย ราคาน้ำมันดิบดูไบและเบรนท์เฉลี่ยเดือนตุลาคมอยู่ที่ระดับ 56.42 และ 58.91 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล เฉลี่ยปรับตัวลดลงจากเดือนที่แล้ว 3.06 และ 3.43 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ จากที่ International Energy Agency (IEA) ปรับลดคาดการณ์ความต้องการใช้น้ำมันโลกปี 2550 ลง 90,000 บาร์เรลต่อวัน มาอยู่ที่ระดับ 1.45 ล้านบาร์เรลต่อวัน และรายงานปริมาณสำรองน้ำมันดิบของสหรัฐอเมริกาปรับตัวเพิ่มขึ้น 5.1 ล้านบาร์เรล อยู่ที่ระดับ 335.6 ล้านบาร์เรลประกอบกับนักลงทุน และกลุ่มผู้ซื้อขายน้ำมันให้ความสำคัญกับปัจจัยพื้นฐานในระยะสั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งปริมาณสำรองน้ำมันดิบของสหรัฐอเมริกาที่ยังคงอยู่ในระดับสูงมากกว่า ส่งผลให้นักลงทุนและกลุ่มผู้บริหารโลกที่ทำธุรกิจซื้อขายล่วงหน้าเทขายเพื่อทำกำไร เดือนพฤศจิกายน ราคาน้ำมันดิบดูไบและเบรนท์เฉลี่ยเดือนพฤศจิกายนอยู่ที่ระดับ 56.72 และ 59.42 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล เฉลี่ยปรับตัวเพิ่มขึ้นจากเดือนที่แล้ว 0.29 และ 0.51 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ ถึงแม้ว่ามีข่าว OPEC จะลดกำลังการผลิตลงอีก 0.3 – 0.5 ล้านบาร์เรลต่อวัน และจากสถานการณ์ความรุนแรงในประเทศไนจีเรียยังคงยืดเยื้อและทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยล่าสุดตัวประกันชาวอังกฤษต้องเสียชีวิตจากการต่อสู้ระหว่างกองกำลังปลดปล่อย Niger Delta กับกองกำลังทหารขณะที่ตัวประกันชาวต่างชาติจำนวน 2 คน ได้รับบาดเจ็บและอีก 4 คนได้รับการปล่อยตัว ส่งผลให้กลุ่มพนักงานชาวต่างชาติของบริษัท Major Oil หลายแห่งเกิดความกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัย แต่จากสถานการณ์ดังกล่าวส่งผลกระทบต่อราคาน้ำมันดิบให้ปรับตัวสูงขึ้นเล็กน้อย เดือนธันวาคม ราคาน้ำมันดิบดูไบและเบรนท์เฉลี่ยเดือนธันวาคมอยู่ที่ระดับ 58.69 และ 62.30 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล เฉลี่ยปรับตัวเพิ่มขึ้นจากเดือนที่แล้ว 1.97 และ 2.88 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ จากข่าวรัฐบาลอิหร่านสั่งให้ธนาคารกลางของตนเปลี่ยนสกุลเงินเหรียญสหรัฐอเมริกา มาใช้เงินสกุลลูโรแทนในการทำธุรกรรมต่างประเทศ รวมถึงรายได้จากการขายน้ำมันให้อยู่ในรูปเงินสกุลลูโรด้วย เพื่อลดการพึ่งพาเงินเหรียญสหรัฐอเมริกา และ Energy Information Administration (EIA) รายงานปริมาณสำรองน้ำมันดิบของสหรัฐอเมริกาสัปดาห์สิ้นสุด วันที่ 15 ธันวาคม 2549 ลดลงมากเกินคาดถึง 6.3 ล้านบาร์เรล มาอยู่ที่ระดับ 329.1 ล้านบาร์เรล ประกอบกับข่าวกลุ่มผู้ก่อการร้ายลอบโจมตีโรง

กลั่นน้ำมัน Royal Dutch Shell ในประเทศไนจีเรีย ส่งผลให้โรงกลั่นต้องหยุดดำเนินการผลิต 80,000 – 90,000 บาร์เรลต่อวัน เป็นการชั่วคราว

4.2.2 วิเคราะห์สถานการณ์ราคาน้ำมันดิบ พ.ศ. 2550

ในไตรมาสแรกของปี 2550 ราคาน้ำมันดิบดูไบและเบรนท์เฉลี่ยเดือนมกราคมเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 51.83 และ 54.09 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล เฉลี่ยปรับลดลงจากเดือนที่แล้ว 6.85 และ 8.21 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ จาก DTN Meteorlogix และ Accu Weather พยากรณ์อุณหภูมิในสหรัฐอเมริกาจะยังคงอบอุ่นกว่าระดับปกติ และ OPEC ยังไม่ลดกำลังการผลิตเพิ่มเติม นอกเหนือจากมติลดกำลังการผลิตในเดือนกุมภาพันธ์ 2550 และสหประชาชาติคาดการณ์การขยายตัวทางเศรษฐกิจของโลกจะชะลอตัวลงมาอยู่ที่ร้อยละ 3.2 ในปีนี้ หลังจากขยายตัวที่ระดับร้อยละ 3.8 ในปี 2549 เดือนกุมภาพันธ์ ราคาน้ำมันดิบดูไบและเบรนท์เฉลี่ยในเดือนกุมภาพันธ์เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 55.75 และ 57.95 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล เฉลี่ยปรับตัวเพิ่มขึ้นจากเดือนที่แล้ว 3.92 และ 3.86 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ จากข่าวที่ BP ต้องหยุดดำเนินการแหล่งผลิตน้ำมันดิบ Northstar ที่ Alaska หลังตรวจพบท่อขนส่งน้ำมันดิบรั่ว รวมทั้งจากข่าวอิหร่านออกมาปฏิเสธข้อตกลงในการระงับการทดลองเสริมสมรรถนะแร่ยูเรเนียม และจะยังคงดำเนินการทดลองต่อไป ถึงแม้ว่าจะได้รับแรงกดดันจากสหรัฐอเมริกาและประเทศในกลุ่ม EU และจากข่าว The Huston Ship Channel ยังคงปิดดำเนินการตั้งแต่วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2550 เนื่องจากหมอกลงจัด ซึ่งส่งผลให้เรือขนส่งน้ำมันจำนวน 35 ลำ ไม่สามารถสูบน้ำมันได้ ในเดือนมีนาคม ราคาน้ำมันดิบดูไบและเบรนท์ในเดือนมีนาคมเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 58.80 และ 62.43 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล เฉลี่ยปรับตัวเพิ่มขึ้นจากเดือนที่แล้ว 3.05 และ 4.48 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล จากตลาดยังคงมีความกังวลในสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างอิหร่านและชาติตะวันตกตึงเครียดขึ้น และการประท้วงต่อเนื่องที่ Fos – Lavera Oil hub ในฝรั่งเศส ส่งผลให้การขนส่งน้ำมันล่าช้า และอาจทำให้โรงกลั่นหลายแห่งต้องปิดดำเนินการ ประกอบกับข่าวพายุทอร์นาโดในรัฐ Colorado, Oklahoma, Texas, Kansas และ Nebraska ทำให้มีคนเสียชีวิต และอาจส่งผลให้เกิดภาวะน้ำท่วมเฉียบพลัน นอกจากนี้ Energy Information Administration รายงานปริมาณสำรองน้ำมันดิบสหรัฐอเมริกาลดลง 0.9 ล้านบาร์เรล อยู่ที่ระดับ 328.4 ล้านบาร์เรล

ไตรมาสที่สอง ราคาน้ำมันดิบดูไบและเบรนท์ในเดือนเมษายนเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 63.97 และ 67.68 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล เฉลี่ยปรับตัวเพิ่มขึ้นจากเดือนที่แล้ว 5.17 และ 5.26 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล เนื่องจากตลาดกังวลเกี่ยวกับความไม่แน่นอนของอุปทานน้ำมันดิบทั้งในแถบประเทศอเมริกาใต้ จากการประท้วงหยุดงานของกลุ่มคนงานบริษัทน้ำมัน ปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง

ในประเทศไนจีเรีย และข้อพิพาทระหว่างอิหร่านกับชาติตะวันตกกรณีการทดลองพลังงานนิวเคลียร์ของอิหร่าน รวมทั้งความต้องการจากโรงกลั่นในสหรัฐอเมริกาเพื่อใช้ในฤดูท่องเที่ยวต่อมาในเดือนพฤษภาคมราคาน้ำมันดิบดูไบเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 64.61 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากเดือนที่แล้ว 0.64 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล จากข่าวการนัดหยุดงานของสหภาพแรงงานน้ำมันประเทศไนจีเรีย เพื่อคัดค้านไม่ให้รัฐบาลขายหุ้นของโรงกลั่นให้เอกชน และข่าวกองโจรในประเทศไนจีเรียประกาศจะโจมตีแหล่งผลิตน้ำมันเพิ่มมากขึ้นและลักพาตัวคนงานชาวเลบานอนในบริเวณ Oil Delta รวมทั้งข่าวความตึงเครียดทางการเมืองระหว่างอิหร่านและสหรัฐอเมริกา ทำให้ผู้ค้ากังวลว่าอิหร่านอาจลดปริมาณส่งออกน้ำมันดิบ หากองค์การสหประชาชาติประกาศมาตรการคว่ำบาตรต่ออิหร่าน ส่วนน้ำมันดิบเบรนท์เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 67.61 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ปรับตัวลดลงจากเดือนที่แล้ว 0.07 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล จากข่าวปริมาณสำรองน้ำมันดิบของสหรัฐอเมริกา สิ้นสุดสัปดาห์ที่ 18 พฤษภาคม 2550 เพิ่มขึ้น 2.0 ล้านบาร์เรล อยู่ที่ระดับ 344.2 ล้านบาร์เรล ซึ่งเป็นปริมาณสำรองที่สูงกว่าปริมาณสำรองเฉลี่ย 5 ปี ถึง 28.1 ล้านบาร์เรล ประกอบกับการที่โรงกลั่นหลายแห่งในรัฐ Texas ปิดฉุกเฉิน เนื่องจากปัญหาทางเทคนิคส่งผลให้คลังสำรองน้ำมันดิบ Cushing รัฐ Oklahoma มีปริมาณสำรองน้ำมันดิบถึง 27.4 ล้านบาร์เรล ซึ่งเป็นระดับที่ใกล้เคียงกับสถิติสูงสุดที่ 28 ล้านบาร์เรล นับตั้งแต่เดือนเมษายน 2550 ในเดือนมิถุนายน ราคาน้ำมันดิบดูไบและเบรนท์เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 65.79 และ 70.74 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากเดือนที่แล้ว 1.18 และ 3.12 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ จากข่าวการก่อการร้ายในประเทศไนจีเรียที่ความรุนแรงขึ้น โดยล่าสุดกลุ่มกองโจรบุกยึดสถานีสูบน้ำมัน 2 แห่ง ได้แก่ Ogbainbiri Flow Station (40,000 บาร์เรลต่อวัน) ของบริษัท Eni พร้อมจับตัวประกัน 24 คน และ Abiteye Flow Station (42,000 บาร์เรลต่อวัน) ของบริษัทเชฟรอน ส่งผลให้สถานีดังกล่าวต้องหยุดดำเนินการผลิตน้ำมันดิบปริมาณรวม 82,000 บาร์เรลต่อวัน นอกจากนี้ สหภาพแรงงานน้ำมันไนจีเรียนัดหยุดงานประท้วงทั่วประเทศ เพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลปรับลดราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิง และทบทวนการแปรรูปโรงกลั่นน้ำมันในประเทศ รวมทั้งข่าวรัฐบาลอังกฤษเสนอร่างควบคุมเส้นทางสัญจรทางน้ำและอากาศของประเทศอิหร่านต่อองค์การสหประชาชาติ เพื่อเพิ่มในมาตรการคว่ำบาตรต่ออิหร่าน ในกรณีที่อิหร่านยังคงดำเนินการพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์

ไตรมาสที่สาม ราคาน้ำมันดิบดูไบและเบรนท์ในเดือนกรกฎาคมเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 69.49 และ 76.25 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากเดือนที่แล้ว 3.70 และ 5.52 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ จากข่าวบริษัทเชลล์ไนจีเรียหยุดการผลิตน้ำมันดิบบริเวณ Western Delta ปริมาณ 195,000 บาร์เรลต่อวัน ทำให้กำลังการผลิตของเชลล์ไนจีเรียลดลงรวม 475,000 บาร์เรลต่อวัน และข่าวระเบิดใจกลางกรุงแบกแดดของอิรักทำให้มีผู้เสียชีวิต 25 ราย และบาดเจ็บ 115 ราย

ประกอบกับข่าวรัฐมนตรีกระทรวงน้ำมันของอิหร่านแถลงว่า OPEC อาจจะไม่พิจารณาเพิ่มปริมาณการผลิตน้ำมันในการประชุมครั้งต่อไปในเดือนกันยายน 2550 เดือนสิงหาคม ราคาน้ำมันดิบดูไบและเบรนท์เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 67.38 และ 71.21 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ปรับตัวลดลงจากเดือนที่แล้ว 2.11 และ 5.05 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ จากข่าวการผลิตน้ำมันดิบจากทะเลเหนือเพิ่มขึ้น ประกอบกับตลาดคาดว่าความต้องการใช้น้ำมันดิบเบรนท์จะลดลง จากข่าวโรงกลั่นหลายแห่งในยุโรปจะปิดซ่อมบำรุงในเดือนกันยายน – พฤศจิกายน 2550 เฉลี่ยประมาณ 630,000 บาร์เรลต่อวัน และข่าวอิรักจะออกประมูลขายน้ำมันดิบ Kirkuk ปริมาณประมาณ 3 ล้านบาร์เรล ซึ่งเป็นการส่งออกน้ำมันดิบชนิดนี้เป็นครั้งที่ 3 ในรอบปี รวมทั้งข่าวบริษัทน้ำมัน Royal Dutch Shell และ Dow Chemical Co. เข้าหารือกับรัฐมนตรีน้ำมันของอิรักเพื่อเสนอโครงการลงทุนในธุรกิจน้ำมันและปิโตรเคมีในประเทศอิรัก คิดเป็นมูลค่าการลงทุนประมาณ 2.1 พันล้านเหรียญสหรัฐ เดือนกันยายน ราคาน้ำมันดิบดูไบและเบรนท์เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 73.36 และ 76.82 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากเดือนที่แล้ว 5.98 และ 5.61 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล จากความกังวลเกี่ยวกับอุปทานน้ำมันดิบในภูมิภาคตะวันออกกลางที่ 4 จากข่าว OPEC จำกัดการเพิ่มปริมาณการผลิตเพียง 500,000 บาร์เรลต่อวัน มาอยู่ที่ระดับ 27.2 ล้านบาร์เรลต่อวัน ตั้งแต่ 1 พฤศจิกายน 2550 รวมทั้งข่าวพายุเฮอริเคน Humberto ขึ้นฝั่งที่รัฐเท็กซัสส่งผลให้โรงกลั่น 3 แห่งปิดทำการฉุกเฉิน ประกอบกับข่าวการลดอัตราดอกเบี้ยของธนาคารกลางสหรัฐอเมริกา เพื่อเพิ่มสภาพคล่องทางเศรษฐกิจและสร้างความเชื่อมั่นให้นักลงทุน

ไตรมาสสุดท้ายของปี ราคา น้ำมันดิบดูไบและเบรนท์ในเดือนตุลาคมเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 77.12 และ 82.45 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากเดือนที่แล้ว 3.76 และ 5.63 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ จากข่าวกระทรวงพลังงานสหรัฐอเมริกาประกาศปริมาณสำรองน้ำมัน วันที่ 19 ตุลาคม 2550 ลดลงทุกชนิดสวนทางกับที่นักวิเคราะห์คาดไว้ โดยปริมาณสำรองน้ำมันดิบลดลง 5.3 ล้านบาร์เรล อยู่ที่ระดับ 316.6 ล้านบาร์เรลและข่าวตุรกีส่งเครื่องบินรบและกองทหารบุกโจมตีกลุ่มกบฏ Kurdish ในบริเวณตอนเหนือของอิรักประกอบกับบริษัท Pemex ประเทศเม็กซิโก ปิดท่าขนส่งน้ำมันบริเวณอ่าวเม็กซิโกหลังเกิดพายุหนัก รวมทั้งค่าเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐอ่อนตัวลดลงต่ำสุด (All Time Low) มาอยู่ที่ระดับ 1.4426 เหรียญสหรัฐต่อยุโร ซึ่งอาจส่งผลให้ธนาคารกลางสหรัฐอเมริกาปรับลดอัตราดอกเบี้ย นอกจากนี้ รัฐบาลสหรัฐอเมริกาออกมาตรการคว่ำบาตรประเทศอิหร่าน โดยการเข้าอายัดทรัพย์สินของบริษัทและสถาบันการเงินในอิหร่านรวม 20 แห่ง และออกมาตรการควบคุมการทำธุรกรรมระหว่างนิติบุคคล และบุคคลธรรมดาสัญชาติสหรัฐอเมริกากับอิหร่านเพื่อเป็นการกดดันให้อิหร่านหยุดพัฒนาการเสริมสมรรถนะยูเรเนียม เดือนพฤศจิกายน ราคา น้ำมันดิบดูไบและเบรนท์เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 86.87 และ 92.51 เหรียญสหรัฐต่อ

บาร์เรล ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากเดือนที่แล้ว 9.75 และ 10.06 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ จากค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ อ่อนตัวลงมาก และแผ่นดินไหวในประเทศอิหร่านอาจมีผลต่ออุตสาหกรรมน้ำมันในประเทศและการขนส่งบริเวณ Houston Ship Channel ประสบปัญหาจากภาวะหมอกลงจัด อาจส่งผลกระทบต่อปริมาณสำรองน้ำมันในสหรัฐอเมริกา อีกทั้งประเทศญี่ปุ่นยังคงนำเข้าน้ำมันอย่างต่อเนื่องเพื่อทดแทนพลังงานนิวเคลียร์ และ PIRA คาดว่าปริมาณการใช้ น้ำมันเพื่อความอบอุ่นในปลายเดือนพฤศจิกายนจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากอุณหภูมิในสหรัฐอเมริกา, ยุโรป และญี่ปุ่น จะลดลงกว่าปกติประมาณร้อยละ 10 – 15 และจากเหตุเพลิงไหม้หลุมขุดเจาะ Thistle Alpha บริเวณทะเลเหนือ ส่งผลให้ปริมาณการผลิตประมาณ 5,000 บาร์เรลต่อวัน หยุดดำเนินการชั่วคราว รวมทั้งปัญหาความไม่แน่นอนของสถานการณ์การเมืองในประเทศผู้ผลิตน้ำมัน เดือนธันวาคม ราคา น้ำมันดิบคูไบและเบรนท์เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 85.58 และ 91.26 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ปรับตัวลดลงจากเดือนที่แล้ว 1.29 และ 1.25 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ จากข่าว Mr.Chakib Khelil รัฐมนตรีพลังงานของประเทศ Algeria กล่าวว่า กลุ่ม OPEC อาจทำการทบทวนการปรับเพิ่มปริมาณการผลิตน้ำมันดิบในการประชุมครั้งต่อไปในเดือนกุมภาพันธ์ 2551 หากมีความต้องการใช้น้ำมันที่เพิ่มขึ้น และจากค่าเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐฯ ที่ปรับตัวเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 1.438 เหรียญสหรัฐต่อยูโร นอกจากนี้ ตลาดคาดว่าอัตราเงินเฟ้อในสหรัฐอเมริกาอาจส่งผลให้ธนาคารกลางสหรัฐฯ พิจารณาคงอัตราดอกเบี้ยในปี 2551 รวมทั้งข่าวกลุ่ม OPEC จะผลิตน้ำมันดิบในเดือน ธันวาคม 2550 เพิ่มขึ้น 500,000 บาร์เรลต่อวัน มาอยู่ที่ระดับ 27.7 ล้านบาร์เรลต่อวัน

4.2.2 วิเคราะห์สถานการณ์ราคาน้ำมันดิบ พ.ศ. 2551

ไตรมาสแรกปี 2551 ราคาน้ำมันดิบคูไบและเบรนท์เดือนมกราคม เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 87.37 และ 92.03 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากเดือนที่แล้ว 1.79 และ 0.78 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ จากข่าวไนจีเรียส่งออกน้ำมันดิบเดือนมกราคม ลดลง 420,000 บาร์เรลต่อวัน จากเดือนก่อนมาอยู่ที่ระดับ 1.72 ล้านบาร์เรลต่อวัน เนื่องจากแหล่งผลิต Bonga Field (225,000 บาร์เรลต่อวัน) ปิดซ่อมบำรุงตามแผน และข่าวความต้องการใช้น้ำมันของจีนในเดือนธันวาคม อยู่ที่ระดับ 7.20 ล้านบาร์เรลต่อวัน สูงสุดในรอบ 7 เดือน และสูงกว่าปริมาณเฉลี่ยที่ระดับ 6.93 ล้านบาร์เรลต่อวัน และโรงกลั่น Aruba (255,000 บาร์เรลต่อวัน) ของบริษัท Valero Energy Corp. ในสหรัฐอเมริกาปิดฉุกเฉินอย่างไม่มีกำหนดจากเหตุเพลิงไหม้ ประกอบกับธนาคารกลางสหรัฐฯ ปรับลดอัตราดอกเบี้ยลงมาอยู่ที่ร้อยละ 3.0 ซึ่งเป็นระดับต่ำสุดนับตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2548 เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจสหรัฐฯ รวมทั้งข่าว Mr.Ali al Naimi รัฐมนตรีกระทรวงน้ำมันของซาอุดีอาระเบีย กล่าวว่า กลุ่ม OPEC จะยังไม่พิจารณาเพิ่มปริมาณการผลิตน้ำมันในการประชุม วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2551

เนื่องจากอุปทานน้ำมันยังคงเพียงพอต่อความต้องการในตลาด และข่าวสถานการณ์ความไม่สงบในประเทศผู้ผลิตและส่งออกน้ำมันที่ยังเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เดือนกุมภาพันธ์ ราคาน้ำมันดิบดูไบและเบรนท์เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 90.02 และ 94.73 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากเดือนที่แล้ว 2.65 และ 2.70 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ จากข่าวประธาน OPEC กล่าวว่าจะไม่เพิ่มปริมาณการผลิตน้ำมันดิบในการประชุม วันที่ 5 มีนาคม 2551 เนื่องจากปริมาณสำรองน้ำมันมีเพียงพอ ประกอบกับความต้องการใช้น้ำมันที่คาดว่าจะลดลงในไตรมาสที่ 2 และค่าเงินดอลลาร์สหรัฐอ่อนค่าลงต่ำสุดเป็นประวัติการณ์อีกครั้ง จากความกังวลเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจรวมทั้งจากอุณหภูมิบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสหรัฐอเมริกาจะลดลงต่ำกว่าปกติ และข่าวบริษัทน้ำมัน Lukoil ของรัสเซียหยุดการส่งน้ำมันดิบทางท่อส่งน้ำมันปริมาณ 520,000 ตัน ไปยังประเทศเยอรมนีในเดือนกุมภาพันธ์ เนื่องจากบริษัทฯ มีข้อพิพาทกับรัฐบาลรัสเซีย และ Ukraine ประกอบกับข่าวท่อส่งก๊าซธรรมชาติ Bacton (45 mil.cu.m per day) ของบริษัทเชลล์ ประเทศอังกฤษ ปิดทำการฉุกเฉินจากเหตุเพลิงไหม้ เดือนมีนาคม ราคา น้ำมันดิบดูไบและเวสต์เท็กซัสเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 96.76 และ 105.45 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากเดือนที่แล้ว 6.74 และ 10.06 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ จากข่าวค่าเงินดอลลาร์สหรัฐอ่อนตัวลงหลังจากรัฐบาลสหรัฐฯ รายงานดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคอยู่ที่ระดับต่ำสุดในรอบ 5 ปี ทำให้นักลงทุนกลับมาเข้าซื้อในตลาด Commodities และข่าวกลุ่มคนร้ายติดอาวุธได้ก่อเหตุลอบวางระเบิดท่อส่งน้ำมันในเขตซูแบร์ ทางตะวันตกของเมืองบาสรา ประเทศอิรัก ส่งผลให้ปริมาณการส่งออกน้ำมันจากภาคใต้ของอิรักลดลงอย่างรุนแรงเป็นครั้งแรกนับตั้งแต่ปี 2547 และข่าวกระทรวงพลังงานของสหรัฐฯ รายงานปริมาณสำรองน้ำมันดิบในรอบสัปดาห์สิ้นสุด ณ วันที่ 21 มีนาคม 2551 ทรงตัวอยู่ที่ระดับ 311.8 ล้านบาร์เรล สวนทางกับที่นักวิเคราะห์ในโพลล์ธอมสัน ไฟแนนเชียล คาดการณ์ว่าจะพุ่งขึ้น 2.1 ล้านบาร์เรล ส่วนปริมาณสำรองน้ำมันเบนซินลดลง 3.3 ล้านบาร์เรล มาอยู่ที่ระดับ 229.2 ล้านบาร์เรล มากกว่าที่นักวิเคราะห์คาดการณ์ว่าจะลดลง 1.4 ล้านบาร์เรล และสำรองน้ำมันกลั่นซึ่งรวมถึงน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้สร้างความอบอุ่นลดลง 2.2 ล้านบาร์เรล มาอยู่ที่ระดับ 111.3 ล้านบาร์เรล มากกว่าที่คาดการณ์ว่าจะลดลงเพียง 1.2 ล้านบาร์เรล

ไตรมาสที่สอง เดือนเมษายน ราคา น้ำมันดิบดูไบและเวสต์เท็กซัสเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 103.41 และ 112.63 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากเดือนที่แล้ว 6.66 และ 7.18 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ จากตลาดยังคงกังวลต่อการอ่อนตัวของค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ อย่างต่อเนื่องและข่าวเหตุการณ์ประท้วงบริเวณท่าขนส่งน้ำมัน Fos – Lavera ในประเทศฝรั่งเศส ส่งผลให้เรือขนส่งปิโตรเลียมไม่สามารถผ่านเข้าออกได้ตามปกติ และข่าวเหตุระเบิดพลีชีพทางภาคเหนือของอิรักส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บรวมกว่า 100 ราย ประกอบกับข่าวกลุ่มก่อการร้าย

โจมตีท่อส่งน้ำมันของบริษัท Royal Dutch Shell ในประเทศไนจีเรีย ส่งผลกระทบต่อปริมาณการผลิตน้ำมันบางส่วน เดือนพฤษภาคม ราคาน้ำมันดิบดูไบและเวสต์เท็กซัสเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 119.50 และ 125.38 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากเดือนที่แล้ว 16.09 และ 12.75 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ จากที่ไนจีเรียเลื่อนการส่งออกน้ำมันดิบ Qua Iboe ปริมาณ 950,000 บาร์เรล จากเดือนมิถุนายน 2551 ไปเป็นเดือนกรกฎาคม 2551 เนื่องจากการผลิตได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ก่อการร้ายและพนักงานประท้วง และจากข่าวชาวประมงฝรั่งเศสประท้วงปิดท่าขนส่งน้ำมัน Port – la – Nouvelle และ La Rochelle เพื่อเรียกร้องรัฐบาลให้ความช่วยเหลือที่ราคาน้ำมันอยู่ในระดับสูงและข่าวเลขาธิการ OPEC Mr. Abdullah al – Badri ให้สัมภาษณ์ราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้นจากปัจจัยอื่นที่มีใช้ปัจจัยพื้นฐาน และอยู่เหนือความสามารถของ OPEC ที่จะช่วยบรรเทาสถานการณ์ อย่างไรก็ตาม หากมีความจำเป็นพร้อมเพิ่มการผลิต รวมทั้งชาวพายุโซนร้อน Arthur พัดเข้าชายฝั่งมหาสมุทรแอตแลนติกส่งผลให้ท่าขนส่งน้ำมันหลัก 2 แห่งของเม็กซิโกปิดดำเนินการชั่วคราว เดือนมิถุนายน ราคาน้ำมันดิบดูไบและเวสต์เท็กซัสเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 127.82 และ 133.93 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากเดือนที่แล้ว 8.32 และ 8.55 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ จากบริษัท Chevron ในไนจีเรียประกาศ Force Majeure การส่งออกน้ำมันดิบ Escravos (120,000 บาร์เรลต่อวัน) หลังถูกกลุ่มก่อการร้ายวางระเบิดท่าขนส่งน้ำมัน และสภาพคนงานบริษัทน้ำมันไนจีเรีย (PENGASSAN) นัดหยุดงานประท้วงบริษัท Chevron ในไนจีเรีย หลังการเจรจาขอปรับเพิ่มเงินเดือน และสวัสดิการไม่บรรลุผลประกอบกับประเทศกลุ่มสหภาพยุโรปมีมติคว่ำบาตรอิหร่าน โดยอาศัยทรัพย์สินของสาขานาการ Mellis ซึ่งเป็นธนาคารใหญ่ที่สุดของอิหร่าน หลังอิหร่านปฏิเสธข้อเสนอการปรับเปลี่ยนแผนโครงการพัฒนาพลังงานนิวเคลียร์ ตามที่สหประชาชาติเสนอ ทั้งนี้ประธาน OPEC แถลงว่า ประเทศผู้ผลิตน้ำมันจะไม่เพิ่มปริมาณการผลิตน้ำมันดิบ และข่าวประเทศลิเบียอาจมีแผนลดปริมาณการผลิตน้ำมันดิบก่อนที่สภาองเกรสของสหรัฐฯ จะยินยอมให้กระทรวงยุติธรรมฟ้องร้องสมาชิกกลุ่ม OPEC ในข้อหาลดอุปทานการผลิต รวมทั้งข่าวค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ อ่อนตัวลง

ไตรมาสที่สาม ราคาน้ำมันดิบดูไบและเวสต์เท็กซัสในเดือนกรกฎาคม เฉลี่ยวันที่ 1 – 15 กรกฎาคม 2551 อยู่ที่ 137.83 และ 141.26 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน 10.01 และ 7.33 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ โดยสาเหตุที่สำคัญ คือ จากค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ และนักลงทุนมีความกังวลเกี่ยวกับ International Energy Agency (IEA) คาดการณ์ตลาดน้ำมันจะอยู่ในภาวะตึงตัวไปอีก 5 ปี จากความต้องการใช้น้ำมันของประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะจีนและอินเดียอยู่ในระดับสูง และประธานกลุ่ม OPEC ได้ออกมากล่าวว่าหากสถานการณ์ตึงเครียดระหว่างอิสราเอลกับอิหร่านยังทวีความรุนแรง และอิหร่านลดปริมาณการ

ส่งออก กำลังการผลิตของกลุ่ม OPEC จะไม่มีเพียงพอที่จะชดเชยอุปทานที่ลดลง และหลังจากวันที่ 15 กรกฎาคม 2551 เป็นต้นมา ราคาน้ำมันดิบได้ปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง ราคาน้ำมันดิบดูไบ และเวสต์เท็กซัสเฉลี่ยวันที่ 16 – 31 กรกฎาคม 2551 อยู่ที่ 125.26 และ 126.66 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ปรับตัวลดลงจากต้นเดือน 12.57 และ 14.60 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ จาก IEA ได้ปรับคาดการณ์อุปสงค์น้ำมันโลกในปี 2551 ลงประมาณร้อยละ 51 มาอยู่ที่ระดับ 1 ล้านบาร์เรลต่อวัน รวมทั้งข่าวอิหร่านกับกลุ่มประเทศมหาอำนาจทางตะวันตกทั้ง 6 ประเทศอาจบรรลุข้อตกลงได้ ด้วยการยอมรับข้อเสนองานของทั้งสองฝ่าย เดือนสิงหาคม ราคาน้ำมันดิบดูไบและเวสต์เท็กซัสเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 112.86 และ 116.58 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ปรับตัวลดลงจากเดือนที่แล้ว 18.42 และ 16.71 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ จากค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ แข็งค่าขึ้นเมื่อเทียบกับเงินยูโร และข่าวท่อส่งน้ำมัน Baku – Tbilisi – Ceyhan (1 ล้านบาร์เรลต่อวัน) เริ่มส่งออกน้ำมันดิบ Azeri อีกครั้งหลังจากเหตุระเบิด และ IEA รายงานปริมาณการผลิตของกลุ่ม OPEC เดือนเมษายน – กรกฎาคม 2551 เพิ่มขึ้น 1 ล้านบาร์เรลต่อวัน นอกจากนี้ นักวิเคราะห์ส่วนใหญ่คาดการณ์ว่ากลุ่ม OPEC จะไม่ลดปริมาณการผลิตน้ำมัน ในการประชุมวันที่ 9 กันยายน 2551 ที่ประเทศออสเตรเลีย เนื่องจากราคาน้ำมันยังอยู่เหนือระดับ 100 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล เดือนกันยายน ราคาน้ำมันดิบดูไบและเวสต์เท็กซัสเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 95.90 และ 103.61 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ปรับตัวลดลงจากเดือนที่แล้ว 16.95 และ 12.97 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ จากความกังวลเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจถดถอยจะทำให้ความต้องการใช้น้ำมันของโลกลดลง และ Lloyd's Marine Intelligence รายงานปริมาณส่งออกน้ำมันดิบของ OPEC (ไม่รวมแองโกลาและเอกวาดอร์) เฉลี่ย 4 สัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 14 กันยายน 2551 เพิ่มขึ้น 50,000 บาร์เรลต่อวัน ประกอบกับข่าวสหภาพแรงงานบริษัทน้ำมันในไนจีเรียเลื่อนกำหนดหยุดงานประท้วงเรื่องค่าแรงกับบริษัทเซฟรอนออกไปจนถึงวันที่ 8 ตุลาคม 2551 และสถาบันการเงินและธนาคารพาณิชย์หลายแห่งในยุโรปประสบปัญหาทางการเงิน ส่งผลให้รัฐบาลต้องเข้าช่วยเหลือ รวมทั้งข่าวท่าขนส่งน้ำมัน Dos Bocas ซึ่งเป็นหนึ่งในท่าขนส่งน้ำมันหลักของประเทศเม็กซิโกกลับมาดำเนินงานได้ตามปกติ หลังจากปิดดำเนินการ เนื่องจากสภาพอากาศแปรปรวน

ไตรมาสสุดท้าย ราคาน้ำมันดิบดูไบและเวสต์เท็กซัสในเดือนตุลาคม เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 67.42 และ 76.62 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ปรับตัวลดลงจากเดือนที่แล้ว 28.48 และ 26.99 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ จากข่าว GDP ของประเทศสหรัฐฯ ในไตรมาส 3 ปี พ.ศ. 2551 ปรับตัวลดลงร้อยละ 0.3 รุนแรงที่สุดในรอบ 7 ปี และท่าขนถ่านหินของเม็กซิโกทั้ง 3 แห่ง (1.4 ล้านบาร์เรลต่อวัน) กลับมาดำเนินการได้ตามปกติภายหลังปิดฉุกเฉินเนื่องจากสภาพอากาศแปรปรวน รวมทั้งจากความกังวลเกี่ยวกับภาวะราคาเศรษฐกิจถดถอย ทั้งนี้ Energy Information

Administration (EIA) รายงานปริมาณสำรองน้ำมันดิบและ Distillates ของสหรัฐฯ ประจำสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 24 ตุลาคม 2551 เพิ่มขึ้น 0.5 และ 2.3 ล้านบาร์เรล มาตรฐานอยู่ที่ระดับ 311.9 และ 126.6 ล้านบาร์เรล ตามลำดับ ต่อมาในเดือนพฤศจิกายน ราคา น้ำมันดิบดูไบและเวสต์เท็กซัสเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 49.84 และ 57.41 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ปรับตัวลดลงจากเดือนที่แล้ว 17.58 และ 19.21 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ โดยราคาน้ำมันดิบเวสต์เท็กซัส ปรับตัวลดลงมาอยู่ที่ระดับต่ำสุดนับตั้งแต่เดือนมกราคม 2550 และ The Conference Board ของสหรัฐฯ รายงานดัชนีชี้้นำทางเศรษฐกิจ (Leading Economic Indicator) ซึ่งเป็นตัวชี้วัดสภาพเศรษฐกิจในอีก 3 – 6 เดือนข้างหน้า ซึ่งเดือนตุลาคม 2551 ลดลงร้อยละ 0.8 มากกว่าที่นักวิเคราะห์คาดการณ์ไว้ โดยตัวเลขการขอเข้ารับสวัสดิการว่างงานของชาวสหรัฐฯ เพิ่มขึ้น 27,000 ราย มาตรฐานอยู่ที่ระดับ 542,000 ราย นับเป็นระดับสูงสุดในรอบ 16 ปี รวมทั้งข่าว Reuter Polls คาดการณ์ความต้องการใช้น้ำมันของโลก ปี พ.ศ. 2552 จะลดลง 0.02 ล้านบาร์เรลต่อวัน จากปี พ.ศ. 2551 มาตรฐานอยู่ที่ระดับ 86.01 ล้านบาร์เรลต่อวัน และข่าวโรงกลั่นของญี่ปุ่นเดินเครื่องต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน เฉลี่ยร้อยละ 4.5 และบริษัท GS Caltex ของเกาหลีใต้มีแผนลดอัตราการกลั่นร้อยละ 4.6 มาตรฐานอยู่ที่ระดับ 620,000 บาร์เรลต่อวัน เดือนธันวาคม ราคาน้ำมันดิบดูไบและเวสต์เท็กซัสเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 40.53 และ 41.45 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ปรับตัวลดลงจากเดือนที่แล้ว 9.31 และ 15.96 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ จากตลาดกังวลต่อภาวะเศรษฐกิจถดถอยในประเทศสหรัฐฯ จะส่งผลทำให้อัตราการว่างงานเพิ่มสูงขึ้น และข่าวเงินลดปริมาณนำเข้าน้ำมันดิบในเดือนพฤศจิกายน 2551 ลงอยู่ที่ระดับ 3.25 ล้านบาร์เรลต่อวัน ต่ำสุดในรอบปีและต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 1.86 นอกจากนี้ โรงกลั่นในเอเชียเหนือลดอัตราเดินเครื่องอย่างต่อเนื่อง ล่าสุด Cosmo Oil ของญี่ปุ่นกลั่นน้ำมันดิบในเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2551 ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน ร้อยละ 6 รวมทั้งข่าวการขนส่งน้ำมันทางเรือบริเวณ Houston Ship Channel กลับมาเปิดทำการได้ตามปกติ และอิรักเพิ่มการส่งออกน้ำมันดิบจากท่า Basra ทางตอนใต้ของประเทศจากสัปดาห์ก่อนประมาณ 0.8 ล้านบาร์เรลต่อวัน มาตรฐานอยู่ที่ 1.8 ล้านบาร์เรลต่อวัน

4.3 วิเคราะห์สถานการณ์ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศช่วง พ.ศ. 2549 – 2551

4.3.1 วิเคราะห์สถานการณ์ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ พ.ศ. 2549

เศรษฐกิจในไตรมาสแรก ปี 2549 ขยายตัวร้อยละ 6.0 ปรับตัวดีขึ้นจากร้อยละ 4.7 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2548 โดยมีปัจจัยสำคัญมาจากการส่งออกที่ขยายตัวในอัตราสูงในขณะที่ปริมาณการนำเข้าลดลง นอกจากนี้ การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนก็ยังทรงตัวอยู่ที่อัตราการขยายตัว ร้อยละ 4.1 เท่ากับไตรมาสที่ 4 ปี 2548 แม้ว่าจะมีการปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำและรายได้เกษตรกรสูงขึ้นตามการเพิ่มขึ้นของปริมาณและราคาสินค้าเกษตรก็ตาม ผู้บริโภคระมัดระวังการใช้

จ่ายเนื่องจากยังมีความกังวลเกี่ยวกับค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น การลงทุนชะลอตัวโดยขยายตัว ร้อยละ 6.6 ในขณะที่การใช้จ่ายรัฐบาลลดลงร้อยละ 0.7 มูลค่าการค้าและบริการ ณ ราคาประจำปีเกินดุล 56.6 พันล้านบาท และเมื่อรวมกับรายได้สุทธิจากปัจจัยการผลิตและเงินโอนสุทธิจากต่างประเทศ ซึ่งเกินดุล 8.5 พันล้านบาท ทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุล 65.1 พันล้านบาท หรือร้อยละ 3.4 ของ GDP เทียบกับร้อยละ 2.0 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2548 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาประจำปีมีมูลค่า 1,928.8 พันล้านบาท เมื่อหัก ค่าตอบแทนจากปัจจัยการผลิตสุทธิจ่ายไปต่างประเทศ 25.7 พันล้านบาท คงเหลือเป็นผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (Gross National Product: GNP) เท่ากับ 1,903.1 พันล้านบาท มูลค่าที่แท้จริงเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.6

เศรษฐกิจไทยในไตรมาสสอง ปี 2549 ขยายตัวร้อยละ 4.9 ชะลอตัวจากร้อยละ 6.1 ในไตรมาสที่แล้ว ทำให้ครึ่งปีแรกขยายตัวร้อยละ 5.5 สูงกว่าร้อยละ 3.9 ในครึ่งปีก่อน โดยมีปัจจัยสำคัญมาจากการส่งออกที่ยังขยายตัวในเกณฑ์ดี และการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภค บริโภคและการลงทุนภาครัฐขยายตัวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3.4 และ 5.0 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนชะลอตัวลงร้อยละ 3.7 เทียบกับไตรมาสที่แล้วขยายตัวร้อยละ 4.1 เนื่องจากผู้บริโภคระมัดระวังการใช้จ่ายจากราคาน้ำมันที่ยังคงปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ติดต่อกันหลายไตรมาส การลงทุนสินทรัพย์ถาวรชะลอตัวลงโดยขยายตัวร้อยละ 3.9 ในขณะที่ปริมาณการนำเข้าลดลง มูลค่าการค้าและบริการ ณ ราคาประจำปีขาดดุล 10.8 พันล้านบาท และเมื่อรวมกับรายได้สุทธิจากปัจจัยการผลิตและเงินโอนสุทธิจากต่างประเทศ ซึ่งขาดดุล 33.0 พันล้านบาท ทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุล 43.8 พันล้านบาท หรือร้อยละ 2.3 ของ GDP เทียบกับเกินดุลร้อยละ 3.4 ในไตรมาสที่แล้ว ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาประจำปีมีมูลค่า 1,889.5 พันล้านบาท เมื่อหัก ค่าตอบแทนจากปัจจัยการผลิตสุทธิจ่ายไปต่างประเทศ 65.3 พันล้านบาท คงเหลือเป็นผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (Gross National Product: GNP) เท่ากับ 1,824.2 พันล้านบาท มูลค่าที่แท้จริงเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.2

เศรษฐกิจในไตรมาสสาม ปี 2549 ขยายตัวร้อยละ 4.7 ชะลอตัวจากร้อยละ 5.0 ในไตรมาสที่แล้ว การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนชะลอตัวเหลือร้อยละ 2.9 โดยเฉพาะสินค้าคงทนลดลง ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการชะลอตัวของรายได้เกษตรกรและราคาน้ำมันที่ยังคงอยู่ในระดับสูง ส่วนรายจ่ายเพื่อการอุปโภคของรัฐบาล และการลงทุนชะลอตัวเหลือร้อยละ 4.3 และ ร้อยละ 3.2 ตามลำดับ ในขณะเดียวกัน การส่งออกสินค้าและบริการสุทธิ ขยายตัวเพียงร้อยละ 3.9 เทียบกับร้อยละ 147.0 ในไตรมาสที่แล้ว เป็นผลมาจากการนำเข้าสินค้าและบริการเพิ่มขึ้นมาก ในขณะที่การส่งออกสินค้าและบริการขยายตัวในอัตราชะลอตัว มูลค่าการค้าและบริการ ณ ราคาประจำปีเกินดุล 101.6 พันล้านบาท เมื่อรวมกับรายได้สุทธิจากปัจจัยการผลิตและเงินโอนสุทธิจากต่างประเทศ ซึ่ง

ขาดดุลเพียง 15.4 พันล้านบาท ทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุล 86.2 พันล้านบาท หรือร้อยละ 4.4 ของ GDP เทียบกับการขาดดุลร้อยละ 2.3 ในไตรมาสที่แล้ว ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาประจำ ปีมีมูลค่า 1,942.6 พันล้านบาท เมื่อหักค่าตอบแทนจากปัจจัยการผลิตสุทธิจ่ายไปต่างประเทศ 45.8 พันล้านบาท คงเหลือเป็นผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (Gross National Product: GNP) เท่ากับ 1,896.8 พันล้านบาท มูลค่าที่แท้จริงเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.0

เศรษฐกิจในไตรมาสสี่ ปี 2549 ขยายตัวร้อยละ 4.2 ชะลอลงจากร้อยละ 4.7 ในไตรมาสที่แล้ว ทำให้เศรษฐกิจไทยทั้งปี 2549 ขยายตัวร้อยละ 5.0 สูงกว่าร้อยละ 4.5 ในปี 2548 โดยในไตรมาสนี้ยังคงมีปัจจัยลบต่าง ๆ เช่น ภาวะอุทกภัยที่ต่อเนื่องมาจากไตรมาสที่แล้ว ราคาน้ำมันที่ทรงตัวอยู่ในระดับสูง และการที่ยังไม่สามารถใช้พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2550 ได้ตั้งแต่ต้นปีงบประมาณส่งผลให้รายจ่ายเพื่อการอุปโภคของรัฐบาลลดลงร้อยละ 4.2 และการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนชะลอตัวเหลือร้อยละ 2.5 ขณะที่การลงทุนชะลอตัวเหลือร้อยละ 2.4 ส่วนการส่งออกสินค้าและบริการสุทธิยังคงเป็นแรงขับเคลื่อนหลักที่ผลักดันการขยายตัวของเศรษฐกิจ โดยขยายตัวสูงขึ้นถึงร้อยละ 29.6 เทียบกับร้อยละ 3.1 ในไตรมาสที่แล้ว เนื่องจากการส่งออกสินค้ามากขึ้นร้อยละ 8.7 สูงกว่าร้อยละ 4.9 ในไตรมาสก่อน ดุลการค้าและบริการ ณ ราคาประจำปีเกินดุล 153.1 พันล้านบาท เมื่อรวมกับรายได้สุทธิจากปัจจัยการผลิตและเงินโอนสุทธิจากต่างประเทศ ซึ่งเกินดุล 15.6 พันล้านบาท ทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุล 168.8 พันล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.3 ของ GDP เทียบกับร้อยละ 4.4 ในไตรมาสที่แล้ว ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาประจำ ปีมีมูลค่า 2,044.0 พันล้านบาท เมื่อหักค่าตอบแทนจากปัจจัยการผลิตสุทธิจ่ายไปต่างประเทศ 16.0 พันล้านบาท คงเหลือเป็นผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (Gross National Product: GNP) เท่ากับ 2,028.0 พันล้านบาท มูลค่าที่แท้จริงเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.2

4.3.2 วิเคราะห์สถานการณ์ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ พ.ศ. 2550

เศรษฐกิจไตรมาสแรก ปี 2550 ขยายตัวร้อยละ 4.3 ปรับตัวขึ้นในอัตราเดียวกับไตรมาสที่ 4 ปี 2549 โดยมีแรงขับเคลื่อนหลักจากการส่งออกสินค้าและบริการสุทธิที่ยังคงขยายตัวสูงขึ้นถึงร้อยละ 32.9 เทียบกับร้อยละ 30.4 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2549 รวมทั้งรายจ่ายเพื่อการอุปโภคของรัฐบาลที่ขยายตัวถึงร้อยละ 11.2 จากการที่รัฐบาลได้เร่งรัดเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ในขณะที่การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนชะลอตัวลงเหลือร้อยละ 1.3 จากความวิตกกังวลเกี่ยวกับความไม่แน่นอนด้านต่าง ๆ ภายในประเทศ และราคาน้ำมันที่ทรงตัวอยู่ในระดับสูง ส่วนการลงทุนรวมลดลงร้อยละ 1.4 โดยการลงทุนภาคเอกชนลดลงร้อยละ 2.4 ดุลการค้า ณ ราคาประจำปีเกินดุล 146.0 พันล้านบาท เมื่อรวมกับรายได้สุทธิจากปัจจัยการผลิตและเงินโอนสุทธิจากต่างประเทศ และ

ค่าบริการแล้ว ทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดยังคงเกินดุล ผลผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาประจำปี มีมูลค่า 2,083.7 พันล้านบาท เมื่อหักค่าตอบแทนจากปัจจัยการผลิตสุทธิจ่ายไปต่างประเทศ 18.3 พันล้านบาท คงเหลือเป็นผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (Gross National Product: GNP) เท่ากับ 2,065.4 พันล้านบาท มูลค่าที่แท้จริงเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.0

เศรษฐกิจไทยไตรมาสสอง ปี 2550 ขยายตัวร้อยละ 4.4 ปรับตัวดีขึ้น เมื่อเทียบกับไตรมาสที่แล้ว ที่ขยายตัวร้อยละ 4.2 โดยมีแรงขับเคลื่อนหลักจากการส่งออกสินค้าและบริการสุทธิที่ยังขยายตัวสูงถึงร้อยละ 22.6 ถึงแม้จะชะลอลงจากร้อยละ 32.9 ในไตรมาสที่แล้ว รายจ่ายเพื่อการอุปโภคของรัฐบาลขยายตัวร้อยละ 7.4 ในขณะที่การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนขยายตัวเพียงร้อยละ 0.9 ชะลอลงต่อเนื่องมาตั้งแต่ไตรมาสที่ 2 ปี 2549 จากความวิตกกังวลถึงสถานการณ์ความไม่แน่นอนด้านต่างๆภายในประเทศ ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นด้านรายได้และการใช้จ่ายใช้สอยของประชาชน ส่วนการลงทุนรวมขยายตัวร้อยละ 0.2 ปรับตัวดีขึ้นจากไตรมาสที่แล้ว ที่ลดลงร้อยละ 1.5 โดยการลงทุนภาครัฐขยายตัวดีขึ้น ดุลการค้า ณ ราคาประจำปีเกินดุล 51.4 พันล้านบาท เมื่อรวมกับรายได้สุทธิจากปัจจัยการผลิตและเงินโอนสุทธิจากต่างประเทศ และค่าบริการแล้ว ทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดยังคงเกินดุลผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาประจำปี มีมูลค่า 2,023.9 พันล้านบาท เมื่อหักค่าตอบแทนจากปัจจัยการผลิตสุทธิจ่ายไปต่างประเทศ 58.4 พันล้านบาท คงเหลือเป็นผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (Gross National Product: GNP) เท่ากับ 1,965.5 พันล้านบาท มูลค่าที่แท้จริงเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.2

เศรษฐกิจในไตรมาสสาม ปี 2550 ขยายตัวร้อยละ 4.9 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 4.3 ในไตรมาสที่แล้ว การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนขยายตัวร้อยละ 1.9 โดยรายจ่ายของครัวเรือนในกลุ่มสินค้าคงทนเช่น รถยนต์ และเครื่องใช้ไฟฟ้าเริ่มมีการขยายตัว ส่วนรายจ่ายเพื่อการอุปโภคของรัฐบาล และการลงทุน ขยายตัวร้อยละ 9.8 และ ร้อยละ 2.6 ตามลำดับ ในขณะที่เดียวกัน การส่งออกสินค้าและบริการสุทธิ ขยายตัวร้อยละ 7.4 เทียบกับร้อยละ 36.4 ในไตรมาสที่แล้วเป็นผลมาจากการส่งออกสินค้าและบริการขยายตัวชะลอลง ในขณะที่การนำเข้าสินค้าและบริการปรับตัวสูงขึ้น ดุลการค้าและบริการ ณ ราคาประจำปีเกินดุล 144.6 พันล้านบาท เมื่อรวมกับรายได้สุทธิจากปัจจัยการผลิตและเงินโอนสุทธิจากต่างประเทศ ทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุล 128.9 พันล้านบาท ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาประจำปีมีมูลค่า 2,068.2 พันล้านบาท เมื่อหักค่าตอบแทนจากปัจจัยการผลิตสุทธิจ่ายไปต่างประเทศ 74.9 พันล้านบาท คงเหลือเป็นผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (Gross National Product: GNP) เท่ากับ 1,993.4 พันล้านบาท ส่วนมูลค่า ณ ราคาปีฐานเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.0

เศรษฐกิจในไตรมาสสี่ ปี 2550 ขยายตัวร้อยละ 5.7 สูงกว่าร้อยละ 4.8 ในไตรมาสที่แล้ว ทำให้ทั้งปี 2550 ขยายตัวร้อยละ 4.8 ชะลอลงกว่าปี 2549 ที่ขยายตัวร้อยละ 5.1 โดยในไตรมาสนี้ แรงขับเคลื่อนหลักยังคงเป็นการส่งออกสินค้าและบริการสุทธิที่ขยายตัวร้อยละ 17.8 เมื่อเทียบกับร้อยละ 6.4 ในไตรมาสที่แล้ว ในขณะที่รายจ่ายเพื่อการอุปโภคของรัฐบาลขยายตัวสูงถึงร้อยละ 16.0 และการลงทุนรวมขยายตัวร้อยละ 4.0 โดยเฉพาะการลงทุนด้านการก่อสร้างภาครัฐที่สูงถึงร้อยละ 23.6 เมื่อเทียบกับไตรมาสที่แล้วที่ขยายตัวเพียงร้อยละ 2.1 มูลค่าการค้าและบริการ ณ ราคาประจำปีเกินดุล 216.3 พันล้านบาท เมื่อรวมกับรายได้สุทธิจากปัจจัยการผลิตและเงินโอนสุทธิจากต่างประเทศ ซึ่งขาดดุล 6.8 พันล้านบาท ทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุล 209.5 พันล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.1 ของ GDP เทียบกับร้อยละ 4.8 ในไตรมาสที่แล้ว ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาประจำปีมีมูลค่า 2,297.8 พันล้านบาท เมื่อหักค่าตอบแทนจากปัจจัยการผลิตสุทธิจ่ายไปต่างประเทศ 45.2 พันล้านบาท คงเหลือเป็นผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (Gross National Product: GNP) เท่ากับ 2,252.6 พันล้านบาท มูลค่าที่แท้จริงเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.0

4.3.3 วิเคราะห์สถานการณ์ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ พ.ศ. 2551

เศรษฐกิจในไตรมาสแรก ปี 2551 ขยายตัวร้อยละ 6.0 เร่งขึ้นจากร้อยละ 5.7 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2550 โดยอุปสงค์ในประเทศที่ปรับตัวดีขึ้น ภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจเริ่มมีความเชื่อมั่นหลังจากรัฐบาลใหม่ประกาศมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจในด้านต่างๆ ส่งผลให้การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของครัวเรือนขยายตัวร้อยละ 2.6 เมื่อเทียบกับร้อยละ 1.8 ในไตรมาสที่แล้ว การลงทุนขยายตัว ร้อยละ 5.4 สูงกว่าร้อยละ 4.0 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2550 โดยเฉพาะการลงทุนภาคเอกชนเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 6.5 ส่วนอุปสงค์ต่างประเทศสุทธิลดลง การส่งออกยังขยายตัวอย่างต่อเนื่องร้อยละ 8.7 และการนำเข้าขยายตัวสูงถึงร้อยละ 10.3 ซึ่งมูลค่าการค้าและบริการ ณ ราคาประจำปีเกินดุล 95.1 พันล้านบาท เมื่อรวมกับรายได้สุทธิจากปัจจัยการผลิตและเงินโอนสุทธิจากต่างประเทศ ซึ่งเกินดุล 4.6 พันล้านบาท ทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุล 99.7 พันล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.3 ของ GDP เทียบกับร้อยละ 9.2 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2550 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาประจำปีมีมูลค่า 2,297.8 พันล้านบาท เมื่อหักค่าตอบแทนจากปัจจัยการผลิตสุทธิจ่ายไปต่างประเทศ 33.7 พันล้านบาท คงเหลือเป็นผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (Gross National Product: GNP) เท่ากับ 2,264.1 พันล้านบาท มูลค่าที่แท้จริงเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.7

เศรษฐกิจในไตรมาสสอง ปี 2551 ขยายตัวร้อยละ 5.3 ชะลอลงจากร้อยละ 6.1 ในไตรมาสที่แล้ว เป็นผลมาจากอุปสงค์ในประเทศชะลอลง โดยเฉพาะการใช้จ่ายภาครัฐบาลหดตัวร้อยละ 2.4 การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของครัวเรือนชะลอลงร้อยละ 2.4 เมื่อเทียบกับร้อยละ 2.6 ในไตรมาสที่

แล้ว ขณะที่การลงทุนรวมขยายตัวร้อยละ 1.9 ชะลอลงจากร้อยละ 5.4 อุปสงค์ต่างประเทศสุทธิขยายตัวได้โดยการส่งออกในไตรมาสนี้ยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่องร้อยละ 9.3 ขณะที่การนำเข้าขยายตัวร้อยละ 6.9 ชะลอลงจากไตรมาสที่ผ่านมา ส่งผลให้ดุลการค้าเกินดุลในไตรมาสนี้ ซึ่งดุลการค้าและบริการ ณ ราคาประจำปีเกินดุล 66.6 พันล้านบาท เมื่อรวมกับรายได้สุทธิจากปัจจัยการผลิตและเงินโอนสุทธิจากต่างประเทศ ซึ่งขาดดุล 75.0 พันล้านบาท ทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุล 8.4 พันล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.4 ของ GDP เทียบกับร้อยละ 4.3 ในไตรมาสที่แล้ว ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาประจำปีมีมูลค่า 2,260 พันล้านบาท เมื่อหักค่าตอบแทนจากปัจจัยการผลิตสุทธิย้ายไปต่างประเทศ 120 พันล้านบาท คงเหลือเป็นผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (Gross National Product: GNP) เท่ากับ 2,140 พันล้านบาท มูลค่าที่แท้จริงเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.4

เศรษฐกิจไตรมาสสาม ปี 2551 ขยายตัวร้อยละ 4.0 ชะลอลงจากร้อยละ 5.3 ในไตรมาสที่แล้ว จากการบริโภคภายในประเทศที่ชะลอลงเล็กน้อย โดยการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนค่อนข้างทรงตัว ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.6 จากการบริโภคสินค้ากึ่งคงทน เช่น เครื่องใช้ในครัวเรือนขนาดเล็ก และสินค้าคงทนประเภท รถยนต์ รถมอเตอร์ไซค์ และเครื่องใช้ไฟฟ้า ส่วนรายจ่ายเพื่อการอุปโภคของรัฐบาลลดลงร้อยละ 2.9 ขณะที่การลงทุนชะลอลงเหลือร้อยละ 0.6 ส่วนการส่งออกสินค้าและบริการสุทธิ ชะลอลงอย่างมากเหลือเพียงร้อยละ 0.3 เทียบกับร้อยละ 18.3 ในไตรมาสที่แล้ว เป็นผลมาจากการส่งออกสินค้าและบริการชะลอลง ในขณะที่การนำเข้าสินค้าและบริการปรับตัวสูงขึ้น ดุลการค้าและบริการ ณ ราคาประจำปีเกินดุล 3.5 พันล้านบาท เมื่อรวมกับรายได้สุทธิจากปัจจัยการผลิตและเงินโอนสุทธิจากต่างประเทศ ทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุล 83.2 พันล้านบาท ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาประจำปีมีมูลค่า 2,319.9 พันล้านบาท เมื่อหักค่าตอบแทนจากปัจจัยการผลิตสุทธิย้ายไปต่างประเทศ 127.8 พันล้านบาท คงเหลือเป็นผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (Gross National Product: GNP) เท่ากับ 2,192.1 พันล้านบาท ส่วนมูลค่า ณ ราคาปีฐานเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.4

เศรษฐกิจในไตรมาสที่สี่ ปี 2551 ลดลงร้อยละ 4.3 จากการขยายตัวร้อยละ 3.9 ในไตรมาสที่แล้วนับเป็นการลดลงครั้งแรกในรอบเกือบ 10 ปี ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1/2542 โดยทั้งปี 2551 เศรษฐกิจขยายตัวร้อยละ 2.6 ชะลอลงจากร้อยละ 4.9 ในปี 2550 ปัจจัยหลักมาจากอุปสงค์จากต่างประเทศสุทธิที่ลดลงถึงร้อยละ 38.2 เนื่องจากการส่งออกลดลงทั้งสินค้าและบริการ ในขณะที่การนำเข้าทั้งสินค้าและบริการยังคงขยายตัว ประกอบกับการลงทุนในไตรมาสนี้ลดลงร้อยละ 3.3 โดยลดลงทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในอัตราร้อยละ 10.2 และ 1.3 ตามลำดับ ในขณะที่การใช้จ่ายของครัวเรือนชะลอลงตัวร้อยละ 2.2 จากการขยายตัวร้อยละ 2.7 ในไตรมาสที่แล้ว ส่วนการใช้จ่ายอุปโภคของรัฐบาลขยายตัวร้อยละ 10.4 เทียบกับการลดลงร้อยละ 2.9 ในไตรมาสที่แล้ว ดุลการค้า

และบริการ ณ ราคาประจำปีขาดดุล 4.4 พันล้านบาท เมื่อรวมกับรายได้สุทธิจากปัจจัยการผลิตและเงินโอนสุทธิจากต่างประเทศ ทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุล 68.3 พันล้านบาท ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาประจำปีมีมูลค่า 2,201.1 พันล้านบาท เมื่อหักค่าตอบแทนจากปัจจัยการผลิตสุทธิย้ายไปต่างประเทศ 97.3 พันล้านบาท คงเหลือเป็นผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (Gross National Product: GNP) เท่ากับ 2,103.9 พันล้านบาท มูลค่าที่แท้จริงลดลงร้อยละ 6.4

4.4 วิเคราะห์สถานการณ์การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคช่วง พ.ศ. 2549 – 2551

4.4.1 วิเคราะห์สถานการณ์การใช้จ่ายเพื่อการบริโภค พ.ศ. 2549

ไตรมาสแรก ปี 2549 การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือน ขยายตัวในอัตราเดียวกันกับไตรมาสที่ 4 ปี 2548 โดยขยายตัวร้อยละ 4.1 เมื่อปรับค่าการเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล การใช้จ่ายขยายตัวจากไตรมาสที่ 4 ปี 2548 ร้อยละ 0.9 รายได้เกษตรกรปรับตัวสูงขึ้นตามการเพิ่มขึ้นของปริมาณ และราคาสินค้าเกษตร ประกอบกับการปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำปี 2549 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2549 ส่งผลให้การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนยังคงขยายตัว แต่กระนั้นความวิตกกังวลเกี่ยวกับราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงภายในประเทศ และอัตราเงินเฟ้อที่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ย รวมทั้งความไม่แน่นอนทางการเมือง ได้ส่งผลกระทบต่อให้ผู้บริโภคขาดความเชื่อมั่นและระมัดระวังการใช้จ่าย

รายจ่ายครัวเรือนจำแนกตามหมวด ประกอบไปด้วย 6 หมวด ได้แก่

- **หมวดสินค้าเกษตร ป่าไม้ และประมง** ขยายตัวร้อยละ 3.1 เนื่องจากการบริโภคผักและผลไม้เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับอุปทานในตลาด
- **หมวดผลิตภัณฑ์อาหาร เครื่องดื่ม ยาสูบ และเครื่องนุ่งห่ม** ขยายตัวร้อยละ 4.5 เป็นผลมาจากการบริโภคเนื้อสัตว์และสินค้าเกษตรแปรรูปขยายตัวร้อยละ 4.7 การบริโภคเครื่องดื่มขยายตัวร้อยละ 11.6 ส่วนการอุปโภคเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย และสิ่งทออื่น ๆ ขยายตัวร้อยละ 1.9
- **หมวดไฟฟ้าและประปา** ขยายตัวร้อยละ 5.8 จากร้อยละ 2.5 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2548 เป็นการเพิ่มขึ้นของการใช้จ่ายกระแสไฟฟ้าร้อยละ 5.8 และการใช้จ่ายน้ำประปาร้อยละ 6.1 ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากอากาศร้อนเร็วกว่าปกติ ทำให้ปริมาณการใช้ไฟฟ้าและประปาของครัวเรือนปรับตัวสูงขึ้นตั้งแต่ไตรมาสแรกของปี
- **หมวดยานพาหนะ** ขยายตัวร้อยละ 6.4 สูงขึ้นจากร้อยละ 3.8 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2548 เป็นผลมาจากผู้ประกอบการนำยานยนต์รุ่นใหม่ ๆ เข้าสู่ตลาดรวมทั้งการจัดงานแสดง “บางกอก อินเตอร์เนชั่นแนล มอเตอร์โชว์ ครั้งที่ 27” ทำให้ปริมาณการจำหน่ายรถยนต์นั่งในไตรมาสนี้เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.0 ส่วนจำนวนรถบรรทุกส่วนบุคคลจดทะเบียนใหม่ (รถปิกอัพ) เพิ่มขึ้นร้อยละ

ละ 16.1 รถจักรยานยนต์จดทะเบียนใหม่เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.0 และรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน 7 คนจดทะเบียนใหม่ (รถยนต์ตู้) เพิ่มขึ้นร้อยละ 54.0

- **หมวดขนส่งและสื่อสาร** ขยายตัวร้อยละ 12.3 สูงกว่าร้อยละ 11.5 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2548 โดยบริการไปรษณีย์และสื่อสารโทรคมนาคมขยายตัวต่อเนื่องสูงถึงร้อยละ 29.2 ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากผู้ประกอบการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ใช้กลยุทธ์ด้านราคาเพื่อแย่งชิงส่วนแบ่งทางการตลาด โดยปรับลดอัตราค่าบริการทั้งในระบบ prepaid และ postpaid ส่งผลให้ปริมาณการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ปรับตัวสูงขึ้นต่อเนื่องจากไตรมาสที่ 4 ปี 2548 ส่วนบริการขนส่งขยายตัวร้อยละ 1.4

- **หมวดโรงแรมและภัตตาคาร** ขยายตัวอย่างเด่นชัดร้อยละ 12.5 เทียบกับร้อยละ 3.8 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2548 เนื่องจากบริการโรงแรมขยายตัวสูงถึงร้อยละ 24.0 สอดคล้องกับภาวะการฟื้นตัวของการท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศขยายตัวร้อยละ 21.7 ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากฐานการใช้จ่ายในระดับต่ำของปี 2548 ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัย (Tsunami) ประกอบกับในไตรมาสนี้ได้มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายมากขึ้น เพื่อกระตุ้นกระแสการท่องเที่ยวของทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ส่วนบริการภัตตาคารขยายตัวร้อยละ 7.5

เมื่อพิจารณารายจ่ายของครัวเรือนจำแนกตามลักษณะความคงทนพบว่า รายจ่ายซื้ออาหารขยายตัวร้อยละ 2.9 สูงขึ้นจากร้อยละ 2.4 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2548 ส่วนสินค้าและบริการอื่น ๆ ที่ไม่ใช่อาหารขยายตัวร้อยละ 4.5 จำแนกเป็นสินค้าไม่คงทน (ไม่รวมอาหาร) เช่น เครื่องดื่ม ไฟฟ้า และน้ำประปา ยารักษาโรค และของใช้ในครัวเรือน ขยายตัวร้อยละ 5.2 สินค้าคงทนประกอบด้วย เสื้อผ้า รองเท้า ภาชนะ และสิ่งทอที่ใช้ในครัวเรือน ชะลอตัวร้อยละ 3.4 สำหรับการใช้จ่ายซื้อสินค้าคงทน เช่น ยานยนต์ เครื่องเรือน เครื่องใช้ไฟฟ้าขนาดใหญ่ คอมพิวเตอร์ วิทยุและโทรทัศน์ ขยายตัวร้อยละ 4.8 และรายจ่ายด้านบริการประกอบด้วย โรงแรมและภัตตาคาร บริการบันเทิงและนันทนาการ การศึกษา การรักษาพยาบาล และการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวสุทธิ ชะลอลงเหลือร้อยละ 4.2

ไตรมาสที่สอง การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนชะลอตัวลงร้อยละ 3.7 เทียบกับร้อยละ 4.1 ในไตรมาสที่แล้ว เมื่อปรับค่าการเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล การใช้จ่ายขยายตัวจากไตรมาสที่แล้วร้อยละ 1.5 ครัวเรือนยังคงมีการใช้จ่ายเพิ่มขึ้น จากรายได้เกษตรกรที่ปรับตัวสูงขึ้นต่อเนื่องตามการเพิ่มขึ้นของปริมาณผลผลิตและราคาสินค้าเกษตร ประกอบกับการใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องเนื่องกับงานเฉลิมฉลองการครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี และมหกรรมฟุตบอลโลกปี 2006

แต่ราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงภายในประเทศที่ปรับตัวสูงขึ้น ติดต่อกันหลายไตรมาส การปรับเพิ่มขึ้นของอัตราเงินเฟ้อและอัตราดอกเบี้ยธนาคารพาณิชย์ ยังคงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นและระมัดระวังการใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

รายจ่ายครัวเรือนจำแนกตามหมวด ประกอบไปด้วย 6 หมวด ได้แก่

- **หมวดสินค้าเกษตร ป่าไม้ และประมง** ลดลงร้อยละ 0.7 เนื่องจากการบริโภคผลไม้ในไตรมาสนี้ลดลงมาก สอดคล้องกับปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดที่มีปริมาณน้อย
- **หมวดผลิตภัณฑ์อาหาร เครื่องดื่ม ยาสูบ และเครื่องนุ่งห่ม** ขยายตัวร้อยละ 4.1 เป็นผลมาจากการบริโภคเนื้อสัตว์และสินค้าเกษตรแปรรูปขยายตัวร้อยละ 5.7 และการบริโภคเครื่องดื่มขยายตัวร้อยละ 9.4 การอุปโภคเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย และสิ่งทออื่น ๆ ขยายตัวร้อยละ 2.0 ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากประชาชนพร้อมใจกันใส่เสื้อสีเหลืองเพื่อถวายความจงรักภักดี และร่วมเฉลิมฉลองการครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2549
- **หมวดไฟฟ้าและประปา** ขยายตัวเพียงร้อยละ 0.8 เนื่องจากการใช้จ่ายกระแสไฟฟ้าในไตรมาสนี้ทรงตัวเมื่อเทียบกับฐานการใช้จ่ายในไตรมาสเดียวกันของปีที่แล้ว เป็นผลมาจากมาตรการลดการใช้พลังงานของภาครัฐและการปรับขึ้นค่า FT 19.01 สตางค์ต่อหน่วย ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2549 ส่วนการใช้จ่ายค่าน้ำประปาขยายตัวร้อยละ 4.0
- **หมวดยานพาหนะ** ขยายตัวร้อยละ 1.7 น้อยกว่าร้อยละ 6.4 ในไตรมาสที่แล้วที่มีการจัดงานมอเตอร์โชว์ ครั้งที่ 27 โดยปริมาณการจำหน่ายรถยนต์นั่งในไตรมาสนี้เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.3 สำหรับจำนวนรถบรรทุกส่วนบุคคลจดทะเบียนใหม่ (รถปิกอัพ) เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.3 และรถจักรยานยนต์จดทะเบียนใหม่เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.6 ในขณะที่ส่วนรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน 7 คน จดทะเบียนใหม่ (รถยนต์ตู้) ลดลงร้อยละ 9.4
- **หมวดขนส่งและสื่อสาร** ชะลอตัวร้อยละ 10.8 จากร้อยละ 12.1 ในไตรมาสที่แล้ว โดยบริการไปรษณีย์และสื่อสาร โทรคมนาคมขยายตัวสูงร้อยละ 24.1 ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากผู้ประกอบการโทรศัพท์เคลื่อนที่ยังคงใช้กลยุทธ์การแข่งขันด้านราคาค่าบริการ เช่น การจัดโปรโมชัน โทรนุฟเฟต์แบบเหมาจ่าย และการคิดค่าโทรแบบเป็นครั้ง ที่ทำให้ผู้บริโภคมีภาระเงินความจำเป็นส่งผลให้ปริมาณการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ยังคงปรับตัวสูงขึ้น ประกอบกับการส่งไปรษณีย์บัตรทางผลฟุตบอลโลกปี 2006 ที่ทำให้บริการไปรษณีย์ปรับตัวสูงขึ้น ส่วนบริการขนส่งในไตรมาสนี้ขยายตัวเพียงร้อยละ 1.6

เมื่อพิจารณารายจ่ายของครัวเรือนจำแนกตามลักษณะความคงทนพบว่า รายจ่ายซื้ออาหารขยายตัวเพียงร้อยละ 1.6 น้อยกว่าร้อยละ 3.4 ในไตรมาสที่แล้ว ส่วนสินค้าและบริการอื่น ๆ ที่ไม่ใช่อาหารขยายตัวในอัตราเดียวกันกับไตรมาสที่แล้ว โดยขยายตัวร้อยละ 4.3 จำแนกเป็นสินค้าไม่

คงทน (ไม่รวมอาหาร) เช่น เครื่องดื่ม ไฟฟ้าและน้ำประปา ยารักษาโรค และของใช้ในครัวเรือน ขยายตัวร้อยละ 4.5 สินค้าคงทนประกอบด้วย เสื้อผ้า รองเท้า ภาชนะ และสิ่งของที่ใช้ในครัวเรือน สะท้อนตัวร้อยละ 2.9 สินค้าคงทน เช่น ยานยนต์ เครื่องเรือน เครื่องใช้ไฟฟ้าขนาดใหญ่ คอมพิวเตอร์ วิทยุและโทรทัศน์ สะท้อนตัวร้อยละ 3.5 และรายจ่ายด้านบริการที่ประกอบด้วย โรงแรมและภัตตาคาร บริการบันเทิงและนันทนาการ การศึกษา การรักษาพยาบาลและการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวสุทธิ ขยายตัวร้อยละ 5.0

ไตรมาสที่สาม การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนขยายตัวร้อยละ 2.9 สะท้อนตัวร้อยละ 3.3 ในไตรมาสที่แล้ว เมื่อปรับค่าการเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล การใช้จ่ายขยายตัวจากไตรมาสที่แล้วร้อยละ 0.6 ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการใช้บริโภค อาทิ รายได้เกษตรกรที่สะท้อนตัวลงอย่างเด่นชัด จากการชะลอตัวทั้งปริมาณผลผลิตและราคาสินค้าเกษตร ราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงยังคงทรงตัวอยู่ในระดับสูง ประกอบกับความไม่แน่นอนทางการเมืองที่เพิ่งมีความชัดเจนมากขึ้นในช่วงครึ่งหลังของเดือนกันยายน และภาวะน้ำท่วมขังในหลายจังหวัด ได้ส่งผลให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นและระมัดระวังการใช้จ่าย โดยเฉพาะการใช้จ่ายสินค้าคงทนที่มีความอ่อนไหวต่อรายได้ โดยปริมาณการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิต และการให้สินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์ในไตรมาสนี้ชะลอตัวลงเล็กน้อย อย่างไรก็ตามอัตราเงินเฟ้อในไตรมาสนี้เริ่มอ่อนตัวลง

รายจ่ายครัวเรือนจำแนกตามหมวด ประกอบไปด้วย 6 หมวด ได้แก่

- หมวดสินค้าเกษตร ป่าไม้ และประมง ลดลงร้อยละ 0.9 เนื่องจากการบริโภคผลไม้ลดลงมากสอดคล้องกับปริมาณผลผลิตที่ออกสู่ตลาด
- หมวดผลิตภัณฑ์อาหาร เครื่องดื่ม ยาสูบ และเครื่องนุ่งห่ม ขยายตัวร้อยละ 3.8 เป็นผลมาจากการบริโภคเนื้อสัตว์และสินค้าเกษตรแปรรูปขยายตัวร้อยละ 4.2 การบริโภคเครื่องดื่มขยายตัวร้อยละ 6.8 ส่วนการอุปโภคเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย และสิ่งทออื่น ๆ ขยายตัวร้อยละ 1.7
- หมวดไฟฟ้าและประปา ขยายตัวร้อยละ 6.2 เป็นการขยายตัวของค่าใช้จ่ายค่ากระแสไฟฟ้าร้อยละ 5.8 และค่าน้ำประปาร้อยละ 7.9
- หมวดยานพาหนะ สะท้อนตัวลงเหลือร้อยละ 0.2 เทียบกับร้อยละ 3.1 ในไตรมาสที่แล้ว โดยจำนวนรถบรรทุกส่วนบุคคลจดทะเบียนใหม่ (รถปิกอัพ) ลดลงร้อยละ 9.6 รถจักรยานยนต์จดทะเบียนใหม่ลดลงร้อยละ 4.2 และรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน 7 คนจดทะเบียนใหม่ (รถยนต์ตู้) ลดลงร้อยละ 11.0 ส่วนยอดจำหน่ายรถยนต์นั่งในไตรมาสนี้เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.0
- หมวดโรงแรมและภัตตาคาร ขยายตัวร้อยละ 8.0 น้อยกว่าร้อยละ 11.9 ในไตรมาสที่แล้ว เป็นผลมาจากการบริการโรงแรมขยายตัวร้อยละ 13.6 สะท้อนตัวลงตามภาวะการใช้จ่ายของ

นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในไตรมาสนี้ขยายตัวร้อยละ 10.3 ส่วนบริการภัตตาคารขยายตัวร้อยละ 5.7

- **หมวดขนส่งและสื่อสาร** ขยายตัวร้อยละ 6.1 สูงขึ้นจากร้อยละ 4.5 ในไตรมาสที่แล้ว โดยบริการไปรษณีย์และสื่อสารโทรคมนาคมขยายตัวสูงถึงร้อยละ 11.6 ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ใช้กลยุทธ์การแข่งขันเพื่อกระตุ้นตลาด เช่น การนำเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่รุ่นใหม่ ๆ เข้ามาทำตลาด การสร้างความแตกต่างในการให้บริการและรูปแบบของบริการเสริมที่เหมาะสมกับลูกค้าเฉพาะกลุ่ม รวมทั้งการลดอัตราค่าบริการ ส่วนบริการขนส่งในไตรมาสนี้ขยายตัวร้อยละ 2.2

เมื่อพิจารณารายจ่ายของครัวเรือนจำแนกตามลักษณะความคงทนพบว่า รายจ่ายซื้ออาหารขยายตัวร้อยละ 1.8 น้อยกว่าร้อยละ 5.0 ในไตรมาสที่แล้ว ส่วนสินค้าและบริการอื่น ๆ ที่ไม่ใช่อาหาร ขยายตัวร้อยละ 3.2 จำแนกเป็นสินค้าไม่คงทน (ไม่รวมอาหาร) เช่น เครื่องดื่ม ไฟฟ้าและน้ำประปา ยารักษาโรค และของใช้ในครัวเรือน ขยายตัวร้อยละ 6.2 สินค้าคงทนประกอบด้วย เสื้อผ้า รองเท้า ภาชนะและสิ่งทอที่ใช้ในครัวเรือน ขยายตัวร้อยละ 3.3 การใช้จ่ายซื้อสินค้าคงทน เช่น ยานยนต์ เครื่องเรือนเครื่องใช้ไฟฟ้าขนาดใหญ่ คอมพิวเตอร์ วิทยุและโทรทัศน์ ลดลงร้อยละ 2.6 ส่วนรายจ่ายด้านบริการ ประกอบด้วย โรงแรมและภัตตาคาร บริการบันเทิงและนันทนาการ การศึกษา การรักษาพยาบาล และการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวสุทธิ ขยายตัวร้อยละ 2.8

ไตรมาสสุดท้ายของปี 2549 การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนขยายตัวร้อยละ 2.5 น้อยกว่าร้อยละ 2.8 ในไตรมาสที่แล้ว เมื่อปรับค่าการเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล การใช้จ่ายขยายตัวจากไตรมาสที่แล้วร้อยละ 0.1 แม้จะมีปัจจัยสนับสนุนจากรายได้เกษตรกรยังอยู่ในเกณฑ์ดีจากการขยายตัวของราคาสินค้าเกษตร และสถานการณ์การเมืองเริ่มมีเสถียรภาพมากขึ้น อย่างไรก็ตามราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่ยังทรงตัวอยู่ในระดับสูง ส่งผลกระทบต่อปัญหาค่าครองชีพของประชาชน ภาวะน้ำท่วมรุนแรงในหลายพื้นที่ รวมทั้งนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลอยู่ในช่วงเริ่มต้น ได้ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในการใช้จ่ายใช้สอย โดยการใช้จ่ายสินค้าประเภทยานยนต์ เครื่องใช้ในครัวเรือนและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ลดลงอย่างเด่นชัด

รายจ่ายครัวเรือนจำแนกตามหมวด ประกอบด้วย 6 หมวด ได้แก่

- **หมวดสินค้าเกษตร ป่าไม้ และประมง** ขยายตัวร้อยละ 2.3 โดยการบริโภคผักและผลไม้ในไตรมาสนี้ขยายตัวร้อยละ 4.5 เมื่อเทียบกับฐานการใช้จ่ายในระดับต่ำในไตรมาสเดียวกันของปีที่แล้ว ที่ผลิตผลทางการเกษตรลดลงมากจากปัญหาภัยแล้ง

- **หมวดผลิตภัณฑ์อาหาร เครื่องดื่ม ยาสูบ และเครื่องนุ่งห่ม** ขยายตัวร้อยละ 3.8 เป็นผลมาจากการบริโภคเนื้อสัตว์และสินค้าเกษตรแปรรูปขยายตัวร้อยละ 6.5 การบริโภคเครื่องดื่มขยายตัวร้อยละ 5.8 ส่วนการอุปโภคเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย และสิ่งทออื่น ๆ ขยายตัวร้อยละ 1.7

- **หมวดไฟฟ้าและประปา** ขยายตัวสูงถึงร้อยละ 10.0 โดยการใช้จ่ายค่ากระแสไฟฟ้าขยายตัวร้อยละ 9.9 ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ขยายเขตจำหน่ายไฟฟ้าให้บ้านเรือนราษฎรในชนบทที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ ส่วนค่าน้ำประปาขยายตัวร้อยละ 10.3

- **หมวดยานพาหนะ** ลดลงร้อยละ 9.2 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 0.2 ในไตรมาสที่แล้ว โดยลดลงทั้งยอดจำหน่ายรถยนต์นั่งร้อยละ 6.0 รถบรรทุกส่วนบุคคลจดทะเบียนใหม่ (รถปิกอัพ) ร้อยละ 13.3 และรถจักรยานยนต์จดทะเบียนใหม่ร้อยละ 8.9 ส่วนรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน 7 คนจดทะเบียนใหม่ (รถยนต์ตู้) ไตรมาสนี้เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.4

- **หมวดโรงแรมและภัตตาคาร** ขยายตัวร้อยละ 8.4 สูงขึ้นเล็กน้อยจากร้อยละ 8.3 ในไตรมาสที่แล้วเป็นผลมาจากการบริการโรงแรมขยายตัวร้อยละ 14.6 และบริการภัตตาคารขยายตัวร้อยละ 5.6 สอดคล้องกับภาวะการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติ เพื่อเฉลิมฉลองเนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี ในปี 2549 และเฉลิมพระชนม์พรรษา 80 พรรษาในปี 2550 ณ จังหวัดเชียงใหม่ ในระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2549 – 31 มกราคม 2550 โดยผู้ประกอบการได้จัดแพ็คเกจการเดินทางและประชาสัมพันธ์ข้อมูลการเที่ยวชมงานอย่างกว้างขวาง ประกอบกับการเปิดใช้สนามบินสุวรรณภูมิ ที่สามารถรองรับผู้โดยสารและรองรับเที่ยวบินได้มากขึ้น โดยจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในไตรมาสนี้ขยายตัวร้อยละ 12.0

- **หมวดขนส่งและสื่อสาร** ขยายตัวร้อยละ 8.6 สูงขึ้นจากร้อยละ 6.2 ในไตรมาสที่แล้ว โดยบริการไปรษณีย์และสื่อสารโทรคมนาคมขยายตัวร้อยละ 8.8 ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการผู้ประกอบการโทรศัพท์เคลื่อนที่นำสินค้านวัตกรรมใหม่ ๆ เข้ามาจำหน่าย รวมทั้งจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย เช่น การแจกดิจิทัลฟรีที่ทำให้ผู้ถือโทรศัพท์เคลื่อนที่ 2 เลขหมายมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และการจัดบริการเสริมที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค ส่วนบริการขนส่งในไตรมาสนี้ขยายตัวร้อยละ 8.3 โดยขยายตัวทั้งการขนส่งทางบกและการขนส่งทางอากาศ

เมื่อพิจารณารายจ่ายของครัวเรือนจำแนกตามลักษณะความคงทนพบว่า รายจ่ายซื้ออาหารขยายตัวร้อยละ 3.4 สูงขึ้นจากร้อยละ 1.9 ในไตรมาสที่แล้ว ส่วนสินค้าและบริการอื่น ๆ ที่ไม่ใช่อาหารขยายตัวร้อยละ 2.3 จำแนกเป็นสินค้าไม่คงทน (ไม่รวมอาหาร) เช่น เครื่องดื่ม ไฟฟ้าและน้ำประปา ยารักษาโรค และของใช้ในครัวเรือน ขยายตัวร้อยละ 6.5 สินค้าคงทนประกอบด้วยเสื้อผ้า รองเท้า ภาชนะ และสิ่งทอที่ใช้ในครัวเรือน ลดลงร้อยละ 1.4 การใช้จ่ายซื้อสินค้าคงทน เช่น

ยานยนต์ เครื่องเรือน เครื่องใช้ไฟฟ้าขนาดใหญ่ คอมพิวเตอร์ วิทยุและโทรทัศน์ ลดลงอย่างเด่นชัด ร้อยละ 8.4 ส่วนรายจ่ายด้านบริการประกอบด้วย โรงแรมและภัตตาคาร บริการบันเทิงและ นันทนาการ การศึกษาการรักษาพยาบาล และการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ขยายตัวร้อยละ 5.1 โดยเฉพาะในไตรมาสนี้ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวไทยในต่างประเทศเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 13.5 เทียบกับร้อยละ 6.6 ในไตรมาสที่แล้ว

4.4.2 วิเคราะห์สถานการณ์การใช้จ่ายเพื่อการบริโภค พ.ศ. 2550

ไตรมาสแรกของปี 2550 การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนขยายตัวเพียงร้อยละ 1.3 ชะลอจากร้อยละ 2.5 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2549 เมื่อปรับค่าการเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล การใช้จ่ายขยายตัวจากไตรมาสที่ 4 ปี 2549 ร้อยละ 0.1 ความวิตกกังวลเกี่ยวกับสถานการณ์ความไม่แน่นอนภายในประเทศ เช่น การชะลอตัวของภาวะเศรษฐกิจ รายได้จากดอกเบี้ยที่ลดลงตามการปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่ยังทรงตัวอยู่ในระดับสูง เหตุการณ์ระเบิดในกรุงเทพมหานครในช่วงปีใหม่และปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดภาคใต้ที่ยังคงยืดเยื้อและทวีความรุนแรง รวมทั้งความขัดแย้งทางการเมืองของกลุ่มการเมืองต่าง ๆ ได้ส่งผลให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นและระมัดระวังการใช้จ่าย แม้ว่ารายได้เกษตรกรยังคงขยายตัวในเกณฑ์ดี และอัตราเงินเฟ้อมีทิศทางอ่อนตัวลงก็ตาม

รายจ่ายครัวเรือนจำแนกตามหมวด ประกอบไปด้วย 6 หมวด ได้แก่

- **หมวดสินค้าเกษตร ป่าไม้ และประมง** ขยายตัวร้อยละ 3.5 โดยการบริโภคผักและผลไม้ในไตรมาสนี้ขยายตัวร้อยละ 4.4 และสัตว์น้ำขยายตัวร้อยละ 0.9 สอดคล้องกับอุปทานในตลาด
- **หมวดผลิตภัณฑ์อาหาร เครื่องดื่ม ยาสูบ สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม** ขยายตัวร้อยละ 4.0 เป็นผลมาจากการบริโภคเนื้อสัตว์และสินค้าเกษตรแปรรูปขยายตัวร้อยละ 4.7 การบริโภคเครื่องดื่มขยายตัวร้อยละ 5.8 ส่วนการอุปโภคเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย และสิ่งทออื่น ๆ ขยายตัวร้อยละ 2.6
- **หมวดไฟฟ้าและประปา** ชะลอตัวลงร้อยละ 4.1 เป็นการชะลอตัวของการใช้จ่ายค่ากระแสไฟฟ้าร้อยละ 2.9 และค่าน้ำประปาร้อยละ 8.7
- **หมวดยานพาหนะ** ลดลงต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่สอง โดยไตรมาสนี้ลดลงร้อยละ 10.6 เทียบกับการลดลงร้อยละ 9.1 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2549 โดยลดลงทั้งยอดจำหน่ายรถยนต์นั่งร้อยละ 16.2 รถบรรทุกส่วนบุคคลจดทะเบียนใหม่ (รถปิกอัพ) ร้อยละ 7.1 และรถจักรยานยนต์จดทะเบียนใหม่ร้อยละ 13.5 ส่วนรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน 7 คนจดทะเบียนใหม่ (รถยนต์ตู้) ไตรมาสนี้เพิ่มขึ้นร้อยละ 33.3

- **หมวดโรงแรมและภัตตาคาร** ขยายตัวร้อยละ 6.1 น้อยกว่าร้อยละ 8.4 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2549 เนื่องจากบริการโรงแรมชะลอตัวร้อยละ 8.4 และบริการภัตตาคารชะลอตัวร้อยละ 4.8 สอดคล้องกับภาวะการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากความวิตกกังวลเกี่ยวกับเหตุการณ์ระเบิดในช่วงปีใหม่และปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดภาคใต้ที่ยังคงทวีความรุนแรง ได้ส่งผลให้นักท่องเที่ยวบางส่วนชะลอการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ

- **หมวดขนส่งและสื่อสาร** ขยายตัวร้อยละ 6.8 น้อยกว่าร้อยละ 9.0 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2549 โดยบริการขนส่งในไตรมาสนี้ชะลอตัวร้อยละ 5.1 ส่วนบริการไปรษณีย์และสื่อสารโทรคมนาคมขยายตัวร้อยละ 9.6 ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ยังคงใช้กลยุทธ์การแข่งขันด้านราคา โดยจัดโปรโมชั่นค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีความหลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค รวมทั้งโปรโมชั่นบุฟเฟต์โทรฟรี 24 ชั่วโมง หรือโทรราคาถูกที่ทำให้ระยะเวลาในการใช้โทรศัพท์เพิ่มมากขึ้น

เมื่อพิจารณารายจ่ายของครัวเรือนจำแนกตามลักษณะความคงทนพบว่า รายจ่ายซื้ออาหารขยายตัวร้อยละ 3.5 สูงขึ้นเล็กน้อยจากร้อยละ 3.4 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2549 ส่วนสินค้าและบริการอื่นๆ ที่ไม่ใช่อาหาร ขยายตัวเพียงร้อยละ 0.6 จำแนกเป็นสินค้าไม่คงทน (ไม่รวมอาหาร) เช่น เครื่องดื่มไฟฟ้าและน้ำประปา ยารักษาโรค และของใช้ในครัวเรือน ขยายตัวร้อยละ 5.3 สินค้าคงทนประกอบด้วย เสื้อผ้า รองเท้า ภาชนะ และสิ่งทอที่ใช้ในครัวเรือน ขยายตัวร้อยละ 0.3 การใช้จ่ายซื้อสินค้าคงทน เช่น ยานยนต์ เครื่องเรือน เครื่องใช้ไฟฟ้าขนาดใหญ่ คอมพิวเตอร์ วิทย์และโทรทัศน์ ลดลงร้อยละ 6.2 ส่วนรายจ่ายด้านบริการประกอบด้วย โรงแรมและภัตตาคาร บริการบันเทิงและนันทนาการ การศึกษา การรักษาพยาบาล และการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวสุทธิ ลดลงร้อยละ 1.1 โดยเฉพาะในไตรมาสนี้ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวไทยในต่างประเทศลดลงร้อยละ 5.9 เทียบกับการขยายตัวสูงร้อยละ 13.5 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2549

ไตรมาสที่สอง การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนขยายตัวเพียงร้อยละ 0.9 ชะลอจากร้อยละ 1.3 ในไตรมาสที่แล้ว เมื่อปรับค่าการเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล ขยายตัวจากไตรมาสที่แล้วร้อยละ 0.1 แม้ว่ารายได้เกษตรกรยังคงขยายตัวได้ดีตามการเพิ่มขึ้นของปริมาณ และราคาผลผลิตสินค้าเกษตร รวมทั้งอัตราเงินเฟ้อที่ทรงตัวอยู่ในระดับต่ำ แต่กระนั้นสถานการณ์ความไม่แน่นอนหลายด้านภายในประเทศ และการปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากอย่างต่อเนื่องของธนาคารพาณิชย์ ยังคงส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นด้านรายได้และการจับจ่ายใช้สอยของประชาชน โดยการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิต และปริมาณสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคลของธนาคาร

พาณิชย์ในไตรมาสนี้ชะลอตัวลง การใช้จ่ายลดลงมากในกลุ่มสินค้าคงทนประเภทยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

รายจ่ายครัวเรือนจำแนกตามหมวด ประกอบไปด้วย 6 หมวด ได้แก่

- **หมวดสินค้าเกษตร ป่าไม้ และประมง** ขยายตัวต่อเนื่องร้อยละ 5.4 โดยการบริโภคผักและผลไม้ในไตรมาสนี้ขยายตัวร้อยละ 5.6 และสัตว์น้ำขยายตัวร้อยละ 6.2 สอดคล้องกับอุปทานในตลาด
- **หมวดผลิตภัณฑ์อาหาร เครื่องดื่ม ยาสูบ สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม** ขยายตัวร้อยละ 1.2 เป็นผลมาจากการบริโภคเนื้อสัตว์และสินค้าเกษตรแปรรูปขยายตัวร้อยละ 3.3 การอุปโภคเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย และสิ่งทออื่น ๆ ขยายตัวร้อยละ 3.1 ส่วนการบริโภคเครื่องดื่มในไตรมาสนี้ลดลงร้อยละ 1.9
- **หมวดไฟฟ้าและประปา** ขยายตัวร้อยละ 6.4 โดยการใช้จ่ายค่ากระแสไฟฟ้าขยายตัวร้อยละ 6.1 และค่าน้ำประปาร้อยละ 7.8
- **หมวดยานพาหนะ** ลดลงร้อยละ 9.4 เทียบกับการลดลงร้อยละ 10.6 ในไตรมาสที่แล้ว โดยลดลงทั้งยอดจำหน่ายรถยนต์นั่งร้อยละ 7.7 รถบรรทุกส่วนบุคคลจดทะเบียนใหม่ (รถปิกอัพ) ร้อยละ 8.2 และรถจักรยานยนต์จดทะเบียนใหม่ร้อยละ 17.4 ส่วนรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน 7 คน จดทะเบียนใหม่ (รถยนต์ตู้) ไตรมาสนี้เพิ่มขึ้นร้อยละ 30.2
- **หมวดโรงแรมและภัตตาคาร** ขยายตัวร้อยละ 3.8 น้อยกว่าร้อยละ 6.4 ในไตรมาสที่แล้ว เป็นการชะลอลงทั้งบริการโรงแรมร้อยละ 3.8 และบริการภัตตาคารร้อยละ 3.9 สอดคล้องกับภาวะการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากนักท่องเที่ยวขาดความเชื่อมั่นต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เนื่องจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง สภาพดินฟ้าอากาศที่ไม่เอื้ออำนวยเนื่องจากมีฝนตกชุก รวมทั้งค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นอย่างต่อเนื่องทำให้นักท่องเที่ยวต่างประเทศบางส่วนชะลอการเดินทางมาประเทศไทย
- **หมวดขนส่งและสื่อสาร** ชะลอตัวลงร้อยละ 5.4 จากร้อยละ 5.8 ในไตรมาสที่แล้ว โดยบริการขนส่งในไตรมาสนี้ขยายตัวเพียงร้อยละ 2.1 ส่วนบริการไปรษณีย์และสื่อสารโทรคมนาคมขยายตัวสูงถึงร้อยละ 10.3 ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากกลยุทธ์การขายซิมการ์ดราคาถูกลง และการแข่งขันจัดโปรโมชั่นแบบเหมาจ่ายรายเดือนของผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ที่ทำให้ทั้งผู้ใช้บริการรายใหม่และปริมาณการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

เมื่อพิจารณารายจ่ายของครัวเรือนจำแนกตามลักษณะความคงทนพบว่า รายจ่ายซื้ออาหารขยายตัวร้อยละ 4.2 สูงขึ้นจากร้อยละ 3.5 ในไตรมาสที่แล้ว ส่วนรายจ่ายซื้อสินค้าและบริการอื่น ๆ ที่ไม่ใช่อาหารทรงตัวในระดับเดียวกันกับไตรมาสที่แล้ว จำแนกเป็นสินค้าไม่คงทน (ไม่รวม

อาหาร) เช่น เครื่องดื่ม ไฟฟ้าและน้ำประปา ยารักษาโรค และของใช้ในครัวเรือน ขยายตัวร้อยละ 2.3 รายจ่ายด้านบริการประกอบด้วย โรงแรมและภัตตาคาร บริการบันเทิงและนันทนาการ การศึกษา การรักษาพยาบาล และการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวสุทธิ ขยายตัวร้อยละ 0.7 ส่วนรายจ่ายซื้อสินค้ากึ่งคงทนประกอบด้วย เสื้อผ้า รองเท้า ภาชนะ และสิ่งทอที่ใช้ในครัวเรือนทรงตัวอยู่ในระดับเดียวกันกับไตรมาสที่แล้ว สำหรับสินค้าคงทน เช่น ยานยนต์ เครื่องเรือน เครื่องใช้ไฟฟ้า ขนาดใหญ่ คอมพิวเตอร์ วิทยุและโทรทัศน์ ไตรมาสนี้ลดลงต่อเนื่องร้อยละ 6.9

ไตรมาสที่สาม การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนขยายตัวร้อยละ 1.9 สูงขึ้นจากร้อยละ 0.8 ในไตรมาสที่แล้ว เมื่อปรับค่าการเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล การใช้จ่ายขยายตัวจากไตรมาสที่แล้ว ร้อยละ 1.7 ปัจจัยสนับสนุนการใช้จ่ายที่สำคัญ เช่น สถานการณ์ทางการเมืองเริ่มมีความชัดเจนมากขึ้น หลังจากรัฐบาลได้ข้อสรุปกำหนดวันเลือกตั้งในช่วงปลายปี รายได้เกษตรกรที่ยังคงขยายตัวสูง แรงกดดันจากการขยายตัวของภาวะเงินเฟ้อมีแนวโน้มลดลง ประกอบกับฐานการใช้จ่ายในไตรมาสเดียวกันปีที่แล้วอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากสถานการณ์ความไม่แน่นอนทางการเมืองได้ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้บริโภค โดยการใช้จ่ายของครัวเรือนในไตรมาสนี้ขยายตัวสูงขึ้นในกลุ่มสินค้าคงทนประเภทรถยนต์ รวมทั้งเครื่องเรือนเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ สอดคล้องกับการขยายตัวของการก่อสร้างที่อยู่อาศัยโดยเฉพาะอาคารชุด ในขณะที่ช่วงก่อนการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตในไตรมาสนี้ยังคงขยายตัวสูง

รายจ่ายครัวเรือนจำแนกตามหมวด ประกอบด้วย 6 หมวด ได้แก่

- **หมวดสินค้าเกษตร ป่าไม้ และประมง** ขยายตัวในอัตราชะลอตัวลงร้อยละ 2.4 โดยการบริโภคผักและผลไม้ในไตรมาสนี้ขยายตัวเพียงร้อยละ 0.3 ส่วนสัตว์น้ำขยายตัวร้อยละ 7.9 สอดคล้องกับอุปทานในตลาด

- **หมวดผลิตภัณฑ์อาหาร เครื่องดื่ม ยาสูบ สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม** ขยายตัวร้อยละ 1.9 เป็นผลมาจากการบริโภคเนื้อสัตว์และสินค้าเกษตรแปรรูปขยายตัวร้อยละ 2.8 เครื่องดื่มขยายตัวร้อยละ 1.5 ส่วนการอุปโภคเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายและสิ่งทออื่น ๆ ขยายตัวร้อยละ 2.3

- **หมวดไฟฟ้าและประปา** ขยายตัวร้อยละ 5.4 ชะลอลงจากร้อยละ 6.0 ในไตรมาสที่แล้ว โดยชะลอตัวลงทั้งการใช้จ่ายค่ากระแสไฟฟ้าร้อยละ 5.6 และค่าน้ำประปาร้อยละ 4.7

- **หมวดยานพาหนะ** หดตัวร้อยละ 6.4 ปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับการหดตัวร้อยละ 9.6 ในไตรมาสที่แล้ว โดยปริมาณการจำหน่ายรถยนต์นั่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.1 รถบรรทุกส่วนบุคคล (รถปิกอัพ) เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.8 ในขณะที่รถจักรยานยนต์จดทะเบียนใหม่ยังคงลดลงต่อเนื่องร้อยละ 20.4

- **หมวดโรงแรมและภัตตาคาร** ขยายตัวร้อยละ 2.5 เป็นผลมาจากการบริการโรงแรมขยายตัวร้อยละ 3.7 สอดคล้องกับภาวะการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

ประกอบกับประเทศไทยได้เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยโลก ครั้งที่ 24 หรือ "บางกอก 2007" ในระหว่างวันที่ 8-18 สิงหาคม 2550

- **หมวดขนส่งและสื่อสาร** ขยายตัวร้อยละ 4.1 ชะลอลงจากร้อยละ 4.7 ในไตรมาสที่แล้ว เป็นผลมาจากบริการขนส่งในไตรมาสนี้ขยายตัวเพียงร้อยละ 0.8 ส่วนบริการไปรษณีย์และสื่อสารโทรคมนาคมขยายตัวร้อยละ 8.4 เนื่องจากปริมาณการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยจำนวนหมายเลขจดทะเบียนโทรศัพท์เคลื่อนที่ในไตรมาสนี้ขยายตัวสูงถึงร้อยละ 32.7 ส่วนโทรศัพท์พื้นฐานขยายตัวร้อยละ 0.4

เมื่อพิจารณารายจ่ายของครัวเรือนจำแนกตามลักษณะความคงทนพบว่า รายจ่ายซื้ออาหารขยายตัวร้อยละ 2.2 น้อยกว่าร้อยละ 3.8 ในไตรมาสที่แล้ว ส่วนรายจ่ายซื้อสินค้าและบริการอื่น ๆ ที่ไม่ใช่อาหารขยายตัวร้อยละ 1.9 จำแนกเป็นสินค้าไม่คงทน (ไม่รวมอาหาร) เช่น เครื่องดื่ม ไฟฟ้า และน้ำประปา ยารักษาโรค และของใช้ในครัวเรือน ขยายตัวร้อยละ 3.3 รายจ่ายซื้อสินค้าคงทนประกอบด้วย เสื้อผ้า รองเท้า ภาชนะ และสิ่งของที่ใช้ในครัวเรือนขยายตัวร้อยละ 0.9 ส่วนสินค้าคงทน เช่น ยานยนต์ เครื่องเรือน เครื่องใช้ไฟฟ้าขนาดใหญ่ คอมพิวเตอร์ วิทยุและโทรทัศน์ขยายตัวร้อยละ 0.4 โดยขยายตัวเป็นไตรมาสแรกหลังจากที่ลดลงอย่างต่อเนื่องถึง 4 ไตรมาสติดต่อกันก่อนหน้านี้ สำหรับรายจ่ายด้านบริการประกอบด้วย โรงแรมและภัตตาคาร บริการบันเทิงและนันทนาการ การศึกษา การรักษาพยาบาล และการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวสุทธิ ขยายตัวร้อยละ 1.5

ไตรมาสสุดท้ายของปี 2550 การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนขยายตัวร้อยละ 1.6 เทียบกับร้อยละ 1.8 ในไตรมาสที่แล้ว เมื่อปรับค่าการเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล ขยายตัวจากไตรมาสที่แล้ว ร้อยละ 0.1 แม้จะมีปัจจัยสนับสนุนการใช้จ่าย เช่น รายได้เกษตรกรที่ยังคงขยายตัวได้ดี การปรับเพิ่มเงินเดือนข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ และอัตราการว่างงานยังอยู่ในระดับต่ำ แต่กระนั้นแรงกดดันจากภาวะเงินเฟ้อที่เริ่มปรับตัวสูงขึ้น จากการปรับขึ้นราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงและราคาสินค้าอุปโภคบริโภคหลายรายการ ได้ส่งผลกระทบต่อปัญหาค่าครองชีพและความเชื่อมั่นในการใช้จ่ายใช้สอยของประชาชน โดยการใช้จ่ายของครัวเรือนลดลงมากในกลุ่มสินค้าคงทนประเภทยานยนต์และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ในขณะที่สิ้นเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคลในไตรมาสนี้ชะลอตัวลงเล็กน้อย

รายจ่ายครัวเรือนจำแนกตามหมวด ประกอบไปด้วย 6 หมวด ได้แก่

- **หมวดสินค้าเกษตร ป่าไม้ และประมง** ชะลอตัวลงร้อยละ 3.5 โดยการบริโภคผักและผลไม้ในไตรมาสนี้ขยายตัวเพียงร้อยละ 2.4 ส่วนสัตว์น้ำขยายตัวร้อยละ 7.5 สอดคล้องกับปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาด

- **หมวดผลิตภัณฑ์อาหาร เครื่องดื่ม ยาสูบ และเครื่องนุ่งห่ม** ขยายตัวร้อยละ 1.3 เป็นผลมาจากการบริโภคเนื้อสัตว์และสินค้าเกษตรแปรรูปขยายตัวร้อยละ 2.1 เครื่องดื่มขยายตัวร้อยละ 1.1 ส่วนการอุปโภคเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายและสิ่งทออื่น ๆ ขยายตัวร้อยละ 0.5

- **หมวดไฟฟ้าและประปา** ขยายตัวเพียงร้อยละ 1.4 จากร้อยละ 5.4 ในไตรมาสที่แล้ว โดยการใช้จ่ายค่ากระแสไฟฟ้าชะลอตัวลงเหลือร้อยละ 0.9 ตามปริมาณการใช้ของภาคครัวเรือน โดยเฉพาะในเขตนครหลวงที่ลดลงถึงร้อยละ 3.5 ส่วนค่าน้ำประปาชะลอตัวลงเล็กน้อยร้อยละ 3.6

- **หมวดยานพาหนะ** ลดลงต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่หกติดต่อกัน โดยไตรมาสนี้ลดลงอย่างเด่นชัดร้อยละ 12.7 เนื่องจากปริมาณการจำหน่ายรถยนต์นั่งลดลงถึงร้อยละ 22.4 รถบรรทุกส่วนบุคคล (รถปิกอัพ) ลดลงร้อยละ 1.4 และรถจักรยานยนต์จดทะเบียนใหม่ลดลงร้อยละ 15.9

- **หมวดโรงแรมและภัตตาคาร** ขยายตัวร้อยละ 7.7 เทียบกับร้อยละ 2.6 ในไตรมาสที่แล้ว เป็นผลมาจากการบริการโรงแรมขยายตัวร้อยละ 8.7 สอดคล้องกับภาวะการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากประเทศไทยได้เป็นเจ้าภาพการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ 24 "นครราชสีมาเกมส์" ระหว่างวันที่ 6 ถึง 15 ธันวาคม พ.ศ. 2550 สำหรับบริการภัตตาคารขยายตัวร้อยละ 7.2

- **หมวดขนส่งและสื่อสาร** ขยายตัวร้อยละ 4.5 สูงขึ้นจากร้อยละ 3.6 ในไตรมาสที่แล้ว เป็นผลมาจากการขนส่งขยายตัวร้อยละ 2.6 ส่วนบริการไปรษณีย์และสื่อสารโทรคมนาคมขยายตัวร้อยละ 6.4 เนื่องจากปริมาณการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

เมื่อพิจารณารายจ่ายของครัวเรือนจำแนกตามลักษณะความคงทนพบว่า รายจ่ายซื้ออาหารขยายตัวร้อยละ 2.6 น้อยกว่าร้อยละ 4.4 ในไตรมาสที่แล้ว ส่วนรายจ่ายซื้อสินค้าและบริการอื่น ๆ ที่ไม่ใช่อาหารขยายตัวร้อยละ 1.4 จำแนกเป็นสินค้าไม่คงทน (ไม่รวมอาหาร) เช่น เครื่องดื่ม ไฟฟ้า และน้ำประปา ยารักษาโรค และของใช้ในครัวเรือน ขยายตัวร้อยละ 1.8 รายจ่ายซื้อสินค้าคงทนประกอบด้วย เสื้อผ้า รองเท้า ภาชนะ และสิ่งทอที่ใช้ในครัวเรือนขยายตัวร้อยละ 2.7 รายจ่ายด้านบริการประกอบด้วย โรงแรมและภัตตาคาร บริการบันเทิงและนันทนาการ การศึกษา การรักษาพยาบาล และการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวสุทธิ ขยายตัวร้อยละ 4.3 ส่วนสินค้าคงทน เช่น ยานยนต์ เครื่องเรือน เครื่องใช้ไฟฟ้าขนาดใหญ่ คอมพิวเตอร์ วิทยุและโทรทัศน์ ไตรมาสนี้ลดลงร้อยละ 8.9

4.4.3 วิเคราะห์สถานการณ์การใช้จ่ายเพื่อการบริโภค พ.ศ. 2551

ไตรมาสแรกปี 2551 การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนขยายตัวร้อยละ 2.6 เทียบกับร้อยละ 1.8 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2550 เมื่อปรับค่าการเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล การใช้จ่าย

ขยายตัวจากไตรมาสที่ 4 ปี 2550 ร้อยละ 1.6 แม้จะมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับปัญหาค่าครองชีพ เนื่องจากราคาอาหารและน้ำมันเชื้อเพลิงที่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างเด่นชัด ทำให้อัตราเงินเฟ้อเร่งตัวขึ้นอีกในไตรมาสนี้ แต่กระนั้นปัจจัยสนับสนุนการใช้จ่ายที่สำคัญเช่น รายได้เกษตรกรยังขยายตัวได้ดี ตามการปรับขึ้นของทั้งปริมาณและราคาสินค้าเกษตร การปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขึ้นต่ำตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2551 ประกอบกับหลังจากการตั้งรัฐบาลใหม่ ที่ได้ประกาศมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจต่างๆ ได้ส่งผลให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในการใช้จ่ายเพิ่มขึ้น โดยการใช้จ่ายของครัวเรือนขยายตัวสูงในกลุ่มสินค้าคงทนประเภทยานยนต์และเครื่องใช้ไฟฟ้า โดยที่ปริมาณการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตของธนาคารพาณิชย์และสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคลยังคงขยายตัวต่อเนื่องจากไตรมาสที่ 4 ปี 2550

รายจ่ายครัวเรือนจำแนกตามหมวด ประกอบไปด้วย 6 หมวด ได้แก่

- **หมวดสินค้าเกษตร ป่าไม้ และประมง** ขยายตัวร้อยละ 4.4 โดยการใช้บริโภคผักและผลไม้ในไตรมาสนี้เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.7 และสัตว์น้ำเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.1 สอดคล้องกับอุปทานที่เพิ่มขึ้นในตลาด

- **หมวดผลิตภัณฑ์อาหาร เครื่องดื่ม ยาสูบ และเครื่องนุ่งห่ม** ขยายตัวร้อยละ 2.4 เป็นผลมาจากการบริโภคเนื้อสัตว์และสินค้าเกษตรแปรรูปขยายตัวร้อยละ 2.4 เครื่องดื่มขยายตัวร้อยละ 2.3 ส่วนการอุปโภคเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายและสิ่งทออื่น ๆ ขยายตัวร้อยละ 2.0

- **หมวดไฟฟ้าและประปา** ขยายตัวร้อยละ 5.9 สูงขึ้นจากร้อยละ 1.4 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2550 เป็นการขยายตัวของค่าใช้จ่ายค่ากระแสไฟฟ้าร้อยละ 6.0 ส่วนหนึ่งเป็นผลจากสภาพอากาศที่ร้อนจัดประกอบกับ ครัวเรือนมีการใช้จ่ายซื้อสินค้าคงทนประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้นมากในไตรมาสนี้ สำหรับค่าน้ำประปาขยายตัวร้อยละ 5.7

- **หมวดยานพาหนะ** ขยายตัวเป็นไตรมาสแรก หลังจากทีลดลงต่อเนื่องหกไตรมาสติดต่อกัน โดยไตรมาสนี้ขยายตัวสูงถึงร้อยละ 16.7 เนื่องจากปริมาณการจำหน่ายรถยนต์นั่งขยายตัวอย่างเด่นชัดถึงร้อยละ 39.8 ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากกระทรวงการคลังประกาศปรับลดอัตราการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตสำหรับรถยนต์ที่เติมน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20 ที่มีความจุระบอบสูบไม่เกิน 3,000 ลบ.ซม.และมีกำลังเครื่องยนต์ไม่เกิน 220 แรงม้า ซึ่งมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2551 ประกอบกับปริมาณการจำหน่ายรถบรรทุกส่วนบุคคล (รถปิกอัพ) และรถจักรยานยนต์ ได้ขยายตัวเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกัน ภายหลังจากการหดตัวต่อเนื่องหลายไตรมาส

- **หมวดโรงแรมและภัตตาคาร** ขยายตัวร้อยละ 8.7 เทียบกับร้อยละ 7.5 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2550 เป็นผลมาจากการบริการโรงแรมขยายตัวร้อยละ 14.5 สอดคล้องกับภาวะการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ส่วนบริการภัตตาคารชะลอลงเล็กน้อยร้อยละ 5.6

- **หมวดขนส่งและสื่อสาร** ขยายตัวร้อยละ 4.8 สูงขึ้นเล็กน้อยจากร้อยละ 4.6 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2550 เป็นผลมาจากบริการขนส่งขยายตัวร้อยละ 2.0 และบริการไปรษณีย์และสื่อสารโทรคมนาคมขยายตัวร้อยละ 9.2 โดยจำนวนหมายเลขจดทะเบียนโทรศัพท์เคลื่อนที่ในไตรมาสนี้เพิ่มขึ้นร้อยละ 27.1

เมื่อพิจารณารายจ่ายของครัวเรือนจำแนกตามลักษณะความคงทนพบว่า รายจ่ายซื้ออาหารขยายตัวร้อยละ 3.4 สูงขึ้นจากร้อยละ 2.6 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2550 ส่วนรายจ่ายซื้อสินค้าและบริการอื่น ๆ ที่ไม่ใช่อาหารขยายตัวร้อยละ 2.4 จำแนกเป็นสินค้าไม่คงทน (ไม่รวมอาหาร) เช่น เครื่องดื่มไฟฟ้าและน้ำประปา ยารักษาโรค และของใช้ในครัวเรือน ขยายตัวร้อยละ 3.2 รายจ่ายซื้อสินค้าคงทน ประกอบด้วย เสื้อผ้า รองเท้า ภาชนะ และสิ่งทอที่ใช้ในครัวเรือนขยายตัวร้อยละ 3.5 ส่วนสินค้าคงทน เช่น ยานยนต์ เครื่องเรือน เครื่องใช้ไฟฟ้าขนาดใหญ่ คอมพิวเตอร์ วิทย์และโทรทัศน์ ไตรมาสนี้ขยายตัวสูงถึงร้อยละ 10.9 สำหรับรายจ่ายด้านบริการประกอบด้วย โรงแรมและภัตตาคาร บริการบันเทิงและนันทนาการ การศึกษา การรักษาพยาบาล และการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวลดลงร้อยละ 2.7

ไตรมาสที่สอง การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคครัวเรือนขยายตัวร้อยละ 2.4 เทียบกับร้อยละ 2.6 ในไตรมาสก่อน เมื่อปรับค่าการเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล การใช้จ่ายลดลงจากไตรมาสก่อนร้อยละ 0.4 แม้ว่ารายได้เกษตรกรยังคงขยายตัวได้ดี จากการขยายตัวของทั้งผลผลิตและราคาสินค้าเกษตร รวมทั้งรายได้นอกภาคเกษตรที่ปรับตัวสูงขึ้น ตามการเพิ่มขึ้นของการจ้างงานและการปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำ อย่างไรก็ตามการเร่งตัวของราคาสินค้าและบริการ โดยเฉพาะน้ำมันเชื้อเพลิงและอาหาร ได้ทำให้อัตราเงินเฟ้อปรับตัวสูงขึ้นอีกในไตรมาสนี้ ประกอบกับความวิตกกังวลเกี่ยวกับเสถียรภาพทางการเมืองและภาวะเศรษฐกิจ ได้ส่งผลกระทบต่อให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นและชะลอการใช้จ่ายซื้อสินค้าและบริการในเกือบทุกหมวด ยกเว้นสินค้าคงทนประเภทยานยนต์และเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ยังคงขยายตัวต่อเนื่อง จากฐานการใช้จ่ายในระดับต่ำในปีที่แล้ว

รายจ่ายครัวเรือนจำแนกตามหมวด ประกอบไปด้วย 6 หมวด ได้แก่

- **หมวดสินค้าเกษตร ป่าไม้ และประมง** ขยายตัวร้อยละ 1.5 โดยการบริโภคผักและผลไม้ไตรมาสนี้เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.2 ส่วนสัตว์น้ำลดลงร้อยละ 2.4 สอดคล้องกับผลผลิตที่ออกสู่ตลาด
- **หมวดผลิตภัณฑ์อาหาร เครื่องดื่ม ยาสูบ และเครื่องนุ่งห่ม** ขยายตัวร้อยละ 2.2 เป็นผลมาจากการบริโภคเนื้อสัตว์และสินค้าเกษตรแปรรูปขยายตัวร้อยละ 3.4 เครื่องดื่มขยายตัวร้อยละ 2.4 ส่วนการอุปโภคเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายและสิ่งทออื่น ๆ ขยายตัวร้อยละ 1.7
- **หมวดไฟฟ้าและประปา** ชะลอลงเหลือเพียงร้อยละ 1.7 จากร้อยละ 5.9 ในไตรมาสที่แล้ว โดยชะลอลงทั้งการใช้จ่ายค่ากระแสไฟฟ้าร้อยละ 1.2 และค่าน้ำประปาร้อยละ 3.8

- **หมวดยานพาหนะ** ขยายตัวต่อเนื่องร้อยละ 15.7 เทียบกับร้อยละ 15.1 ในไตรมาสที่แล้ว ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากผู้ประกอบการนำรถยนต์นั่งขนาดเล็กและรถจักรยานยนต์รุ่นใหม่ ๆ ที่ช่วยประหยัดน้ำมันรวมทั้งรถจักรยานยนต์ไฟฟ้าออกสู่ตลาด เพื่อกระตุ้นการตัดสินใจของผู้บริโภค รายได้เกษตรกรที่ปรับตัวสูงขึ้น การเร่งตัวขึ้นอย่างต่อเนื่องของราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิง ส่งผลให้ประชาชนหันมาใช้รถยนต์นั่งขนาดเล็กและรถจักรยานยนต์เพิ่มมากขึ้น และการปรับลดอัตราการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตสำหรับรถยนต์ที่เติมน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20 ประกอบกับฐานการใช้จ่ายในระดับต่ำในปี 2550 โดยปริมาณการจำหน่ายรถยนต์นั่งในไตรมาสนี้เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.0 และรถจักรยานยนต์เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.2 ขณะที่รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล (รถปิคอัพ) ลดลงร้อยละ 5.7

- **หมวดโรงแรมและภัตตาคาร** ขยายตัวร้อยละ 5.5 เทียบกับร้อยละ 8.3 ในไตรมาสที่แล้ว เป็นผลจากบริการโรงแรมขยายตัวร้อยละ 13.0 สอดคล้องกับภาวะการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ส่วนบริการภัตตาคารไตรมาสนี้ขยายตัวเพียงร้อยละ 2.7

- **หมวดขนส่งและสื่อสาร** ขยายตัวร้อยละ 5.0 สูงขึ้นเล็กน้อยจากร้อยละ 4.8 ในไตรมาสที่แล้ว เป็นผลมาจากบริการขนส่งขยายตัวร้อยละ 2.3 และบริการไปรษณีย์และสื่อสารโทรคมนาคมขยายตัวร้อยละ 8.9 โดยจำนวนเลขหมายการใช้บริการโทรศัพท์พื้นฐานในไตรมาสนี้เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.4 และจำนวนเลขหมายการใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 21.9

เมื่อพิจารณารายจ่ายของครัวเรือนจำแนกตามลักษณะความคงทนพบว่า รายจ่ายซื้ออาหารขยายตัวเพียงร้อยละ 1.9 จากร้อยละ 3.2 ในไตรมาสที่แล้ว ส่วนรายจ่ายซื้อสินค้าและบริการอื่น ๆ ที่ไม่ใช่อาหารขยายตัวร้อยละ 2.6 จำแนกเป็นสินค้าไม่คงทน (ไม่รวมอาหาร) เช่น เครื่องดื่ม ไฟฟ้า และน้ำประปา ยารักษาโรค และของใช้ในครัวเรือน ขยายตัวร้อยละ 1.7 รายจ่ายซื้อสินค้ากึ่งคงทนประกอบด้วย เสื้อผ้า รองเท้า ภาชนะ และสิ่งของที่ใช้ในครัวเรือนขยายตัวร้อยละ 3.3 ส่วนสินค้าคงทน เช่น ยานยนต์ เครื่องเรือน เครื่องใช้ไฟฟ้าขนาดใหญ่ คอมพิวเตอร์ วิทยุและโทรทัศน์ ขยายตัวร้อยละ 10.6 สำหรับรายจ่ายด้านบริการประกอบด้วย โรงแรมและภัตตาคาร บริการบันเทิงและนันทนาการ การศึกษา การรักษาพยาบาล และการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวสุทธิ ในไตรมาสนี้ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงในไตรมาสที่แล้ว

ไตรมาสที่สาม การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนขยายตัวร้อยละ 2.6 เทียบกับร้อยละ 2.5 ในไตรมาสที่แล้ว เมื่อปรับค่าการเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล ขยายตัวจากไตรมาสที่แล้วร้อยละ 1.1 แม้ว่าประชาชนยังมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ และปัญหาทางการเมือง รวมทั้งอัตราเงินเฟ้อที่ยังทรงตัวอยู่ในระดับสูง แต่ยังมีปัจจัยที่สนับสนุนการใช้จ่ายที่สำคัญ ๆ เช่น รายได้เกษตรกรที่ยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของปริมาณและราคาสินค้าเกษตร อัตราการว่างงานในระดับต่ำ รวมทั้งการดำเนินมาตรการกระตุ้น

เศรษฐกิจของรัฐบาล โดยเฉพาะมาตรการ “6 มาตรการ 6 เดือน ฝ่าวิกฤตเพื่อคนไทยทุกคน” ที่เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 25 กรกฎาคม 2551 เพื่อบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายและเพิ่มกำลังซื้อของประชาชน ส่งผลให้การใช้จ่ายของครัวเรือนในไตรมาสนี้ขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มสินค้าคงทน ประเภทรถยนต์นั่งส่วนบุคคลรถจักรยานยนต์ และเครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น ส่วนหนึ่งเป็นการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตที่ยังคงขยายตัวต่อเนื่อง

รายจ่ายครัวเรือนจำแนกตามหมวด ประกอบไปด้วย 6 หมวด ได้แก่

- **หมวดสินค้าเกษตร ป่าไม้ และประมง** ขยายตัวร้อยละ 1.0 โดยการบริโภคผักและผลไม้ขยายตัวเพียงร้อยละ 1.8 ในขณะที่สัตว์น้ำลดลงร้อยละ 3.1 สอดคล้องกับปริมาณผลผลิตที่ออกสู่ตลาด
- **หมวดผลิตภัณฑ์อาหาร เครื่องดื่ม ยาสูบ และเครื่องนุ่งห่ม** ลดลงร้อยละ 0.5 เป็นผลมาจากการบริโภคเนื้อสัตว์และสินค้าเกษตรแปรรูปลดลงร้อยละ 4.7 เครื่องดื่มลดลงร้อยละ 0.7 ส่วนการอุปโภคเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายและสิ่งทออื่น ๆ ขยายตัวร้อยละ 1.1
- **หมวดไฟฟ้าและประปา** ขยายตัวร้อยละ 3.1 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 1.9 ในไตรมาสที่แล้ว โดยการใช้จ่ายค่ากระแสไฟฟ้าขยายตัวร้อยละ 3.0 และค่าน้ำประปาขยายตัวร้อยละ 3.4 ซึ่งได้รวมรายจ่ายส่วนที่รัฐบาลช่วยเหลือตามมาตรการลดค่าใช้จ่ายค่าน้ำประปาและไฟฟ้าของครัวเรือนแล้ว
- **หมวดยานพาหนะ** ขยายตัวร้อยละ 11.1 ชะลอตัวลงเมื่อเทียบกับการขยายตัวร้อยละ 16.1 ในไตรมาสที่แล้ว ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากราคาน้ำมันที่ยังคงปรับตัวสูงอย่างต่อเนื่อง อัตราดอกเบี้ยที่ยังทรงตัวในระดับสูง ประกอบกับในไตรมาสนี้ผู้ประกอบการไม่มีมาตรการใหม่ ๆ ในการส่งเสริมการขายเพื่อจูงใจผู้บริโภค โดยปริมาณการจำหน่ายรถยนต์นั่งขยายตัวเพียงร้อยละ 22.5 รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล (รถปิคอัพ) ลดลงร้อยละ 25.9 อย่างไรก็ตามยอดจดทะเบียนรถจักรยานยนต์ใหม่เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.2 ส่วนหนึ่งเป็นผลมากรายได้เกษตรกรที่เพิ่มขึ้น
- **หมวดโรงแรมและภัตตาคาร** ขยายตัวร้อยละ 1.0 เทียบกับร้อยละ 6.4 ในไตรมาสที่แล้ว โดยบริการโรงแรมลดลงร้อยละ 1.9 เนื่องจากปัญหาความไม่สงบทางการเมืองส่งผลให้มีการประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินในเขตกรุงเทพมหานคร ในระหว่างวันที่ 2-14 กันยายน 2551 โดยการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศลดลง ส่วนบริการภัตตาคารไตรมาสนี้ขยายตัวเพียงร้อยละ 2.3
- **หมวดขนส่งและสื่อสาร** ชะลอตัวเหลือร้อยละ 3.7 โดยบริการขนส่งชะลอตัวร้อยละ 0.7 เนื่องมาจากการปรับขึ้นค่าโดยสารสาธารณะทั้งทางบก ทางน้ำและทางอากาศ แม้ว่ารัฐบาลได้ช่วยเหลือตามมาตรการลดค่าใช้จ่ายการเดินทางโดยรถประจำทางและรถไฟแล้วก็ตาม เนื่องจากภาวะการท่องเที่ยวที่ซบเซามาก ส่วนบริการไปรษณีย์และสื่อสารโทรคมนาคมขยายตัวร้อยละ 7.6

โดยจำนวนเลขหมายจดทะเบียนโทรศัพท์เคลื่อนที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.9 ส่วนเลขหมายโทรศัพท์พื้นฐานในไตรมาสนี้ลดลงร้อยละ 1.4

เมื่อพิจารณารายจ่ายของครัวเรือนจำแนกตามลักษณะความคงทนพบว่า รายจ่ายซื้ออาหารลดลงร้อยละ 0.3 ส่วนรายจ่ายซื้อสินค้าและบริการอื่น ๆ ที่ไม่ใช่อาหารขยายตัวร้อยละ 3.4 จำแนกเป็นสินค้าไม่คงทน (ไม่รวมอาหาร) เช่น เครื่องดื่ม ไฟฟ้าและน้ำประปา ยารักษาโรค และของใช้ในครัวเรือน ลดลงร้อยละ 0.7 รายจ่ายซื้อสินค้าคงทนประกอบด้วย เสื้อผ้า รองเท้า ภาชนะ และสิ่งทอที่ใช้ในครัวเรือนขยายตัวร้อยละ 3.4 ส่วนสินค้าคงทน เช่น ยานยนต์ เครื่องเรือน เครื่องใช้ไฟฟ้าขนาดใหญ่ คอมพิวเตอร์ วิทยุและโทรทัศน์ ขยายตัวร้อยละ 9.4 สำหรับรายจ่ายด้านบริการประกอบด้วย โรงแรมและภัตตาคาร บริการบันเทิงและนันทนาการ การศึกษาการรักษาพยาบาล และการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวสุทธิ ในไตรมาสนี้ขยายตัวร้อยละ 5.2

ไตรมาสสุดท้ายปี 2551 การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนขยายตัวร้อยละ 2.2 เทียบกับร้อยละ 2.7 ในไตรมาสที่แล้ว เมื่อปรับค่าการเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล การใช้จ่ายลดลงจากไตรมาสที่แล้วร้อยละ 0.1 ปัจจัยสนับสนุนการใช้จ่ายของครัวเรือนในไตรมาสนี้ เช่น อัตราเงินเฟ้อที่ปรับตัวอยู่ในระดับต่ำตามการปรับลดลงของราคาน้ำมันเชื้อเพลิง รวมทั้งมาตรการต่างๆ ในการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล โดยเฉพาะ “6 มาตรการ 6 เดือน ฝ่าวิกฤตเพื่อคนไทยทุกคน” เพื่อเพิ่มกำลังซื้อให้กับประชาชน ซึ่งได้ดำเนินการต่อเนื่องมาตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2551 รวมทั้งอัตราดอกเบี้ยที่ปรับลดลง อย่างไรก็ตาม ความวิตกกังวลเกี่ยวกับความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากวิกฤตการเงินโลก ปัญหาทางการเมืองที่ยังคงมีต่อเนื่องและนำไปสู่การปิดสนามบินดอนเมืองและสนามบินสุวรรณภูมิระหว่างวันที่ 25 พฤศจิกายน ถึงวันที่ 5 ธันวาคม 2551 รวมทั้งรายได้เกษตรกรที่ชะลอตัวลงตามปริมาณและราคาของพืชผลหลักๆ ส่งผลให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นและชะลอการใช้จ่าย โดยการใช้จ่ายครัวเรือนในไตรมาสนี้ชะลอลงเหลือร้อยละ 2.2

รายจ่ายครัวเรือนจำแนกตามหมวด ประกอบไปด้วย 6 หมวด ได้แก่

- **หมวดสินค้าเกษตร ป่าไม้ และประมง** ขยายตัวร้อยละ 2.4 โดยการบริโภคผักและผลไม้ขยายตัวร้อยละ 5.6 ในขณะที่การบริโภคสัตว์น้ำลดลงร้อยละ 9.7 สอดคล้องกับปริมาณผลผลิตที่ออกสู่ตลาด

- **หมวดผลิตภัณฑ์อาหาร เครื่องดื่ม ยาสูบ และเครื่องนุ่งห่ม** ลดลงร้อยละ 1.7 เป็นผลมาจากการบริโภคเครื่องดื่มลดลงร้อยละ 5.4 การอุปโภคเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายและสิ่งทออื่น ๆ ลดลงร้อยละ 0.8 ส่วนการบริโภคเนื้อสัตว์และสินค้าเกษตรแปรรูปเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5

- **หมวดไฟฟ้าและประปา** ขยายตัวร้อยละ 1.5 ชะลอลงจากร้อยละ 3.0 ในไตรมาสที่แล้ว โดยการใช้จ่ายค่ากระแสไฟฟ้าขยายตัวร้อยละ 1.0 และค่าน้ำประปาขยายตัวร้อยละ 3.6 ทั้งนี้ได้

รวมรายจ่ายส่วนที่รัฐบาลช่วยเหลือตามมาตรการลดค่าใช้จ่ายค่าน้ำประปา และไฟฟ้าของครัวเรือนแล้ว

- **หมวดยานพาหนะ ขยายตัวร้อยละ 15.1** เทียบกับร้อยละ 11.1 ในไตรมาสที่แล้ว ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากราคาน้ำมันและอัตราดอกเบี้ยที่ปรับตัวลดลงในไตรมาสนี้ ประกอบกับผู้ประกอบการได้มีมาตรการใหม่ๆ ในการส่งเสริมการขายเพื่อจูงใจผู้บริโภค เช่น การลดอัตราดอกเบี้ยศูนย์เปอร์เซ็นต์ รวมทั้งการขยายเวลาผ่อนชำระ เป็นต้น โดยปริมาณการจำหน่ายรถยนต์นั่งส่วนบุคคลขยายตัวในอัตราสูงร้อยละ 47.9 ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากฐานการจำหน่ายที่ต่ำในไตรมาสเดียวกันปี 2550 ส่วนรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล (รถปิคอัพ) ลดลงต่อเนื่องร้อยละ 32.7 และยอดจดทะเบียนรถจักรยานยนต์ใหม่เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.0 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 16.2 ในไตรมาสเดียวกันปีที่แล้ว

- **หมวดโรงแรมและภัตตาคาร ลดลงร้อยละ 8.1** เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 1.0 ในไตรมาสที่แล้ว โดยบริการโรงแรมลดลงร้อยละ 18.6 เนื่องจากปัญหาความไม่สงบทางการเมือง โดยเฉพาะการปิดสนามบินในช่วงวันที่ 25 พฤศจิกายน ถึงวันที่ 5 ธันวาคม 2551 ส่งผลให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศลดลงถึงร้อยละ 19.0 ในขณะที่บริการภัตตาคารลดลงร้อยละ 2.7

- **หมวดขนส่งและสื่อสาร ลดลงร้อยละ 3.0** โดยบริการขนส่งลดลงร้อยละ 8.9 เนื่องจากภาวะการท่องเที่ยวที่ซบเซา แม้ว่ารัฐบาลได้ช่วยเหลือตามมาตรการลดค่าใช้จ่ายการเดินทางโดยรถประจำทางและรถไฟ รวมทั้งการปรับลดค่าโดยสารสาธารณะโดยเฉพาะทางบกแล้วก็ตาม ส่วนบริการไปรษณีย์และสื่อสารโทรคมนาคมขยายตัวร้อยละ 2.8 ชะลอลงเมื่อเทียบกับการขยายตัวร้อยละ 7.0 ในไตรมาสที่แล้ว โดยจำนวนเลขหมายจดทะเบียนโทรศัพท์เคลื่อนที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.9 ส่วนเลขหมายโทรศัพท์พื้นฐานในไตรมาสนี้ลดลงร้อยละ 0.7

เมื่อพิจารณารายจ่ายของครัวเรือนจำแนกตามลักษณะความคงทนพบว่า รายจ่ายซื้ออาหารเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.0 ส่วนรายจ่ายซื้อสินค้าและบริการอื่น ๆ ที่ไม่ใช่อาหารขยายตัวร้อยละ 2.2 จำแนกเป็นสินค้าไม่คงทน (ไม่รวมอาหาร) เช่น เครื่องดื่ม ไฟฟ้าและน้ำประปา ยารักษาโรค และของใช้ในครัวเรือน ลดลงร้อยละ 1.1 รายจ่ายซื้อสินค้าคงทนประกอบด้วย เสื้อผ้า รองเท้า ภาชนะ และสิ่งทอที่ใช้ในครัวเรือนลดลงร้อยละ 3.1 ส่วนสินค้าคงทน เช่น ยานยนต์ เครื่องเรือน เครื่องใช้ไฟฟ้าขนาดใหญ่ คอมพิวเตอร์ วิชญาและโทรทัศน์ ขยายตัวร้อยละ 7.7 สำหรับรายจ่ายด้านบริการประกอบด้วย โรงแรมและภัตตาคาร บริการบันเทิงและนันทนาการ การศึกษาการรักษาพยาบาล และการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว สุขภาพ ในไตรมาสนี้ขยายตัวร้อยละ 6.5

4.5 วิเคราะห์สถานการณ์รายได้ของรัฐบาลช่วง พ.ศ. 2549 – 2551

4.5.1 วิเคราะห์สถานการณ์รายได้ของรัฐบาล พ.ศ. 2549

ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2549 รัฐบาลจัดเก็บรายได้ 305.7 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากรยะเดียวกันปี 2548 ร้อยละ 3.4 และรัฐบาลขาดดุลเงินสด 109.0 พันล้านบาท ทั้งนี้ รัฐบาลได้ใช้เงินคงคลังเพื่อชดเชยการขาดดุล 87.7 พันล้านบาท ธุรกิจในประเทศสุทธิ 27.4 พันล้านบาท และชำระคืนเงินกู้ต่างประเทศสุทธิ 6.0 พันล้านบาท ส่งผลให้เงินคงคลัง ณ สิ้นไตรมาสแรกลดลงจาก 104.8 พันล้านบาทมาอยู่ที่ 17.1 พันล้านบาท ไตรมาสสองของปีงบประมาณ รายได้จัดเก็บเพิ่มขึ้นจากรยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 7.5 โดยรายได้ภาษีและรายได้ที่มีใช้ภาษีขยายตัวร้อยละ 6.9 และ 11.7 ตามลำดับ ในไตรมาสนี้รัฐบาลขาดดุลเงินสดทั้งสิ้น 28.8 พันล้านบาท ไตรมาสที่สามของปีงบประมาณ รายได้จัดเก็บเพิ่มขึ้นจากรยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 10.8 โดยรายได้ภาษีและรายได้ที่มีใช้ภาษีขยายตัวร้อยละ 11.0 และ 9.8 ตามลำดับ รัฐบาลเกินดุลเงินสดทั้งสิ้น 97.9 พันล้านบาท

สำหรับช่วง 3 ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2549 รายได้จัดเก็บเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.8 โดยรายได้ภาษีและรายได้ที่มีใช้ภาษีขยายตัวร้อยละ 8.1 และ 5.4 ตามลำดับ รัฐบาลขาดดุลเงินสดทั้งสิ้น 40.0 พันล้านบาท โดยทั้งปีงบประมาณ 2549 รัฐบาลมีรายได้จัดเก็บรวม 1,581.5 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2548 ร้อยละ 7.3 และสูงกว่าประมาณการตามเอกสารงบประมาณเล็กน้อย แต่รายได้จัดเก็บสุทธิของรัฐบาล หลังหักการถอนคืนภาษี และการโอนภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่ท้องถิ่นแล้วจะอยู่ที่ 1,339.4 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากรยะเดียวกันปี 2548 ร้อยละ 5.9 และต่ำกว่าประมาณการตามเอกสารงบประมาณ (1,360 พันล้านบาท)ทั้งสิ้น 20.6 พันล้านบาทหรือร้อยละ 1.5 ของประมาณการ

4.5.2 วิเคราะห์สถานการณ์รายได้ของรัฐบาล พ.ศ. 2550

ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2550 รัฐบาลจัดเก็บรายได้ 351.7 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากรยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 14.8 ดุลเงินสดขาดดุล 25.5 พันล้านบาท ชำระคืนเงินกู้ในประเทศสุทธิ 1.1 พันล้านบาทและชำระคืนเงินกู้ต่างประเทศสุทธิ 20.1 พันล้านบาท ทั้งนี้ รัฐบาลได้ใช้เงินคงคลังจำนวน 46.7 พันล้านบาท ส่งผลให้เงินคงคลัง ณ สิ้นไตรมาสที่ 1 เป็น 91.8 พันล้านบาท ลดลงจาก 138.5 พันล้านบาทเมื่อสิ้นปีงบประมาณ 2549 ไตรมาสที่สองของปีงบประมาณ รัฐบาลจัดเก็บรายได้ 355.0 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากรยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 2.1 ดุลเงินสดขาดดุล 127.5 พันล้านบาท ธุรกิจในประเทศสุทธิ 108.3 พันล้านบาท และชำระคืนเงินกู้ต่างประเทศสุทธิ 2.0 พันล้านบาท ทั้งนี้ รัฐบาลได้ใช้เงินคงคลังเพื่อชดเชยการขาดดุล 21.1 พันล้านบาท ส่งผลให้เงินคงคลัง ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 เป็น 70.7 พันล้านบาท ลดลงจาก 91.8 พันล้านบาท เมื่อสิ้นไตรมาสแรก ไตรมาสที่ 3 ของปีงบประมาณ 2550 รายได้จัดเก็บเพิ่มขึ้นจากรยะเดียวกันปี 2549 ร้อยละ 5.3 โดย

รายได้ภาษีและรายได้ที่มีใช้ภาษีขยายตัวร้อยละ 5.3 และ 4.7 ตามลำดับ รัฐบาลเกินดุลเงินสดทั้งสิ้น 44.8 พันล้านบาท

สำหรับทั้งปีงบประมาณ 2550 รัฐบาลมีรายได้จัดเก็บรวม 1,703.6 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 7.7 เนื่องจากได้รับรายได้พิเศษจากการยุบเลิกทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเป็นสำคัญ แต่หากตัดรายได้จากการยุบเลิกทุนนี้ออกไป จะทำให้รายได้จัดเก็บเท่ากับ 1,666.7 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 5.4 ส่วนดุลเงินสดขาดดุลทั้งสิ้น 94.2 พันล้านบาท โดยมีการกู้ในประเทศสุทธิ 140.5 พันล้านบาท และชำระคืนเงินกู้ต่างประเทศสุทธิ 42.1 พันล้านบาท ทำให้เงินคงคลังเพิ่มขึ้น 4.3 พันล้านบาท ยอดเงินคงคลังอยู่ที่ 142.8 พันล้านบาท

4.5.3 วิเคราะห์สถานการณ์รายได้ของรัฐบาล พ.ศ. 2551

ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2551 รัฐบาลจัดเก็บรายได้ได้ 373.4 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 5.7 ดุลเงินสดขาดดุล 75.2 พันล้านบาท กู้เงินในประเทศสุทธิ 8.5 พันล้านบาท และชำระคืนเงินกู้ต่างประเทศสุทธิ 6.9 พันล้านบาท ทั้งนี้ รัฐบาลได้ใช้เงินคงคลังเพื่อชดเชยการขาดดุล 73.7 พันล้านบาท ส่งผลให้เงินคงคลัง ณ สิ้นไตรมาสแรกเป็น 69.1 พันล้านบาท ลดลงจาก 142.8 พันล้านบาท เมื่อสิ้นปีงบประมาณ 2550 ไตรมาสที่สองของปีงบประมาณ รัฐบาลจัดเก็บรายได้ 381.6 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 6.6 ดุลเงินสดขาดดุล 108.1 พันล้านบาท กู้เงินในประเทศสุทธิ 94.2 พันล้านบาท และชำระคืนเงินกู้ต่างประเทศสุทธิ 0.8 พันล้านบาท ทั้งนี้ รัฐบาลได้ใช้เงินคงคลังเพื่อชดเชยการขาดดุล 14.6 พันล้านบาท ส่งผลให้เงินคงคลัง ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 เป็น 54.4 พันล้านบาท ลดลงจาก 69.1 พันล้านบาท เมื่อสิ้นไตรมาสแรกสำหรับไตรมาสที่สามของปีงบประมาณ 2551 รัฐบาลจัดเก็บรายได้ 576.3 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปี 2550 ร้อยละ 11.5 ดุลเงินสดเกินดุล 119.2 พันล้านบาท กู้เงินในประเทศสุทธิ 41.4 พันล้านบาท และชำระคืนเงินกู้ต่างประเทศสุทธิ 26.1 พันล้านบาท ส่งผลให้เงินคงคลังเพิ่มขึ้น 134.4 พันล้านบาท เป็น 188.9 พันล้านบาท ณ สิ้นไตรมาส

สำหรับทั้งปีงบประมาณ 2551 รัฐบาลมีรายได้จัดเก็บรวม 1,839.6 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 8.0 โดยเพิ่มขึ้นตามรายได้จากภาษีเป็นสำคัญ ได้แก่ ภาษีเงินได้นิติบุคคลที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.8 ตามผลประกอบการที่ดี และส่วนหนึ่งเป็นผลจากฐานที่ต่ำจากกำไรของสถาบันการเงินที่ลดลงในปี 2550 เพราะมีการกันเงินสำรองตามมาตรฐานการบัญชี (IAS39) สำหรับภาษีมูลค่าเพิ่มที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.9 มาจากการบริโภคที่ยังขยายตัวและผลจากราคาสินค้าที่เพิ่มขึ้น ส่วนดุลเงินสดปีงบประมาณ 2551 ขาดดุลทั้งสิ้น 24.0 พันล้านบาท โดยมีการกู้ในประเทศสุทธิ

173.0 พันล้านบาท และชำระคืนเงินกู้ต่างประเทศสุทธิ 61.9 พันล้านบาท ทำให้เงินคงคลังเพิ่มขึ้น 87.1 พันล้านบาท ส่งผลให้ยอดเงินคงคลังอยู่ที่ 229.9 พันล้านบาท

4.6 วิเคราะห์สถานการณ์การลงทุนช่วง พ.ศ. 2549 – 2551

4.6.1 วิเคราะห์สถานการณ์การลงทุน พ.ศ. 2549

การลงทุนรวมในไตรมาสแรกของปี 2549 เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.6 ชะลอลงจากร้อยละ 8.1 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2548 ปี ซึ่งการลงทุนภาคเอกชน ขยายตัวร้อยละ 7.2 ชะลอลงทั้งการลงทุนทางด้านการก่อสร้างและการลงทุนด้านเครื่องจักรเครื่องมือ โดยการลงทุนทางด้านการก่อสร้างขยายตัวเพียงร้อยละ 2.8 ส่วนการลงทุนในหมวดเครื่องจักรเครื่องมือขยายตัวร้อยละ 8.5 เป็นผลมาจากผู้ประกอบการรอคูทิสทางนโยบายการลงทุนของภาครัฐในโครงการขนาดใหญ่ (Mega project) ส่วนการลงทุนภาครัฐ ขยายตัวร้อยละ 4.7 เป็นผลมาจากการลงทุนของภาครัฐวิสาหกิจขยายตัวร้อยละ 3.7 ชะลอลงจากไตรมาสที่ 4 ปี 2548 ในขณะที่ภาครัฐบาลกลางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขยายตัวร้อยละ 5.7 ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากไตรมาสนี้มีการเบิกจ่ายบงลงทุนที่เหลือจากปีก่อนค่อนข้างสูง

ไตรมาสที่สอง การลงทุนรวมขยายตัวร้อยละ 3.9 ชะลอลงจากร้อยละ 6.6 ในไตรมาสที่แล้ว โดยการลงทุนภาคเอกชน ขยายตัวร้อยละ 3.6 ชะลอลงทั้งการลงทุนทางด้านการก่อสร้างและการลงทุนด้านเครื่องจักรเครื่องมือ โดยการลงทุนทางด้านการก่อสร้างขยายตัวร้อยละ 2.5 ส่วนการลงทุนในหมวดเครื่องจักรเครื่องมือขยายตัวร้อยละ 3.9 เป็นผลมาจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่รอคูทิสทางนโยบายของรัฐบาล ประกอบกับปัจจัยทางด้านต้นทุนการผลิตโดยเฉพาะอัตราดอกเบี้ยที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่วนการลงทุนภาครัฐ ขยายตัวร้อยละ 5.0 ปรับตัวดีขึ้นจากไตรมาสที่แล้วที่ขยายตัวร้อยละ 4.7 เป็นผลมาจากการลงทุนทั้งภาครัฐวิสาหกิจที่ขยายตัวร้อยละ 4.2 และภาครัฐบาลกลางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขยายตัวร้อยละ 5.9 เป็นผลมาจากการเร่งเบิกจ่ายบงลงทุนในการก่อสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานและการพัฒนาระบบโลจิสติกส์

ไตรมาสที่สาม การลงทุนรวมขยายตัวร้อยละ 3.2 ชะลอลงจากร้อยละ 3.9 ในไตรมาสที่แล้ว ซึ่งการลงทุนภาคเอกชน ขยายตัวร้อยละ 2.9 ชะลอลงทั้งการลงทุนทางด้านการก่อสร้างและการลงทุนด้านเครื่องจักรเครื่องมือ โดยการลงทุนทางด้านการก่อสร้างขยายตัวร้อยละ 2.4 ส่วนการลงทุนในหมวดเครื่องจักรเครื่องมือขยายตัวร้อยละ 3.0 เป็นผลมาจากในไตรมาสนี้ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ชะลอการลงทุนเนื่องจากความไม่แน่นอนของสถานการณ์ทางการเมือง ส่วนการลงทุนภาครัฐ ขยายตัวร้อยละ 3.8 ชะลอลงจากไตรมาสที่แล้วที่ขยายตัวร้อยละ 6.4 เป็นผลมาจากการลงทุนของรัฐบาลกลาง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นชะลอลงเล็กน้อยจากไตรมาสที่แล้ว โดยในไตร

มาสนี้ขยายตัวร้อยละ 8.1 ส่วนการลงทุนของภาครัฐวิสาหกิจลดลงร้อยละ 2.2 เป็นการลดลงทั้งการก่อสร้างและเครื่องจักรเครื่องมือ เนื่องจากยังไม่มีโครงการขนาดใหญ่เกิดขึ้นใหม่

ในไตรมาสสุดท้ายของปี 2549 การลงทุนรวมขยายตัวร้อยละ 2.4 ชะลอลงจากร้อยละ 3.2 ในไตรมาสที่แล้ว โดยการลงทุนภาคเอกชน ขยายตัวร้อยละ 2.3 ชะลอลงจากไตรมาสที่แล้วที่ขยายตัวร้อยละ 2.9 โดยที่การก่อสร้างขยายตัวร้อยละ 1.8 เทียบกับร้อยละ 2.4 ในไตรมาสที่แล้ว ส่วนการลงทุนในหมวดเครื่องจักรเครื่องมือขยายตัวร้อยละ 2.5 ชะลอลงจากร้อยละ 3.0 ในไตรมาสที่แล้ว ทั้งนี้เป็นผลมาจากในไตรมาสนี้ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ชะลอการลงทุนเพื่อดูทิศทางนโยบายของรัฐบาลส่งผลให้มีการนำเข้าเครื่องจักรเครื่องมือจากต่างประเทศลดลง ส่วนการลงทุนภาครัฐ ขยายตัวร้อยละ 2.5 ชะลอลงจากไตรมาสที่แล้วที่ขยายตัวร้อยละ 3.8 เป็นผลมาจากการลงทุนของรัฐบาลกลางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นลดลงร้อยละ 12.7 เมื่อเทียบกับไตรมาสที่แล้วที่ขยายตัวร้อยละ 8.1 ส่วนการลงทุนของภาครัฐวิสาหกิจปรับตัวดีขึ้นโดยขยายตัวร้อยละ 12.2 ทั้งนี้เป็นการลงทุนทางด้านการก่อสร้างจากโครงการต่อเนื่องที่ได้รับอนุมัติ จากงบประมาณในปีที่แล้ว เช่น การก่อสร้างโรงไฟฟ้าและการขยายระบบสายส่ง ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การสร้างท่อก๊าซของ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และการขยายเครือข่ายโทรคมนาคม เป็นต้น

4.6.2 วิเคราะห์สถานการณ์การลงทุน พ.ศ. 2550

การลงทุนรวมในไตรมาสแรกของปี 2550 ลดลงร้อยละ 1.4 ชะลอลงจากร้อยละ 2.4 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2549 โดยการลงทุนภาคเอกชน ลดลงร้อยละ 2.4 เทียบกับไตรมาสที่ 4 ปี 2549 ที่ขยายตัวร้อยละ 2.3 โดยที่การก่อสร้างลดลงร้อยละ 0.7 เทียบกับขยายตัวร้อยละ 1.8 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2549 ส่วนการลงทุนในหมวดเครื่องจักรเครื่องมือลดลงร้อยละ 2.9 เทียบกับขยายตัวร้อยละ 2.5 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2549 ทั้งนี้เป็นผลมาจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่ชะลอการลงทุนเพื่อดูทิศทางนโยบายของรัฐบาลประกอบกับการนำเข้าเครื่องจักรเครื่องมือจากต่างประเทศลดลงมาก ส่วนการลงทุนภาครัฐ ขยายตัวร้อยละ 2.1 ชะลอลงจากไตรมาสที่แล้วที่ขยายตัวร้อยละ 2.5 เป็นผลมาจากการลงทุนของภาครัฐวิสาหกิจขยายตัวร้อยละ 4.3 ชะลอลงจากไตรมาสที่ 4 ปี 2549 ที่ขยายตัวร้อยละ 12.2 ทั้งนี้การก่อสร้างในไตรมาสนี้ยังมีการลงทุนในการขยายเครือข่ายโทรคมนาคม ของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) การขยายระบบสายส่ง ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และโครงการบ้านเอื้ออาทร ของการเคหะแห่งชาติ เป็นต้น ส่วนการลงทุนของรัฐบาลกลางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นลดลงร้อยละ 0.3 เทียบกับที่ลดลงร้อยละ 12.7 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2549

ไตรมาสที่สอง การลงทุนรวมขยายตัวร้อยละ 0.2 ปรับตัวดีขึ้นจากไตรมาสที่แล้วที่ลดลงร้อยละ 1.5 ซึ่งการลงทุนภาคเอกชน ลดลงร้อยละ 0.8 ปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อยจากไตรมาสที่แล้วที่

ลดลงร้อยละ 2.3 ภาพการณ์ลงทุนทางด้านการก่อสร้างยังคงลดลงอย่างต่อเนื่องจากไตรมาสที่แล้ว โดยลดลงร้อยละ 1.3 เทียบกับลดลงร้อยละ 0.7 ในไตรมาสที่แล้ว ส่วนการลงทุนด้านเครื่องจักร เครื่องมือลดลงร้อยละ 0.7 แต่เป็นอัตราที่ดีขึ้นเมื่อเทียบกับลดลงร้อยละ 2.7 ในไตรมาสที่แล้ว ส่วนการลงทุนภาครัฐ ขยายตัวร้อยละ 3.1 ปรับตัวดีขึ้นจากไตรมาสที่แล้วที่ขยายตัวร้อยละ 1.1 จากการลงทุนภาครัฐบาลกลาง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ขยายตัวสูงถึงร้อยละ 11.3 ในขณะที่การลงทุนภาครัฐวิสาหกิจลดลงร้อยละ 5.9 เทียบกับขยายตัวร้อยละ 4.3 ในไตรมาสที่แล้ว เนื่องจากมีการชะลอการลงทุนในโครงการขนาดใหญ่

ไตรมาสที่สาม การลงทุนรวมขยายตัวร้อยละ 2.6 ปรับตัวดีขึ้นจากไตรมาสที่แล้วที่ขยายตัวร้อยละ 0.2 ซึ่งการลงทุนภาคเอกชน ขยายตัวร้อยละ 1.1 ปรับตัวดีขึ้นจากไตรมาสที่แล้ว ทั้งการลงทุนทางด้านการก่อสร้างและการลงทุนด้านเครื่องจักรเครื่องมือ โดยการลงทุนทางด้านการก่อสร้างขยายตัวร้อยละ 0.7 ส่วนการลงทุนในหมวดเครื่องจักรเครื่องมือขยายตัวร้อยละ 1.3 เป็นผลมาจากไตรมาสนี้ผู้ประกอบการได้เปรียบจากค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้น ส่วนการลงทุนภาครัฐ ขยายตัวร้อยละ 5.8 เพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่แล้วที่ขยายตัวร้อยละ 2.7 เป็นผลมาจากการลงทุนของรัฐบาลกลาง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ขยายตัว ร้อยละ 8.2 ในระดับใกล้เคียงกับไตรมาสที่แล้ว ประกอบกับการลงทุนของภาครัฐวิสาหกิจขยายตัวร้อยละ 1.9 เทียบกับที่ลดลงร้อยละ 3.6 ในไตรมาสที่แล้ว โดยส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการขยายตัวในการลงทุนด้านเครื่องจักรเครื่องมือ ในขณะที่การลงทุนทางด้านการก่อสร้างชะลอลง เนื่องจากภาครัฐวิสาหกิจยังไม่เริ่มโครงการขนาดใหญ่ โดยเฉพาะโครงการปีโตรเคมี ระยะที่ 3 และโครงการด้านโลจิสติกส์

ในไตรมาสสุดท้ายของปี 2550 การลงทุนรวมขยายตัวร้อยละ 4.0 ขยายตัวจากร้อยละ 2.6 ในไตรมาสที่แล้ว การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวร้อยละ 3.9 ซึ่งผู้ประกอบการมีความมั่นใจในการลงทุนมากขึ้น ประกอบกับการได้เปรียบจากค่าเงินบาทที่ยังแข็งค่าต่อเนื่อง จึงมีการนำเข้าเครื่องจักร เครื่องมือเพิ่มขึ้น ส่วนการลงทุนภาครัฐขยายตัวร้อยละ 4.5 ชะลอลงจากร้อยละ 5.8 ในไตรมาสที่แล้ว โดยการก่อสร้างขยายตัวร้อยละ 23.6 ในขณะที่การลงทุนด้านเครื่องจักรเครื่องมือหดตัว เนื่องจากในไตรมาสนี้มีการนำเข้าเครื่องบินเพียง 1 ลำเมื่อเทียบกับนำเข้า 4 ลำ ในไตรมาสเดียวกันปี 2549 โดยการลงทุนภาคเอกชน ขยายตัวร้อยละ 3.9 ปรับตัวดีขึ้นจากไตรมาสที่แล้ว เป็นผลมาจากการลงทุนด้านเครื่องจักรเครื่องมือที่ขยายตัวร้อยละ 7.4 เนื่องจากในไตรมาสนี้ผู้ประกอบการเริ่มมีความมั่นใจในสถานการณ์ทางการเมืองเพิ่มขึ้น ประกอบกับความได้เปรียบจากค่าเงินบาทที่ยังคงแข็งค่าขึ้นต่อเนื่อง ทำให้สั่งซื้อเครื่องจักรเครื่องมือเพิ่มขึ้นเพื่อทดแทนและเพิ่มกำลังการผลิตให้สูงขึ้น ในขณะที่การลงทุนทางด้านการก่อสร้างยังคงหดตัวลงร้อยละ 8.5 ส่วนการลงทุนภาครัฐ ขยายตัวร้อยละ 4.5 ชะลอลงจากร้อยละ 5.8 ในไตรมาสที่แล้ว เป็นผลมาจากการลงทุนของรัฐบาล

กลางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ขยายตัวถึงร้อยละ 29.7 อยู่ในระดับสูงต่อเนื่องจากร้อยละ 8.2 ในไตรมาสที่แล้ว ขณะที่การลงทุนของภาครัฐวิสาหกิจหดตัวร้อยละ 8.1 เทียบกับที่ขยายตัวร้อยละ 1.9 ในไตรมาสที่แล้ว โดยที่การก่อสร้างยังขยายตัวได้ในบางโครงการ แต่การลงทุนด้านเครื่องจักรเครื่องมือหดตัวลงมาก เนื่องจากมีการนำเข้าเครื่องปั้นเพื่อการพาณิชย์เพียง 1 ลำ เมื่อเทียบกับปี 2549 ในช่วงเดียวกันมีการนำเข้าเครื่องปั้นเพื่อการพาณิชย์ถึงจำนวน 4 ลำ

4.6.3 วิเคราะห์สถานการณ์การลงทุน พ.ศ. 2551

ไตรมาสแรกในปี 2551 การลงทุนรวมขยายตัวร้อยละ 5.4 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 4.0 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2550 โดยการลงทุนภาคเอกชน ขยายตัวร้อยละ 6.5 ปรับตัวดีขึ้นจากร้อยละ 3.9 ในไตรมาสที่แล้ว เป็นผลมาจากการลงทุนด้านเครื่องจักรเครื่องมือที่ขยายตัวร้อยละ 8.3 เทียบกับร้อยละ 7.4 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2550 เนื่องจากมีการนำเข้าเครื่องจักรใหม่เพื่อทดแทนเครื่องจักรเก่าและเพื่อเพิ่มกำลังการผลิต ประกอบกับการลงทุนทางด้านการก่อสร้างเริ่มปรับตัวดีขึ้น โดยขยายตัวร้อยละ 0.4 เทียบกับที่หดตัวร้อยละ 8.5 ในไตรมาสที่แล้ว ส่วนการลงทุนภาครัฐ ขยายตัวร้อยละ 2.0 สะท้อนจากร้อยละ 4.5 ในไตรมาสที่แล้ว เป็นผลมาจากการก่อสร้างของรัฐบาลกลาง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ชะลอตัวลงจากร้อยละ 47.3 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2550 เหลือร้อยละ 7.0 ในไตรมาสนี้ ส่วนการลงทุนด้านเครื่องจักรเครื่องมือภาครัฐปรับตัวดีขึ้น โดยขยายตัวร้อยละ 0.6 เทียบกับที่หดตัวร้อยละ 22.3 ในไตรมาสที่แล้ว

ไตรมาสที่สอง การลงทุนรวมขยายตัวร้อยละ 1.9 สะท้อนลงจากไตรมาสที่แล้วที่ขยายตัวร้อยละ 5.4 ซึ่งการลงทุนภาคเอกชน ขยายตัวร้อยละ 4.3 สะท้อนลงจากไตรมาสที่แล้วเป็นผลมาจากการลงทุนทางด้านการนำเข้าเครื่องจักรเครื่องมือชะลอตัวลงจากร้อยละ 8.3 เหลือร้อยละ 5.2 ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการนำเข้าเครื่องจักรที่ชะลอตัว ในขณะที่การก่อสร้างปรับตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อยต่อเนื่องจากไตรมาสที่แล้วโดยขยายตัวร้อยละ 1.3 ในไตรมาสนี้ ถึงแม้ว่าปริมาณพื้นที่ขออนุญาตปลูกสร้างใหม่ในไตรมาสนี้หดตัวลง แต่ยังมีปริมาณงานก่อสร้างต่อเนื่องจากส่วนที่ขออนุญาตไว้เดิมในช่วงก่อนหน้า โดยเฉพาะการสร้างอาคารขนาดใหญ่มากกว่า 6 ชั้นขึ้นไป ที่ต้องใช้เวลาการก่อสร้างนานกว่า 1 – 2 ปี เช่น คอนโดมิเนียมเพื่อที่อยู่อาศัยและเพื่อการพาณิชย์ เป็นต้น ส่วนการลงทุนภาครัฐ ลดลงร้อยละ 5.2 เทียบกับขยายตัวร้อยละ 2.0 ในไตรมาสที่แล้ว เป็นผลมาจากการลงทุนทางด้านการก่อสร้าง ลดลงร้อยละ 8.0 โดยลดลงทั้งรัฐบาลกลางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในขณะที่การลงทุนในการเครื่องจักรเครื่องมือขยายตัวต่อเนื่องจากร้อยละ 6.5 ในไตรมาสที่แล้วเป็นร้อยละ 28.5 ในไตรมาสนี้

ไตรมาสที่สาม การลงทุนรวมขยายตัวร้อยละ 0.6 ชะลอลงจากไตรมาสที่แล้วที่ขยายตัวร้อยละ 1.9 เป็นผลมาจากการลงทุนภาคเอกชนที่ชะลอลง และการลงทุนภาครัฐที่ลดลงมาก โดยการลงทุนภาคเอกชน ขยายตัวร้อยละ 3.5 ชะลอลงจากไตรมาสที่แล้ว เป็นผลมาจากการลงทุนทางด้านการก่อสร้างที่ลดลงร้อยละ 1.9 โดยเฉพาะการก่อสร้างอาคาร โรงงานที่ลดลงร้อยละ 14.4 ในขณะที่อาคารเพื่อที่อยู่อาศัยและอาคารเพื่อการพาณิชย์ชะลอลงเหลือร้อยละ 3.1 และร้อยละ 4.5 ตามลำดับ ส่วนเครื่องจักรเครื่องมือขยายตัวร้อยละ 5.4 ต่อเนื่องจากไตรมาสที่แล้ว โดยเฉพาะการนำเข้าเครื่องมือแพทย์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น ส่วนการลงทุนภาครัฐ ลดลงร้อยละ 5.5 เทียบกับที่ลดลงร้อยละ 5.2 ในไตรมาสที่แล้ว เป็นผลมาจากการลงทุนทางด้านการก่อสร้างของภาครัฐที่ลดลงร้อยละ 7.3 เนื่องจากรัฐบาลกลาง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐวิสาหกิจเบิกจ่ายงบประมาณการก่อสร้างลดลง ประกอบกับการลงทุนด้านเครื่องจักรเครื่องมือลดลงร้อยละ 1.6 เนื่องจากภาครัฐวิสาหกิจยังชะลอการลงทุนขนาดใหญ่

การลงทุนรวมในไตรมาสสุดท้ายของปี 2551 ลดลงร้อยละ 3.3 ลดลงทั้งภาคเอกชนและภาครัฐ โดยเฉพาะภาครัฐปรับตัวลดลงติดต่อกันเป็นไตรมาสที่สาม ซึ่งการลงทุนภาคเอกชน ลดลงร้อยละ 1.3 เทียบกับขยายตัวร้อยละ 3.5 ในไตรมาสที่แล้วเป็นผลมาจากการลงทุนด้านเครื่องจักรเครื่องมือที่ลดลงร้อยละ 1.4 โดยเฉพาะการซื้อเครื่องจักรเครื่องมือใหม่ที่ผลิตในประเทศลดลง ประกอบกับการนำเข้าเครื่องจักรจากต่างประเทศมีแนวโน้มชะลอตัวลงมาก ประกอบกับการลงทุนทางด้านการก่อสร้างที่ลดลงร้อยละ 0.7 ซึ่งเป็นผลมาจากอาคารเพื่อที่อยู่อาศัยและอาคารเพื่อการพาณิชย์ลดลงร้อยละ 1.2 และร้อยละ 2.8 ตามลำดับ ในขณะที่การก่อสร้างอาคาร โรงงานขยายตัวร้อยละ 2.1 ส่วนการลงทุนภาครัฐ ลดลงร้อยละ 10.2 ลดลงต่อเนื่องเมื่อเทียบกับที่ลดลงร้อยละ 5.5 ในไตรมาสที่แล้ว เป็นผลมาจากการเบิกจ่ายงบลงทุนของรัฐบาลกลางที่ลดลงร้อยละ 48.7 ส่งผลให้การก่อสร้างภาครัฐลดลงร้อยละ 26.2 ในขณะที่การลงทุนด้านเครื่องจักรเครื่องมือขยายตัวร้อยละ 24.6 ทั้งนี้เป็นผลมาจากมีการนำเข้าเครื่องบินของบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) จำนวน 3 ลำ และมีการยิงดาวเทียมธีออส ของสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)

4.7 วิเคราะห์สถานการณ์การใช้จ่ายของรัฐบาลช่วง พ.ศ. 2549 – 2551

4.7.1 วิเคราะห์สถานการณ์การใช้จ่ายของรัฐบาล พ.ศ. 2549

การเบิกจ่ายงบประมาณรวมถึงครึ่งปีงบประมาณมีจำนวน 708 พันล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 52 ของวงเงินงบประมาณรายจ่าย การเบิกจ่ายในไตรมาสนี้เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันของปี 2548 ร้อยละ 21.7 รายจ่ายเพื่อการอุปโภคของรัฐบาลในราคาประจำปีมีมูลค่า 214,430 ล้านบาท เพิ่มขึ้น

จากระยะเดียวกันของปี 2548 ร้อยละ 5.3 จำแนกเป็นค่าตอบแทนแรงงาน 158,119 ล้านบาทเพิ่มขึ้น ร้อยละ 6.9 ส่วนค่าซื้อสินค้าและบริการสุทธิมีจำนวน 56,311 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.0 ซึ่งมูลค่าที่แท้จริงลดลงร้อยละ 0.7 เป็นผลมาจากค่าใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการสุทธิลดลงร้อยละ 5.5 ขณะที่ค่าตอบแทนแรงงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.2

การเบิกจ่ายงบประมาณสะสมในช่วง 3 ไตรมาสของปีงบประมาณ 2549 มีมูลค่าประมาณ 1,008.5 พันล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 74.2 ของวงเงินงบประมาณรายจ่าย โดยการเบิกจ่ายในไตรมาส นี้ลดลงจากระยะเดียวกันของปี 2548 ร้อยละ 3.6 รายจ่ายเพื่อการอุปโภคของรัฐบาลในราคา ประจำปีมีมูลค่า 220,370 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันของปี 2548 ร้อยละ 8.4 จำแนกเป็น ค่าตอบแทนแรงงาน 154,042 ล้านบาทเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.1 และค่าซื้อสินค้าและบริการสุทธิ 66,328 ล้านบาท ที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.0 ซึ่งมูลค่าที่แท้จริงของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคของรัฐบาลมี อัตราขยายตัวร้อยละ 3.4 เป็นผลมาจากค่าใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการสุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.9 ขณะที่ค่าตอบแทนแรงงานลดลงร้อยละ 0.7

การเบิกจ่ายทั้งปีงบประมาณ 2549 มีจำนวน 1,270 พันล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 93.4 ของ วงเงินงบประมาณรายจ่าย การเบิกจ่ายไตรมาสนี้เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันของปี 2548 ร้อยละ 17.6 รายจ่ายเพื่อการอุปโภคทั้งหมดของรัฐบาลในราคาประจำปีมีมูลค่า 254,811 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ระยะเดียวกันของปีที่แล้วร้อยละ 8.6 จำแนกเป็นค่าตอบแทนแรงงาน 168,013 ล้านบาทเพิ่มขึ้นร้อย ละ 11.0 ส่วนค่าซื้อสินค้าและบริการสุทธิมีจำนวน 86,798 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.0 ซึ่งมูลค่าที่ แท้จริงของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคของรัฐบาลมีอัตราขยายตัวร้อยละ 4.3 เป็นผลมาจากค่าตอบแทน แรงงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.7 และค่าใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการสุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3

4.7.2 วิเคราะห์สถานการณ์การใช้จ่ายของรัฐบาล พ.ศ. 2550

วงเงินงบประมาณ ปีงบประมาณ 2550 จำนวน 1.566 ล้านล้านบาท เทียบกับ ปีงบประมาณ 2549 จำนวน 1.36 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้น ร้อยละ 15.2 แต่ยอดการเบิกจ่ายไตรมาสนี้ จำนวน 257,858 ล้านบาท เทียบกับ ไตรมาสเดียวกันปีที่แล้ว 312,008 ล้านบาทลดลงร้อยละ 17.4 ซึ่ง การเบิกจ่ายล่าช้า เนื่องจากพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ. ศ. 2550 มีผลบังคับใช้ ไม่ทันวันที่ 1 ตุลาคม 2549 โดยรายจ่ายเพื่อการอุปโภคทั้งหมดของรัฐบาลในราคาประจำปี มูลค่า 203,640 ล้านบาท ลดลงจากไตรมาสเดียวกันปี 2548 ร้อยละ 0.5 เป็นรายจ่ายค่าซื้อสินค้าและบริการ สุทธิ จำนวน 43,116 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 16.0 และค่าตอบแทนแรงงาน 160,524 ล้านบาท ซึ่ง เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.6 สำหรับมูลค่าที่แท้จริงของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคของรัฐบาลมีมูลค่า 78,990 ล้าน

บาท ลดลงจากไตรมาสเดียวกันของปี 2548 ร้อยละ 4.2 เป็นผลมาจากรายจ่ายค่าซื้อสินค้าและบริการสุทธิลดลงถึง ร้อยละ 17.4 แต่อย่างไรก็ตามค่าตอบแทนแรงงานยังคงเพิ่มขึ้น ร้อยละ 2.8

วงเงินงบประมาณ ปีงบประมาณ 2550 จำนวน 1.566 ล้านล้านบาท เทียบกับปีงบประมาณ 2549 จำนวน 1.36 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.2 แต่ยอดการเบิกจ่ายไตรมาสนี้จำนวน 406,228 ล้านบาท เทียบกับไตรมาสเดียวกันปี 2549 จำนวน 320,569 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 26.7 ซึ่งรัฐบาลได้เร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณ ซึ่งรายจ่ายเพื่อการอุปโภคทั้งหมดของรัฐบาลในราคาประจำปี มูลค่า 259,600 ล้านบาทเพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันปี 2549 ร้อยละ 18.7 โดยแบ่งได้เป็นค่าตอบแทนแรงงาน 196,834 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 22.0 และรายจ่ายค่าซื้อสินค้าและบริการสุทธิ จำนวน 62,766 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.4 สำหรับมูลค่าที่แท้จริงของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคของรัฐบาลมีมูลค่า 98,166 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันปี 2549 ร้อยละ 11.2 เป็นผลมาจากค่าตอบแทนแรงงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.8 และรายจ่ายค่าซื้อสินค้าและบริการสุทธิ เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.4

การเบิกจ่ายงบประมาณสะสมในช่วงสามไตรมาสของปีงบประมาณ 2550 มีมูลค่าประมาณ 1,154 พันล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 68.2 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายโดยการเบิกจ่ายในไตรมาสนี้เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันของปี 2549 ร้อยละ 36.3 โดยรายจ่ายเพื่อการอุปโภคของรัฐบาลในราคาประจำปีมีมูลค่า 251,973 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันของปี 2549 ร้อยละ 9.8 จำแนกเป็นค่าตอบแทนแรงงาน 178,857 ล้านบาทเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.2 และค่าซื้อสินค้าและบริการสุทธิ 73,116 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.9 ซึ่งมูลค่าที่แท้จริงของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคของรัฐบาลขยายตัวร้อยละ 7.4 เป็นผลมาจากค่าตอบแทนแรงงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.8 และค่าใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการสุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.3

การเบิกจ่ายทั้งปีงบประมาณ 2550 เป็นจำนวน 1,470,839 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 93.9 ของวงเงินงบประมาณรายจ่าย โดยการเบิกจ่ายในไตรมาสนี้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 16.2 แบ่งเป็นรายจ่ายประจำ 336,944 ล้านบาท และรายจ่ายลงทุน 68,683 ล้านบาท โดยรายจ่ายเพื่อการอุปโภคทั้งหมดของรัฐบาลในราคาประจำปี มูลค่า 297,292 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.9 สูงกว่าไตรมาสที่แล้วเป็นค่าตอบแทนแรงงาน 191,874 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.5 และรายจ่ายค่าซื้อสินค้าและบริการสุทธิ จำนวน 105,418 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.6 ซึ่งมูลค่าที่แท้จริงของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคของรัฐบาลขยายตัว ร้อยละ 9.8 เป็นผลมาจากค่าตอบแทนแรงงานเพิ่มขึ้น ร้อยละ 7.9 และรายจ่ายค่าซื้อสินค้าและบริการสุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.9

4.7.2 วิเคราะห์สถานการณ์การใช้จ่ายของรัฐบาล พ.ศ. 2551

ในปีงบประมาณ 2551 รัฐบาลได้อนุมัติวงเงินงบประมาณรายจ่าย 1,660,000 ล้านบาท โดยในช่วง 3 เดือนแรกของปีงบประมาณ มีการเบิกจ่ายรวม 357,895 ล้านบาท สูงกว่าระยะเดียวกันของปี 2549 ร้อยละ 38.8 เนื่องจากปี 2550 มีการเบิกจ่ายงบประมาณล่าช้า ซึ่งแบ่งเป็นรายจ่ายประจำ 303,166 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 27.3 และรายจ่ายลงทุน 54,729 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 176.7 โดยรายจ่ายเพื่อการอุปโภคทั้งหมดของรัฐบาลในราคาประจำปี มูลค่า 268,571 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันของปี 2548 ร้อยละ 28.1 โดยแบ่งออกเป็นค่าตอบแทนแรงงาน 211,006 ล้านบาท เพิ่มขึ้นสูงมากถึงร้อยละ 25.7 เนื่องจากมีการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการทุกประเภทและเงินช่วยเหลือการครองชีพข้าราชการบำนาญในอัตราร้อยละ 4 นอกจากนั้นมีการปรับอัตราเงินเดือนขั้นสูงและขั้นต่ำของผู้มีสิทธิได้รับเงินเพิ่มการครองชีพชั่วคราว และรายจ่ายค่าซื้อสินค้าและบริการสุทธิ มูลค่า 57,565 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 37.9 สำหรับมูลค่าที่แท้จริงของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคของรัฐบาลขยายตัว ร้อยละ 16.0 เป็นผลมาจากค่าตอบแทนแรงงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.4 และรายจ่ายค่าซื้อสินค้าและบริการสุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ 34.2

การเบิกจ่ายงบประมาณรวม 369,083 ล้านบาท ลดจากระยะเดียวกันของปี 2550 ร้อยละ 9.1 เป็นรายจ่ายประจำ 292,317 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 8.3 รายจ่ายลงทุน 76,766 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 12.4 เนื่องจากฐานการเบิกจ่ายสูงในไตรมาสที่ 4 ปี 2550 ที่ พรบ. งบประมาณรายจ่ายประจำปี 2550 มีความล่าช้า ทำให้การเบิกจ่ายเงินงบประมาณเพิ่มขึ้นมากตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2550 เป็นต้นมา โดยรายจ่ายเพื่อการอุปโภคทั้งหมดของรัฐบาลในราคาประจำปี มูลค่า 257,779 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันของปีที่แล้ว ร้อยละ 4.9 โดยแบ่งได้เป็นค่าตอบแทนแรงงาน 189,412 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.1 และรายจ่ายค่าซื้อสินค้าและบริการสุทธิ มูลค่า 68,367 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.3 ซึ่งมูลค่าที่แท้จริงของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคของรัฐบาล ลดลงเพียงเล็กน้อย ร้อยละ 0.1 เป็นผลมาจากค่าตอบแทนแรงงานลดลงร้อยละ 4.0 ขณะที่รายจ่ายค่าซื้อสินค้าและบริการสุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.9

การเบิกจ่ายงบประมาณรวม 407,079 ล้านบาท สูงขึ้นเล็กน้อยจากระยะเดียวกันของปี 2550 ร้อยละ 1.5 แบ่งเป็นรายจ่ายประจำ 320,567 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 1.9 และ รายจ่ายลงทุน 86,512 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 0.2 เนื่องจากในปีงบประมาณ 2550 ที่ผ่านมา พรบ. งบประมาณรายจ่ายประจำปีมีผลบังคับใช้ล่าช้า โดยเริ่มมีผลบังคับใช้ในเดือนมกราคม 2550 จึงทำให้การเบิกจ่ายเงินงบประมาณเพิ่มมากขึ้นตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนกันยายน 2550 ดังนั้นการเบิกจ่ายปีปัจจุบันจึงมีอัตราเพิ่มต่ำ ซึ่งรายจ่ายเพื่อการอุปโภคทั้งหมดของรัฐบาลในราคาประจำปี มูลค่า 262,129 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันของปี 2550 ร้อยละ 2.6 โดยแบ่งได้เป็น

ค่าตอบแทนแรงงาน 190,442 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.2 และรายจ่ายค่าซื้อสินค้าและบริการสุทธิ 71,687 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 3.9 สำหรับมูลค่าที่แท้จริงของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคของรัฐบาล ลดลง ร้อยละ 2.4 เป็นผลมาจากค่าตอบแทนแรงงานขยายตัวร้อยละ 0.4 ขณะที่รายจ่ายค่าซื้อสินค้าและบริการสุทธิลดลงร้อยละ 6.4

การเบิกจ่ายทั้งปีงบประมาณ 2551 เป็นจำนวน 1,532,479 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 92.3 ของวงเงินงบประมาณรายจ่าย สำหรับการเบิกจ่ายในไตรมาสนี้ลดลงจากระยะเดียวกันของปี 2550 ร้อยละ 1.8 แบ่งเป็นรายจ่ายประจำ 348,940 ล้านบาท และรายจ่ายลงทุน 49,482 ล้านบาท ซึ่งรายจ่ายเพื่อการอุปโภคทั้งหมดของรัฐบาลในราคาประจำปี มูลค่า 300,992 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันของปี 2550 ร้อยละ 1.4 โดยแบ่งได้เป็นค่าตอบแทนแรงงาน 198,464 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.5 และรายจ่ายค่าซื้อสินค้าและบริการสุทธิ จำนวน 102,528 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 0.5 สำหรับมูลค่าที่แท้จริงของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคของรัฐบาลลดลง ร้อยละ 2.9 เป็นผลจากค่าตอบแทนแรงงานลดลงร้อยละ 4.5 และรายจ่ายค่าซื้อสินค้าและบริการสุทธิลดลงร้อยละ 1.1

4.8 วิเคราะห์สถานการณ์การส่งออกช่วง พ.ศ. 2549 – 2551

4.8.1 วิเคราะห์สถานการณ์การส่งออก พ.ศ. 2549

การส่งออกสินค้าไตรมาสแรกของปี 2549 มีมูลค่าในราคาประจำปี 1,142,254 ล้านบาท ขยายตัว ร้อยละ 20.0 เทียบกับที่ขยายตัวร้อยละ 13.0 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2548 โดยสินค้าที่มีการขยายตัวอยู่ในเกณฑ์ดี คือสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีในการผลิตสูง ได้แก่ ยานพาหนะและชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์ แผงวงจรไฟฟ้า และผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ประกอบกับการส่งออกสินค้าเกษตรปรับตัวดีขึ้น โดยปริมาณการส่งออกมันสำปะหลังขยายตัวร้อยละ 36.7 แต่ปริมาณการส่งออกยางพารายังคงลดลงร้อยละ 1.7 เทียบกับที่ลดลงร้อยละ 16.9 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2548 หากพิจารณาการส่งออกในเชิงปริมาณขยายตัวร้อยละ 14.1 รายรับทางด้านบริการ มีมูลค่าในราคาประจำปี 231,795 ล้านบาท ขยายตัวในอัตราร้อยละ 15.1 โดยรายได้จากการท่องเที่ยวขยายตัวร้อยละ 25.2 ตามจำนวนนักท่องเที่ยวที่ขยายตัวร้อยละ 21.7 และอัตราการเข้าพักโรงแรมอยู่ที่ร้อยละ 67.7 ซึ่งเป็นผลจากฐานที่ต่ำในปี 2548 ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัยในภาคใต้

ไตรมาสที่สอง การส่งออกสินค้ามีมูลค่าในราคาประจำปี 1,164,872 ล้านบาท ขยายตัว ร้อยละ 10.6 ชะลอจากไตรมาสที่ผ่านมาซึ่งขยายตัวร้อยละ 20.0 เป็นผลจากการชะลอตัวของการส่งออกสินค้าหลักโดยเฉพาะ คอมพิวเตอร์ และแผงวงจรไฟฟ้า ขณะที่การส่งออกสินค้าที่เน้นการใช้แรงงานมาก เช่น สิ่งทอ และเฟอร์นิเจอร์ ลดลง ประกอบกับการส่งออกไปยังตลาดหลักในภูมิภาคอาเซียน สหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรปชะลอตัว รวมทั้งการส่งออกไปยังญี่ปุ่นหดตัว

อย่างไรก็ตามการส่งออกยานยนต์ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม และชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์ ยังคงขยายตัวในอัตราสูงเช่นเดียวกับการส่งออกสินค้าเกษตร ได้แก่ ยางพารา มันสำปะหลัง และไก่แปรรูป ที่ขยายตัวตามอุปสงค์ในตลาดต่างประเทศ นอกจากนี้การส่งออกไปยังตลาดส่งออกใหม่ โดยเฉพาะภูมิภาคตะวันออกกลาง เอเชียตะวันออก และลาตินอเมริกา ยังคงมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง หากพิจารณาการส่งออกในเชิงปริมาณขยายตัวร้อยละ 9.6 รายรับทางด้านบริการมีมูลค่าในราคาประจำปี 213,103 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 12.0ชะลอตัวเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 15.8 ตามรายรับจากการท่องเที่ยวที่ชะลอตัว โดยจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศขยายตัวร้อยละ 28.7 ขณะที่อัตราการเข้าพักโรงแรมคิดเป็นร้อยละ 57.9 ลดลงจากไตรมาสก่อน

ไตรมาสที่สาม การส่งออกสินค้ามีมูลค่าในราคาประจำปี 1,300,536 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 6.1 ชะลอจากไตรมาสที่แล้วซึ่งขยายตัวร้อยละ 10.2 เป็นผลจากการชะลอตัวของการส่งออกสินค้าหลัก โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์และชิ้นส่วน รวมทั้งแผงวงจรไฟฟ้าที่มีแนวโน้มชะลอตัวตามวัฏจักรอิเล็กทรอนิกส์เช่นเดียวกับการส่งออกยานยนต์ซึ่งชะลอตัวจากภาวะราคาน้ำมันในตลาดโลกที่เพิ่มสูงขึ้นในระยะที่ผ่านมา ขณะที่การส่งออกสินค้าที่เน้นการใช้แรงงานมาก เช่น สิ่งทอ เฟอร์นิเจอร์ และอัญมณี ยังคงหดตัวอย่างต่อเนื่อง การส่งออกที่ชะลอลงยังเป็นผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวในกลุ่มประเทศคู่ค้าหลัก ทั้งภูมิภาคอาเซียน สหรัฐอเมริกา รวมถึงเอเชียตะวันออก แม้ว่าการส่งออกไปยังตลาดส่งออกใหม่ โดยเฉพาะภูมิภาคยุโรปตะวันออก ละตินอเมริกา และอินเดีย ยังคงมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามการส่งออกสินค้าเกษตรเร่งตัวขึ้นเล็กน้อย

จากการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังและข้าวที่เพิ่มขึ้นตามอุปสงค์ในตลาดต่างประเทศ มูลค่าการส่งออกสินค้าในราคาปีฐานเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.9 รายรับทางด้านบริการ มีมูลค่าในราคาประจำปี 221,648 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 7.8 ชะลอตัวเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 12.3 ตามรายรับจากการท่องเที่ยวที่ขยายตัวร้อยละ 14.6ชะลอลงจากร้อยละ 24.1 ในไตรมาสที่ผ่านมา เนื่องจากเป็นช่วงที่อยู่นอกฤดูท่องเที่ยว (Low season)

การส่งออกสินค้าในไตรมาสสุดท้ายมีมูลค่าในราคาประจำปี 1,241,581 ล้านบาทขยายตัวร้อยละ 6.7 เร่งตัวขึ้นจากไตรมาสที่ผ่านมาซึ่งขยายตัวร้อยละ 6.1 เป็นผลจากการขยายตัวของการส่งออกสินค้าหลัก โดยเฉพาะ คอมพิวเตอร์และชิ้นส่วน ยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า ผลิตภัณฑ์เหล็ก ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ข้าว และมันสำปะหลัง ประกอบกับการขยายตัวอย่างต่อเนื่องของการส่งออกไปยังตลาดหลักในภูมิภาคยุโรปซึ่งเศรษฐกิจยังคงขยายตัวอยู่ในเกณฑ์ดี รวมถึงการฟื้นตัวของเศรษฐกิจญี่ปุ่น ขณะเดียวกันการขยายตัวของการค้าระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชีย (Intraregional Trade) โดยเฉพาะประเทศจีนและอินเดีย ยังคงเป็นปัจจัยผลักดันให้การส่งออกเติบโตอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าการส่งออกไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาก็จะหดตัวจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกา

มูลค่าการส่งออกสินค้าในราคาคงที่ขยายตัวร้อยละ 8.7 รายรับทางด้านบริการ มีมูลค่าในราคาประจำปี 234,817 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 1.4 ชะลอตัวเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 6.2 จากการหดตัวของรายรับค่าบริการขนส่งเป็นหลักเนื่องจากภาวะค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้น ทำให้รายรับค่าบริการขนส่งเมื่อคิดเป็นเงินบาทหดตัว ประกอบกับภาวะราคาน้ำมันในตลาดโลกที่ปรับตัวลดลงทำให้ค่าบริการขนส่งลดลง รายรับบริการในราคาคงที่ลดลงร้อยละ 0.9

4.8.2 วิเคราะห์สถานการณ์การส่งออก พ.ศ. 2550

การส่งออกสินค้าไตรมาสแรกของปี 2550 มีมูลค่าในราคาประจำปี 1,223,606 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 7.1 เร่งตัวขึ้นจากไตรมาสที่ 4 ปี 2549 ซึ่งขยายตัวร้อยละ 6.7 เป็นผลจากการขยายตัวของการส่งออกสินค้าหลักโดยเฉพาะ คอมพิวเตอร์และชิ้นส่วน ยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า ผลิตภัณฑ์เหล็ก มันสำปะหลัง กุ้งสดแช่แข็ง และไก่สดแช่แข็ง ประกอบกับการขยายตัวอย่างต่อเนื่องของการส่งออกไปยังตลาดหลักในภูมิภาคยุโรปซึ่งเศรษฐกิจยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการฟื้นตัวของเศรษฐกิจญี่ปุ่น ขณะเดียวกันการขยายตัวของการค้าระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชีย โดยเฉพาะประเทศอินเดีย ได้ทวี และเกาหลีใต้ยังคงเป็นปัจจัยผลักดันให้การส่งออกเติบโตอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าการส่งออกไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาจะหดตัวจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกา รายรับทางด้านบริการ มีมูลค่าในราคาประจำปี 245,081 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 0.8 ชะลอตัวเมื่อเทียบกับไตรมาสที่ 4 ปี 2549 ที่ขยายตัวร้อยละ 2.4 จากการหดตัวของรายรับค่าบริการขนส่งเนื่องจากภาวะค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นทำให้รายรับค่าบริการขนส่งเมื่อคิดเป็นเงินบาทหดตัว

ไตรมาสที่สอง การส่งออกสินค้าขยายตัวร้อยละ 7.9 ชะลอลงเมื่อเทียบกับไตรมาสที่ผ่านมา ซึ่งขยายตัวร้อยละ 8.5 จากการชะลอลงของการส่งออกแผงวงจรไฟฟ้า ผลิตภัณฑ์เหล็ก เคมีภัณฑ์ รวมถึงการลดลงอย่างต่อเนื่องของการส่งออกสินค้าที่เน้นการใช้แรงงาน และพึ่งพาวัตถุดิบภายในประเทศ โดยเฉพาะเฟอร์นิเจอร์ อัญมณี และสิ่งทอ อันเป็นผลจากภาวะค่าเงินบาทที่แข็งค่า อย่างไรก็ตามการส่งออกเครื่องคอมพิวเตอร์และชิ้นส่วน ยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ผลิตภัณฑ์พลาสติก ข้าว มันสำปะหลัง ผลิตภัณฑ์ไก่ และกุ้งสดแช่แข็งยังคงขยายตัว รายรับทางด้านบริการ ขยายตัวร้อยละ 1.8 เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 0.5 โดยรายรับค่าขนส่งเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาสที่แล้ว เนื่องจากอัตราค่าระวางเรือปรับตัวเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในเส้นทางแถบภูมิภาคเอเชียไปยังประเทศจีน อินเดีย และตะวันออกกลาง

ไตรมาสที่สาม การส่งออกสินค้าขยายตัวร้อยละ 4.1 ชะลอตัวเมื่อเทียบกับไตรมาสที่ผ่านมา ซึ่งขยายตัวร้อยละ 8.4 เป็นผลจากการหดตัวของการส่งออกแผงวงจรไฟฟ้า ผลิตภัณฑ์เหล็ก สิ่งทอ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม รวมถึงการชะลอตัวของการส่งออกยานยนต์ และเครื่องใช้ไฟฟ้า

ตลอดจนการส่งออกไปยังตลาดหลักที่หัดตัวลง ทั้งตลาดภูมิภาคอาเซียน สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น แม้ว่า การส่งออกไปยังตลาดใหม่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออก ยุโรปตะวันออก ตะวันออกกลาง และ อินเดีย ยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่อง รายรับทางด้านบริการ ขยายตัวร้อยละ 0.5 ชะลอตัวจากไตรมาส ก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 4.4 โดยรายรับค่าบริการสื่อสารและรายรับค่าประกันภัยหัดตัวลง

การส่งออกสินค้าไตรมาสสุดท้ายของปี 2550 ขยายตัวร้อยละ 7.6 เร่งตัวขึ้นจากไตรมาสที่ ผ่านมา ซึ่งขยายตัวร้อยละ 4.1 เป็นผลจากการขยายตัวของ การส่งออกคอมพิวเตอร์และชิ้นส่วน ยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า ผลิตภัณฑ์ พลาสติก ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ผลิตภัณฑ์เหล็ก อัญมณีและทองคำ รวมทั้งสินค้าเกษตร เช่น ยางพารา ข้าว และผลิตภัณฑ์ไก่ ขณะเดียวกันการส่งออกไปยังตลาดหลัก ในภูมิภาคอาเซียน สหภาพ ยุโรป และญี่ปุ่น รวมถึงตลาดใหม่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออก ตะวันออก กลาง รัสเซีย และออสเตรเลีย ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง รายรับทางด้านบริการ ขยายตัวร้อยละ 13.1 เร่ง ตัวขึ้นจากไตรมาสก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 0.3 โดยภาวะการท่องเที่ยวปรับตัวดีขึ้นจากไตรมาสก่อน ตามฤดูท่องเที่ยว ทั้งนี้จำนวนนักท่องเที่ยวขยายตัวเร่งขึ้นร้อยละ 8.6 เช่นเดียวกับอัตราการเข้าพักที่ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 62.2

4.8.3 วิเคราะห์สถานการณ์การส่งออก พ.ศ. 2551

การส่งออกสินค้าไตรมาสแรกของปี 2551 ขยายตัวร้อยละ 6.9 ชะลอตัวจากไตรมาสที่ 4 ปี 2550 ซึ่งขยายตัวร้อยละ 7.4 เป็นผลจากการชะลอตัวของ การส่งออกเครื่องใช้ไฟฟ้า ยานยนต์ อัญ มณี และการหัดตัวของ การส่งออกแผงวงจรไฟฟ้า รองเท้า ผลิตภัณฑ์เฟอร์นิเจอร์ สิ่งทอ และกุ้งสด แห้งแห้ง ประกอบกับการส่งออกไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาหัดตัว จากผลกระทบของปัญหาหนี้ด้อย คุณภาพในภาคอสังหาริมทรัพย์ (Subprime) รวมทั้งการหัดตัวของตลาดญี่ปุ่นซึ่งเข้าสู่ภาวะ เศรษฐกิจชะลอตัวตามสหรัฐอเมริกาที่เป็นประเทศคู่ค้าสำคัญ เช่นเดียวกับการส่งออกไปยังภูมิภาค อาเซียนชะลอตัวในทิศทางเดียวกับภาวะเศรษฐกิจโลกการส่งออกชะลอตัว ขณะที่การนำเข้าเร่งตัว ขึ้น รายรับทางด้านบริการ ขยายตัวร้อยละ 15.9 เร่งตัวขึ้นจากไตรมาสที่ 4 ปี 2550 ที่ขยายตัวร้อยละ 13.4 โดยภาวะการนักท่องเที่ยวปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่องจากไตรมาสที่ 4 ปี 2550 ทั้งนี้จำนวนนักท่องเที่ยว ขยายตัวเร่งขึ้นร้อยละ 13.3 เช่นเดียวกับอัตราการเข้าพักที่เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 68.6

ไตรมาสที่สอง การส่งออกสินค้าขยายตัวร้อยละ 9.7 เร่งตัวจากไตรมาสที่ผ่านมา ซึ่ง ขยายตัวร้อยละ 6.9 เป็นผลจากการเร่งตัวของ การส่งออกผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์ ผลิตภัณฑ์ ปิโตรเลียม ผลิตภัณฑ์โลหะ อัญมณีและเครื่องประดับ ผลิตภัณฑ์ยาง ข้าว และมันสำปะหลัง ประกอบกับการส่งออกไปยังตลาดหลักในภูมิภาคอาเซียน และญี่ปุ่นเร่งตัวขึ้น รายรับทางด้าน บริการ ขยายตัวร้อยละ 7.3 ชะลอตัวจากไตรมาสก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 15.7 เนื่องจากการชะลอตัว

ของรายรับค่าระวางสินค้า ตามการปรับตัวลดลงของดัชนีค่าระวางเรือสินค้าเทกอง และการชะลอตัวของการขนส่งสินค้าทางเรือตามปัจจัยเชิงฤดูกาล รายรับค่าบริการอื่น ๆ หดตัวลงในไตรมาสนี้

ไตรมาสที่สาม การส่งออกสินค้าขยายตัวร้อยละ 9.0 ชะลอตัวจากไตรมาสที่ผ่านมา ซึ่งขยายตัวร้อยละ 9.8 เป็นผลจากการชะลอตัวของการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมที่เน้นการใช้แรงงาน (Labour -Intensive Product) ประกอบกับการส่งออกสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง (High-Tech Product) ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกสำคัญบางรายการชะลอตัว ได้แก่ ผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์ ขณะที่บางรายการหดตัว โดยเฉพาะ แผงวงจรไฟฟ้า และเครื่องปรับอากาศ รายรับทางด้านบริการ ขยายตัวร้อยละ 4.5 ชะลอตัวจากไตรมาสก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 5.8 เนื่องจากการลดลงของรายรับจากการท่องเที่ยว โดยจำนวนนักท่องเที่ยวหดตัวลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 1.7 จากการชะลอตัวของภาวะเศรษฐกิจโลก รวมทั้งการปรับลดจำนวนเที่ยวบิน ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ทางการเมือง

ไตรมาสสุดท้ายของปี การส่งออกสินค้าลดลงร้อยละ 8.9 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 12.6 ในไตรมาสที่แล้ว เป็นผลมาจากการลดลงของการส่งออกสินค้าทุกหมวด ทั้งสินค้าเกษตร ประมง และสินค้าอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้าอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสูง (High-Tech products) ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกสำคัญ โดยผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์ แผงวงจรไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้า ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมมีการส่งออกลดลง ในขณะที่สินค้ากลุ่มยานพาหนะและชิ้นส่วน และผลิตภัณฑ์โลหะสามัญชะลอตัวลง เมื่อพิจารณาในมิติของประเทศคู่ค้าที่สำคัญพบว่า ตลาดส่งออกหลักทั้งญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และยุโรป รวมถึงอาเซียนและจีน มีแนวโน้มลดลง รายรับทางด้านบริการ ลดลงร้อยละ 7.5 จากการขยายตัวร้อยละ 4.9 ในไตรมาสที่แล้ว มีปัจจัยหลักจากการลดลงของรายรับจากการท่องเที่ยวและรายรับจากค่าโดยสาร ซึ่งเป็นผลจากจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศลดลงร้อยละ 19.0 ต่อเนื่องจากที่ลดลงร้อยละ 1.6 ในไตรมาสที่แล้ว ในขณะที่รายรับจากค่าระวางสินค้าชะลอตัว เนื่องจากปริมาณการค้าระหว่างประเทศลดลง

4.9 วิเคราะห์สถานการณ์การนำเข้าช่วง พ.ศ. 2549 – 2551

4.9.1 วิเคราะห์สถานการณ์การนำเข้า พ.ศ. 2549

การนำเข้าสินค้าไตรมาสแรกของปี 2549 มีมูลค่าในราคาประจำปี 1,151,255 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 7.0 ชะลอตัวลงจากที่ขยายตัวร้อยละ 21.2 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2548 เป็นผลจากการนำเข้าที่ชะลอตัวในเกือบทุกหมวด ยกเว้นหมวดสินค้าอุปโภคบริโภคที่ขยายตัวต่อเนื่อง โดยหมวดสินค้าหลักที่มีมูลค่าการนำเข้าลดลง คือ เหล็กและเหล็กกล้า ทองคำ และยานพาหนะและชิ้นส่วน ส่วนมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงเพิ่มขึ้นเนื่องจากปัจจัยด้านราคา ขณะที่ปริมาณการนำเข้า

น้ำมันดิบในไตรมาสที่ลดลงร้อยละ 2.3 หากพิจารณาการนำเข้าในเชิงปริมาณลดลงร้อยละ 3.3 รายจ่ายทางด้านบริการ มีมูลค่าในราคาประจำปี 166,236 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 26.7 เป็นผลจากรายจ่ายเพื่อการท่องเที่ยวต่างประเทศ ขยายตัวร้อยละ 11.2 ค่าร้อยละและเครื่องหมายการค้า ขยายตัวร้อยละ 22.1 และค่าขนส่งระหว่างประเทศ ขยายตัวร้อยละ 12.5

ไตรมาสที่สอง การนำเข้าสินค้า มีมูลค่าในราคาประจำปี 1,229,719 ล้านบาท หดตัวลงร้อยละ 2.7 ขณะที่ไตรมาสก่อนขยายตัวร้อยละ 7.0 โดยที่การนำเข้าลดลงทั้งสินค้าประเภทวัตถุดิบ สินค้าขั้นกลางและสินค้าทุน โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์โลหะ เคื่อกระดาษและไม้ เส้นใยและด้ายทอ และเครื่องจักรไฟฟ้า รวมถึงน้ำมันดิบ สอดคล้องกับการชะลอตัวของการบริโภค การลงทุนภาคเอกชน และการผลิตสาขาอุตสาหกรรม เมื่อพิจารณาการนำเข้าในเชิงปริมาณลดลงร้อยละ 4.5 รายจ่ายทางด้านบริการ มีมูลค่าในราคาประจำปี 159,040 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 15.6 ชะลอลงจากไตรมาสก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 26.5 จากการหดตัวของรายจ่ายค่าระวางสินค้ารายจ่ายค่าประกันภัย และรายจ่ายค่าบริการสื่อสารโทรคมนาคม

ไตรมาสที่สาม การนำเข้าสินค้ามีมูลค่าในราคาประจำปี 1,246,388 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 2.3 จากเดิมที่หดตัวร้อยละ 1.8 ในไตรมาสที่ผ่านมา เนื่องจากการนำเข้าสินค้าประเภทวัตถุดิบที่ขยายตัวรองรับการขยายการผลิตเพื่อการส่งออกในช่วงครึ่งปีหลัง รวมทั้งการนำเข้าน้ำมันดิบที่เร่งตัวขึ้น มูลค่าการนำเข้าสินค้าในราคาปีฐานเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.9 รายจ่ายทางด้านบริการ มีมูลค่าในราคาประจำปี 174,169 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 14.7 สูงขึ้นจากไตรมาสก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 14.6 โดยเฉพาะรายจ่ายค่าร้อยละเครื่องหมายการค้าและลิขสิทธิ์ที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.9 จากที่ขยายตัวร้อยละ 8.4 ในไตรมาสก่อน

การนำเข้าสินค้าไตรมาสสุดท้าย มีมูลค่าในราคาประจำปี 1,142,128 ล้านบาท หดตัวร้อยละ 4.4 จากการนำเข้าวัตถุดิบและสินค้าขั้นกลาง สินค้าทุน รวมทั้งสินค้าอุปโภคบริโภคที่หดตัวตามการชะลอตัวของการลงทุนและการบริโภคภาคเอกชน แม้จะมีการนำเข้าเครื่องบินและอุปกรณ์ของบริษัท การบินไทย จำกัด(มหาชน) จำนวน 3 ลำในเดือนพฤศจิกายน และอีก 1 ลำในเดือนธันวาคม คิดเป็นมูลค่า 21,735 ล้านบาท มูลค่าการนำเข้าสินค้าในราคาคงที่ลดลงร้อยละ 0.5 เทียบกับเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.9 ในไตรมาสที่แล้ว รายจ่ายทางด้านบริการ มีมูลค่าในราคาประจำปี 181,141 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 10.2 ชะลอตัวจากไตรมาสก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 12.5 โดยเฉพาะรายจ่ายค่าร้อยละเครื่องหมายการค้าและลิขสิทธิ์ซึ่งชะลอตัวลงโดยขยายตัวร้อยละ 9.2 เมื่อเทียบกับการขยายตัวร้อยละ 19.9 ในไตรมาสก่อนรายจ่ายค่าบริการในราคาคงที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.0 ชะลอจากร้อยละ 11.5 ในไตรมาสที่แล้ว

4.9.2 วิเคราะห์สถานการณ์การนำเข้า พ.ศ. 2550

การนำเข้าสินค้าไตรมาสแรกของปี มีมูลค่าในราคาประจำปี 1,077,596 ล้านบาท หดตัวร้อยละ 6.4 จากการนำเข้าสินค้าทุน น้ำมันเชื้อเพลิง รวมทั้งสินค้าอุปโภคบริโภคที่หดตัว สอดคล้องกับการชะลอตัวของการลงทุนและการบริโภคภาคเอกชน แม้ว่าการนำเข้าวัตถุดิบและสินค้าขั้นกลางกลับมาขยายตัวอีกครั้ง รายจ่ายทางด้านบริการ มีมูลค่าในราคาประจำปี 177,543 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 1.6 ชะลอตัวจากไตรมาสที่ 4 ปี 2549 ที่ขยายตัวร้อยละ 10.2 โดยเฉพาะรายจ่ายค่าบริการขนส่งที่หดตัวจากภาวะค่าเงินบาทที่แข็งค่า และการปรับรูปแบบการขนส่งสินค้าเพื่อให้ต้นทุนต่อหน่วยถูกลง

ไตรมาสที่สอง การนำเข้าสินค้าขยายตัวร้อยละ 3.0 เพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่แล้วซึ่งขยายตัวร้อยละ 0.1 จากการขยายการนำเข้าวัตถุดิบและสินค้าขั้นกลาง รวมถึงการนำเข้าสินค้าทุนที่ปรับตัวดีขึ้นจากไตรมาสก่อนตามภาวะการณ์ลงทุน รายจ่ายทางด้านบริการ ขยายตัวร้อยละ 7.2 เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 0.9 ตามการขยายตัวของรายจ่ายค่ารับเหมาก่อสร้างและรายจ่ายค่าเครื่องหมายการค้าและลิขสิทธิ์

ไตรมาสที่สาม การนำเข้าสินค้าขยายตัวร้อยละ 1.9 เร่งตัวขึ้นจากไตรมาสที่แล้วซึ่งขยายตัวร้อยละ 0.9 จากการขยายการนำเข้าวัตถุดิบและสินค้าขั้นกลาง รวมถึงการนำเข้าสินค้าทุนในกลุ่มเครื่องจักรไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้นสอดคล้องกับการผลิตภาคอุตสาหกรรม และภาวะการลงทุนที่ปรับตัวดีขึ้นจากไตรมาสก่อน รายจ่ายทางด้านบริการ ขยายตัวร้อยละ 4.7 ชะลอตัวลงจากไตรมาสก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 9.4ตามการหดตัวของรายจ่ายค่ารับเหมาก่อสร้าง รายจ่ายค่าเครื่องหมายการค้าและลิขสิทธิ์ และรายจ่ายค่าประกันภัย

การนำเข้าสินค้าไตรมาสสุดท้ายของปีขยายตัวร้อยละ 3.5 เร่งตัวขึ้นจากไตรมาสที่แล้วซึ่งขยายตัวร้อยละ 1.8 จากการนำเข้าวัตถุดิบและสินค้าขั้นกลางที่ขยายตัวในทิศทางเดียวกับการส่งออก โดยเฉพาะการนำเข้าชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ อัญมณี เคมีภัณฑ์ รวมทั้งการนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงที่กลับมาขยายตัวอีกครั้งอย่างไรก็ตามการนำเข้าสินค้าทุนยังคงหดตัวต่อเนื่อง แต่มีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น โดยเฉพาะการนำเข้าเครื่องจักรไฟฟ้า และชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์ รายจ่ายทางด้านบริการ ขยายตัวร้อยละ 16.8 เร่งตัวขึ้นจากร้อยละ 6.7 ในไตรมาสก่อน เนื่องจากรายจ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยในต่างประเทศเร่งตัวขึ้น

4.9.3 วิเคราะห์สถานการณ์การนำเข้า พ.ศ. 2551

ไตรมาสแรกของปี 2551 การนำเข้าสินค้าขยายตัวร้อยละ 10.8 เร่งตัวขึ้นจากไตรมาสที่ 4 ปี 2550 ซึ่งขยายตัวร้อยละ 3.8 จากการเร่งตัวของการนำเข้าสินค้าในทุกหมวด โดยเฉพาะการนำเข้า น้ำมันเชื้อเพลิง ขยายตัวสูงขึ้นทั้งในด้านปริมาณและมูลค่า โดยที่ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกเร่งตัวขึ้น ทั้งนี้ราคาน้ำมันดิบดูไบเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 82.83 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรลในไตรมาสที่ 4 ปี 2550 เป็น 91.27 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรลในไตรมาสนี้ รายจ่ายทางด้านบริการ ขยายตัวร้อยละ 8.6 ชะลอตัวจากไตรมาสก่อน ที่ขยายตัวร้อยละ 16.9 เนื่องจากรายจ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยในต่างประเทศชะลอลงจากไตรมาสที่ 4 ปี 2550

ไตรมาสที่สอง การนำเข้าสินค้าขยายตัวร้อยละ 5.4 ชะลอลงจากไตรมาสที่แล้วซึ่งขยายตัวร้อยละ 10.8 โดยที่การนำเข้าสินค้าทุน น้ำมันเชื้อเพลิง และสินค้าอุปโภคบริโภคชะลอตัวสอดคล้องกับการชะลอตัวของภาวะอุปสงค์รวมภายในประเทศ ทั้งนี้ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกยังมีทิศทางเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากไตรมาสก่อน โดยราคาน้ำมันดิบดูไบเฉลี่ยเพิ่มจาก 91.27 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรลในไตรมาสก่อนเป็น 116.65 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรลในไตรมาสนี้ รายจ่ายทางด้านบริการ ขยายตัวร้อยละ 14.0 สูงขึ้นจากไตรมาสก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 7.4 เนื่องจากการเร่งตัวของรายจ่ายค่าบริการอื่นๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นรายจ่ายค่าบริการในการทำหน้าที่คนกลางและค่าบริการอื่นๆที่เกี่ยวกับการค้าที่เร่งตัวขึ้นตามภาวะเงินเฟ้อในตลาดโลก

ไตรมาสที่สาม การนำเข้าสินค้าขยายตัวร้อยละ 9.4 เร่งตัวจากไตรมาสที่แล้วซึ่งขยายตัวร้อยละ 5.4 โดยที่การนำเข้าเร่งตัวขึ้นทุกหมวด ทั้งการนำเข้าสินค้าวัตถุดิบและสินค้าขั้นกลาง สินค้าทุน น้ำมันเชื้อเพลิงและสินค้าอุปโภคบริโภค ทั้งนี้ปริมาณการนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงกลับมาขยายตัวอีกครั้งจากที่หดตัวในไตรมาสก่อน แม้ว่าราคาน้ำมันดิบจะยังคงทรงตัวอยู่ในระดับสูง โดยราคาน้ำมันดิบดูไบเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 113.62 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล รายจ่ายทางด้านบริการ ขยายตัวร้อยละ 15.3 เร่งตัวขึ้นจากไตรมาสก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 14.0 เนื่องจากการเร่งตัวของรายจ่ายค่าระวางสินค้า รายจ่ายค่าบริการโทรคมนาคม และรายจ่ายค่าบริการก่อสร้าง

ไตรมาสสุดท้ายของปี 2551 การนำเข้าสินค้าขยายตัวร้อยละ 0.1 ชะลอลงจากไตรมาสที่แล้วซึ่งขยายตัวร้อยละ 12.5 เนื่องมาจากการหดตัวของการนำเข้าวัตถุดิบและสินค้าขั้นกลาง ประกอบกับการนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภคและสินค้าทุนชะลอลงมาก ตามอุปสงค์ในประเทศและการผลิตภาคอุตสาหกรรมที่ลดลง ในขณะที่ปริมาณการนำเข้าเชื้อเพลิงขยายตัวต่อเนื่องจากไตรมาสก่อน ซึ่งเป็นผลจากราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่อ่อนตัวลง โดยระดับราคาน้ำมันดิบดูไบเฉลี่ยอยู่ที่ 53.5 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ลดลงจาก 113.6 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรลในไตรมาสที่แล้ว รายจ่ายทางด้านบริการ ขยายตัวร้อยละ 4.5 ชะลอลงจากไตรมาสก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 16.2 เป็นผลจากการ

ชะลอตัวของรายจ่ายค่าระวางสินค้าและรายจ่ายค่าบริการอื่นๆ ในขณะที่รายจ่ายค่าโดยสารและรายจ่ายเพื่อการท่องเที่ยวหดตัวต่อเนื่อง ตามการลดลงของคนไทยที่เดินทางไปต่างประเทศ

4.10 วิเคราะห์สถานการณ์ฐานเงินและปริมาณเงินช่วง พ.ศ. 2549 – 2551

4.10.1 วิเคราะห์สถานการณ์ฐานเงินและปริมาณเงิน พ.ศ. 2549

ในไตรมาสแรก ปี 2549 ฐานเงินขยายตัวจากระยะเดียวกันปีก่อนเฉลี่ยที่ร้อยละ 7.8 ต่ำกว่าอัตราการขยายตัวเฉลี่ยในไตรมาสที่ 1 ของช่วง 2 – 3 ปี ที่ผ่านมาซึ่งอยู่ที่ประมาณร้อยละ 10 (ไม่รวมปี 2548 ที่ฐานเงินขยายตัวในอัตราที่ค่อนข้างสูง เนื่องจาก ธปท. เริ่มใช้ศูนย์จัดการธนบัตรแทนคลังจังหวัด) โดยส่วนหนึ่งเป็นผลของฐานสูงในปี 2548 อย่างไรก็ดี หากพิจารณาเฉพาะส่วนที่เป็นเงินสดหมุนเวียนของภาคเอกชน (ไม่รวมเงินสดในมือธนาคารพาณิชย์ ซึ่งถูกกระทบด้วยการเปลี่ยนวิธีการบริหารจัดการธนบัตร) พบว่าอัตราการขยายตัวเริ่มชะลอลงในช่วงไตรมาสที่ 4 ปี 2548 ส่วนหนึ่งเป็นผลจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารพาณิชย์ที่ปรับเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ส่งผลให้ความต้องการถือเงินสดลดลง เนื่องจากต้นทุนค่าเสียโอกาสในการถือเงินสดเพิ่มขึ้น ส่วนอัตราการขยายตัวของปริมาณเงินในความหมายกว้าง M_2 , M_2A และ M_3 ณ สิ้นเดือนกุมภาพันธ์ขยายตัวจากระยะเดียวกันปี 2548 ร้อยละ 10.1, 6.9 และ 7.2 ตามลำดับ อยู่ในแนวโน้มเร่งตัวต่อเนื่องนับตั้งแต่ไตรมาสที่ 2 ปี 2548 อนึ่งอัตราการขยายตัวของ M_2 ที่เร่งขึ้นเร็วกว่า M_2A และ M_3 ตั้งแต่ช่วงกลางปี 2548 สะท้อนการขยายตัวของระบบธนาคารพาณิชย์ที่มีธนาคารพาณิชย์ใหม่เกิดขึ้นหลายแห่งจากการควบรวมและยกฐานะบริษัทเงินทุน

ไตรมาสที่สอง ฐานเงินเดือนเมษายนและพฤษภาคม ขยายตัวจากระยะเดียวกันปี 2548 เฉลี่ยที่ร้อยละ 5.2 ต่ำกว่าอัตราการขยายตัวเฉลี่ยในไตรมาสที่แล้ว ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 7.8 สอดคล้องกับอัตราการขยายตัวของเงินสดหมุนเวียนภาคเอกชนที่ชะลอลงจากเฉลี่ยที่ร้อยละ 7.6 ในไตรมาสที่แล้ว เฉลี่ยที่ร้อยละ 5.7 ในช่วง 2 เดือนแรกของไตรมาสที่ 2 ปี 2549 ทั้งนี้ อัตราการขยายตัวของเงินสดหมุนเวียนภาคเอกชน (ซึ่งสะท้อนความต้องการถือเงินสดเพื่อการจับจ่ายใช้สอย) เริ่มชะลอลงตั้งแต่ช่วงไตรมาสที่ 4 ปี 2548 โดยส่วนหนึ่งเป็นผลจากต้นทุนค่าเสียโอกาสในการถือเงินสดที่สูงขึ้นเนื่องจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารพาณิชย์ปรับขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ ยังสะท้อนการบริโภคที่ชะลอตัวลงด้วย ส่วนอัตราการขยายตัวของปริมาณเงิน M_2 , M_2A และ M_3 ในเดือนเมษายนและพฤษภาคม 2549 ขยายตัวจากระยะเดียวกันปี 2548 เฉลี่ยร้อยละ 12.8, 9.1 และ 9.6 ตามลำดับ สูงกว่าอัตราการขยายตัวเฉลี่ยในไตรมาสที่แล้ว ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 10.9, 7.6 และ 7.7 ตามลำดับ โดยยังคงอยู่ในแนวโน้มเร่งตัวต่อเนื่องนับตั้งแต่ไตรมาสที่ 2 ปี 2548

ไตรมาสที่สาม ฐานเงินในเดือนกรกฎาคมและสิงหาคมขยายตัวจากระยะเดียวกันปี 2548 ในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 4.7 เร่งตัวเล็กน้อยจากร้อยละ 4.2 ในไตรมาสที่แล้ว จากการเพิ่มขึ้นของเงินฝากของสถาบันการเงินที่ ธปท. ในขณะที่เงินสดในมือประชาชนขยายตัวต่ำลงสอดคล้องกับ อัตราการขยายตัวของเงินสดหมุนเวียนภาคเอกชนที่ชะลอลงจากร้อยละ 5.2 ในไตรมาสที่แล้ว เป็นเฉลี่ยร้อยละ 2.3 ในเดือนกรกฎาคมและสิงหาคม 2549 สะท้อนการชะลอตัวของความต้องการใช้จ่ายใช้สอยของประชาชนและต้นทุนค่าเสียโอกาสในการถือเงินสดที่สูงขึ้น เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารพาณิชย์ปรับสูงขึ้น สำหรับปริมาณเงิน M_2 , M_2A , M_3 และปริมาณเงินความหมายกว้าง¹ (Broad Money) ในเดือนกรกฎาคมและสิงหาคม 2549 ขยายตัวจากระยะเดียวกันปีก่อนในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 9.9, 7.9, 9.0 และ 9.4 ต่ำกว่าอัตราการขยายตัวในไตรมาสก่อน ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 12.3, 8.7, 9.4 และ 9.7 ตามลำดับ ทั้งนี้อัตราการขยายตัวของปริมาณเงินเริ่มชะลอลงในไตรมาสนี้ โดยเฉพาะปริมาณเงิน M_2 เพราะเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ขยายตัวในอัตราที่ชะลอหลังจากที่เร่งตัวสูงขึ้นต่อเนื่องตั้งแต่ไตรมาสที่ 2 ของปี 2548 เมื่อธนาคารพาณิชย์เริ่มแข่งขันระดมเงินฝากอย่างเข้มข้น นอกจากนี้ การชะลอตัวของปริมาณเงินสะท้อนการชะลอตัวของเงินสดหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจด้วย

ไตรมาสสุดท้ายของปี ฐานเงินในเดือนตุลาคมและพฤศจิกายนขยายตัวจากระยะเดียวกันปี 2548 ในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 4.7 ใกล้เคียงกับร้อยละ 4.4 ในไตรมาสที่แล้ว แต่ยังคงอยู่ในแนวโน้มชะลอตัวจากช่วงครึ่งแรกของปี สอดคล้องกับการชะลอตัวของเงินสดหมุนเวียนภาคเอกชนในคาบเวลาเดียวกัน ซึ่งสะท้อนความต้องการใช้จ่ายใช้สอยของประชาชนที่แผ่วลงรวมทั้งค่าเสียโอกาสในการถือเงินสดที่สูงขึ้นตามอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้นจากช่วงต้นปี ปริมาณเงินขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงจากไตรมาสก่อน โดยปริมาณเงิน M_2 และปริมาณเงินความหมายกว้าง (Broad Money) ในเดือนตุลาคมและพฤศจิกายน 2549 เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปี 2548 ในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 8.4 และ 8.1 ต่ำกว่าอัตราการขยายตัวของไตรมาสที่แล้วที่ร้อยละ 9.4 และ 8.9 ตามลำดับ ตามการชะลอตัวของเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ตั้งแต่ไตรมาสก่อน เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ไม่ได้มีการแข่งขันกันปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ย เพื่อดึงดูดฐานลูกค้าเงินฝากดังเช่นในช่วงครึ่งแรกของปี

¹ หมายถึง ปริมาณเงินในความหมายที่กว้างกว่า M_3 โดยรวมเงินรับฝากหรือเงินกู้ยืมที่มีลักษณะทดแทนเงินฝากได้ของสถาบันรับฝากเงินอื่น

4.10.2 วิเคราะห์สถานการณ์ฐานเงินและปริมาณเงิน พ.ศ. 2550

ไตรมาสแรกของปี 2550 ฐานเงินในเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์ขยายตัวจากระยะเดียวกันปี 2549 ในอัตราเฉลี่ยเพียงร้อยละ 1.4 ต่ำกว่าอัตราการขยายตัวร้อยละ 2.6 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2549 ตามการชะลอตัวของเงินสดหมุนเวียนภาคเอกชน ซึ่งสะท้อนความต้องการใช้จ่ายใช้สอยของประชาชนที่อ่อนตัว รวมทั้งค่าเสียโอกาสในการถือเงินสดที่สูงขึ้นตามอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้นจากช่วงต้นปี 2549 ปริมาณเงินขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงจากไตรมาสก่อน โดยปริมาณเงินตามความหมายกว้าง (Broad Money) เดือนมกราคมและกุมภาพันธ์ 2550 เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปี 2549 ในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 5.6 ต่ำกว่าอัตราการขยายตัวในไตรมาสที่ 4 ปี 2549 ตามการชะลอตัวของเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ที่เริ่มตั้งแต่ช่วงครึ่งหลังของปี 2549 เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ไม่ได้มีการแข่งขันกันปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยเพื่อดึงดูดฐานลูกค้าเงินฝากดังเช่นในช่วงครึ่งแรกของปี นอกจากนี้ การชะลอตัวของปริมาณเงินยังสอดคล้องกับการชะลอตัวของอุปสงค์ในประเทศด้วย

ไตรมาสที่สอง ฐานเงินในเดือนกรกฎาคมและสิงหาคม ขยายตัวจากระยะเดียวกันปีก่อนในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 3.6 เท่ากับอัตราการขยายตัวในไตรมาสที่ 2 แต่เมื่อพิจารณาถึงองค์ประกอบของฐานเงินพบว่า อัตราการขยายตัวของเงินสดหมุนเวียนภาคเอกชนเริ่มเร่งตัวขึ้น โดยในเดือนกรกฎาคมและสิงหาคมขยายตัวจากระยะเดียวกันปีก่อนในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 5.5 สูงกว่าร้อยละ 3.8 ในไตรมาสที่ 2 สอดคล้องกับการปรับตัวดีขึ้นของการใช้จ่ายใช้สอยของภาคเอกชนสำหรับปริมาณเงินตามความหมายกว้าง (Broad Money) ขยายตัวในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 3.5 ชะลอลงจากไตรมาสที่แล้ว ซึ่งขยายตัวในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 4.4 ซึ่งการชะลอตัวของเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ที่ต่อเนื่องมาตั้งแต่กลางปี 2549 และสอดคล้องกับทิศทางการปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในช่วงที่ผ่านมา

ไตรมาสที่สาม ฐานเงินในเดือนกรกฎาคมและสิงหาคมขยายตัวจากระยะเดียวกันปี 2549 ในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 3.6 เท่ากับอัตราการขยายตัวในไตรมาสที่แล้ว อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงองค์ประกอบของฐานเงินพบว่า อัตราการขยายตัวของเงินสดหมุนเวียนภาคเอกชนเริ่มเร่งตัวขึ้น โดยในเดือนกรกฎาคมและสิงหาคมขยายตัวจากระยะเดียวกันปี 2549 ในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 5.5 สูงกว่าร้อยละ 3.8 ในไตรมาสที่แล้ว สอดคล้องกับการปรับตัวดีขึ้นของการใช้จ่ายใช้สอยของภาคเอกชน สำหรับปริมาณเงินตามความหมายกว้าง (Broad Money) ขยายตัวในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 3.5 ชะลอลงจากไตรมาสที่แล้ว ซึ่งขยายตัวในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 4.4 ซึ่งการชะลอตัวดังกล่าวเป็นผลจากการชะลอตัวของเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ที่ต่อเนื่องมาตั้งแต่กลางปี 2549 และสอดคล้องกับทิศทางการปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในช่วงที่ผ่านมา

ไตรมาสที่สี่ ฐานเงินในเดือนตุลาคมและพฤศจิกายนขยายตัวจากระยะเดียวกันปี 2549 ในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 5.9 ซึ่งสูงกว่าการขยายตัวในไตรมาสที่แล้ว ที่เฉลี่ยร้อยละ 5.4 ทั้งนี้เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของฐานเงินพบว่า อัตราการขยายตัวของเงินสดหมุนเวียนภาคเอกชนอยู่ในทิศทางที่เร่งตัว สอดคล้องกับการปรับตัวดีขึ้นของเครื่องชี้การบริโภคของภาคเอกชน เช่น รายรับรัฐบาลจากการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นต้น สำหรับปริมาณเงินตามความหมายกว้าง (Broad Money) ในเดือนตุลาคมและพฤศจิกายน 2550 ขยายตัวในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 2.5 ชะลอลงจากไตรมาสที่แล้ว ซึ่งขยายตัวจากระยะเดียวกันปี 2549 ในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 3.3 โดยเป็นผลจากการชะลอตัวต่อเนื่องของเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์นับตั้งแต่กลางปี 2549 และสอดคล้องกับทิศทางการปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในช่วงที่ผ่านมา

4.10.3 วิเคราะห์สถานการณ์ฐานเงินและปริมาณเงิน พ.ศ. 2551

ไตรมาสแรกของปี 2551 ฐานเงินในเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์ขยายตัวจากระยะเดียวกันของปี 2550 ในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 7.8 ซึ่งสูงกว่าอัตราการขยายตัวเฉลี่ยรายเดือนในไตรมาสที่ 4 ปี 2550 ที่ร้อยละ 6.6 ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของฐานเงินพบว่า อัตราการขยายตัวของเงินสดหมุนเวียนภาคเอกชนอยู่ในทิศทางที่เร่งตัว สอดคล้องกับการปรับตัวดีขึ้นของเครื่องชี้การบริโภคภาคเอกชน เช่น รายรับรัฐบาลจากการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม และปริมาณจำหน่ายรถยนต์ โดยเฉพาะรถยนต์รุ่นใหม่ที่ใช้พลังงานทางเลือก (E20) สำหรับปริมาณเงินตามความหมายกว้าง (Broad Money) ในเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์ 2551 ขยายตัวจากระยะเดียวกันปี 2550 ในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 1.5 ชะลอลงจากอัตราเฉลี่ยในไตรมาสที่ 4 ปี 2550 ที่ร้อยละ 2.1 โดยเป็นผลจากการชะลอตัวอย่างต่อเนื่องของเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ส่วนหนึ่งเพราะอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่ต่ำลงตามวัฏจักรอัตราดอกเบี้ยขาลงในช่วงที่ผ่านมาไม่ค่อยจูงใจผู้ฝากเงิน ประกอบกับธนาคารพาณิชย์เปลี่ยนไปออกตั๋วแลกเงิน (Bill of Exchange) เป็นจำนวนมากทดแทนการระดมเงินฝาก ซึ่งตั๋วแลกเงินดังกล่าวยังไม่ได้ถูกนับรวมอยู่ในนิยามของเงินฝากของธนาคารพาณิชย์และปริมาณเงิน จึงทำให้ปริมาณเงินตามความหมายกว้างขยายตัวในอัตราที่ต่ำผิดปกติ ซึ่งหากนับรวมตั๋วแลกเงินดังกล่าวแล้ว ปริมาณเงินตามความหมายกว้างในเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์ 2551 จะขยายตัวในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 6.8

ไตรมาสที่สอง ฐานเงินในเดือนเมษายนและพฤษภาคมขยายตัวจากระยะเดียวกันปีก่อน ในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 9.8 ใกล้เคียงกับการขยายตัวเฉลี่ยในไตรมาสที่แล้ว ที่ร้อยละ 10.1 แต่เมื่อพิจารณาแนวโน้มระยะยาว พบว่าฐานเงินยังอยู่ในทิศทางที่เร่งตัวขึ้นเป็นลำดับนับตั้งแต่ช่วงต้นปี 2550 สำหรับปริมาณเงินตามความหมายกว้าง (Broad Money) ในเดือนเมษายนและพฤษภาคม

2551 ขยายตัวจากระยะเดียวกันปี 2550 ในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 1.82 ใกล้เคียงกับอัตราการขยายตัวในไตรมาสที่แล้ว ที่ร้อยละ 1.78 อย่างไรก็ตาม การวัดปริมาณเงินตามความหมายกว้างนี้ไม่ครอบคลุมไปถึงการที่ธนาคารพาณิชย์หันไปออกตั๋วแลกเงิน (Bill of Exchange) เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากแทนการระดมเงินฝาก ซึ่งตั๋วแลกเงินดังกล่าวยังไม่ได้ถูกนับรวมในนิยามปริมาณเงินและเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ จึงทำให้ปริมาณเงินตามความหมายกว้างตามนิยามปัจจุบันขยายตัวในอัตราที่ต่ำกว่าความเป็นจริง

ไตรมาสที่สาม ฐานเงินในเดือนกรกฎาคมและสิงหาคมขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 9.5 จากระยะเดียวกันปี 2550 และเมื่อพิจารณาแนวโน้มจากช่วงต้นปี 2550 พบว่าฐานเงินและปริมาณเงินสดหมุนเวียนภาคเอกชนยังอยู่ในทิศทางที่เร่งตัวขึ้น ซึ่งสะท้อนถึงการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจรวมถึงการเพิ่มขึ้นของระดับราคาในช่วงที่ผ่านมา สำหรับปริมาณเงินตามความหมายกว้าง (Broad Money) ในเดือนกรกฎาคมและสิงหาคม 2551 หดตัวในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 0.2 จากระยะเดียวกันปี 2550 ซึ่งเป็นการหดตัวครั้งแรกนับตั้งแต่ช่วงวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540 โดยเป็นผลจากการที่ผู้ฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ย้ายเงินฝากที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของปริมาณเงิน ตามความหมายกว้างไปลงทุนในรูปแบบอื่นที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า เช่น ตั๋วแลกเงิน (Bill of Exchange) ซึ่งตราสารดังกล่าวยังไม่ได้ถูกนับรวมอยู่ในนิยามของปริมาณเงิน จึงทำให้ปริมาณเงินตามความหมายกว้างตามนิยามปัจจุบันขยายตัวในอัตราที่ต่ำกว่าความเป็นจริง

ไตรมาสสุดท้าย ฐานเงินในเดือนตุลาคมและพฤศจิกายน ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 9.1 จากระยะเดียวกันปี 2550 และเมื่อพิจารณาแนวโน้มจากช่วงกลางปี 2551 พบว่าอัตราการขยายตัวของฐานเงินและปริมาณเงินสดหมุนเวียนภาคเอกชนอยู่ในทิศทางที่ชะลอลง สะท้อนภาพกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ชะลอตัวและการปรับลดลงของอัตราเงินเฟ้อในช่วงที่ผ่านมา สำหรับปริมาณเงินตามความหมายกว้าง (Broad Money) ในเดือนตุลาคมและพฤศจิกายน 2551 ขยายตัวร้อยละ 5.1 และ 7.3 จากระยะเดียวกันปีก่อน ตามลำดับ เป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของเงินฝากที่ธนาคารพาณิชย์และตราสารหนี้ที่ออกโดยธนาคารพาณิชย์เป็นสำคัญ ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากภาวะ Risk Aversion ที่ทำให้นักลงทุนสนใจการลงทุนในตลาดที่มีความเสี่ยงต่ำมากขึ้น อีกทั้งเงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศบางส่วนครบกำหนด จึงนำกลับเข้ามาฝากในระบบธนาคารพาณิชย์

4.11 วิเคราะห์สถานการณ์อัตราดอกเบี้ยช่วง พ.ศ. 2549 – 2551

4.11.1 วิเคราะห์สถานการณ์อัตราดอกเบี้ย พ.ศ. 2549

อัตราดอกเบี้ยตลาดเงิน ในไตรมาสแรกของปี 2549 ปรับสูงขึ้นจากสิ้นปี 2548 สอดคล้องกับการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย 2 ครั้ง รวมร้อยละ 0.50 ต่อปี ในเดือนมกราคมและ

มีนาคม 2549 โดยอัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืนพันธบัตรระยะ 1 วันและ 7 วันเฉลี่ยทั้งไตรมาสอยู่ที่ร้อยละ 4.15 และ 4.25 ต่อปี สูงขึ้นจากร้อยละ 3.64 และ 3.70 ต่อปี ในไตรมาสที่ 4 ปี 2548 ตามลำดับ ส่วนอัตราดอกเบี้ยกู้ยืมระหว่างธนาคารระยะ 1 วันปรับสูงขึ้นจากร้อยละ 3.63 ต่อปี มาอยู่ที่ร้อยละ 4.17 ต่อปี สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืนพันธบัตรระยะ 1 วันเล็กน้อย ส่วนอัตราดอกเบี้ยระบบธนาคารพาณิชย์ในไตรมาสแรกของ ปี 2549 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้อ้างอิงของธนาคารพาณิชย์ปรับสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว จากการที่ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่แข่งขันกันระดมเงินฝากทั้งในรูปอัตราผลตอบแทนและรูปแบบของผลิตภัณฑ์ และมีการปรับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในขนาดที่ใกล้เคียงกัน ส่งผลให้การส่งผ่านนโยบายการเงินผ่านช่องทางอัตราดอกเบี้ยไปสู่ภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจปรับเร็วขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ นับตั้งแต่เริ่มต้นวัฏจักรอัตราดอกเบี้ยขาขึ้นรอบนี้ในเดือนสิงหาคม 2547 จนถึงสิ้นไตรมาสที่ 1 ปี 2549 คณะกรรมการฯ ได้ทยอยปรับอัตราดอกเบี้ยนโยบายทั้งหมด 11 ครั้ง รวมทั้งสิ้นร้อยละ 3.25 ต่อปี จากร้อยละ 1.25 เป็นร้อยละ 4.50 ต่อปี ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก และเงินกู้อ้างอิงของธนาคารพาณิชย์เริ่มปรับตามอย่างมีนัยสำคัญในช่วงครึ่งหลังของปี 2548 ต่อเนื่องมาจนถึงไตรมาสนี้โดยรวมแล้ว อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก 3 เดือน, 6 เดือน, 12 เดือน และ เงินกู้ MLR เฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 4 แห่งปรับเพิ่มขึ้นทั้งสิ้นร้อยละ 2.00, 2.25, 2.6875 และ 1.5625 ต่อปี มาอยู่ที่ร้อยละ 3.00, 3.25, 3.69 และ 7.25 ต่อปี ตามลำดับ

ไตรมาสที่สอง อัตราดอกเบี้ยตลาดเงิน ทยอยปรับสูงขึ้นในขนาดที่ใกล้เคียงกับการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย 2 ครั้งในเดือนเมษายนและมิถุนายน 2549 รวมร้อยละ 0.50 ต่อปี โดยอัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืนพันธบัตรระยะ 1 วัน และ 7 วัน ณ สิ้นไตรมาสอยู่ที่ร้อยละ 4.84 และ 4.97 ต่อปี สูงขึ้นจากร้อยละ 4.38 และ 4.47 ต่อปี ณ สิ้นไตรมาสที่ 1 ปี 2549 ตามลำดับ ส่วนอัตราดอกเบี้ยกู้ยืมระหว่างธนาคารระยะ 1 วันเคลื่อนไหวในทิศทางเดียวกับอัตราดอกเบี้ยในตลาดซื้อคืน โดยปรับสูงขึ้นจากร้อยละ 4.41 ต่อปี มาอยู่ที่ร้อยละ 4.95 ต่อปี ส่วนอัตราดอกเบี้ยระบบธนาคารพาณิชย์ ในไตรมาสที่สอง ปี 2549 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้อ้างอิงของธนาคารพาณิชย์ปรับสูงขึ้นกว่าไตรมาสแรก ตามการปรับขึ้นของอัตราดอกเบี้ยนโยบาย โดยเฉพาะในช่วงเดือนเมษายนที่ธนาคารพาณิชย์ยังคงแข่งขันระดมเงินฝากกันอย่างเข้มข้นทั้งในรูปอัตราผลตอบแทนและรูปแบบของผลิตภัณฑ์ อย่างไรก็ดี ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมเป็นต้นมา ธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ได้ชะลอการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยทั้งเงินฝากและเงินกู้ ส่วนหนึ่งเพื่อรอดูทิศทางของนโยบายการเงิน ประกอบกับอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ได้ปรับสูงขึ้นมาก ในช่วงเดือนมีนาคมถึงเมษายนที่ผ่านมา โดยเฉพาะอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำประเภทต่าง ๆ จนทำให้อัตราดอกเบี้ยเงินประจำระยะยาว และชนิดพิเศษเริ่มปรับเข้าใกล้อัตราดอกเบี้ยนโยบาย โดยการส่งผ่านของนโยบายการเงินนั้น

นับตั้งแต่เริ่มต้นวัฏจักรอัตราดอกเบี้ยขาขึ้นรอบนี้ในเดือนสิงหาคม 2547 การส่งผ่านของอัตราดอกเบี้ยนโยบายไปยังอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ในช่วงแรกค่อนข้างจะล่าช้า อย่างไรก็ตามตั้งแต่ไตรมาสที่ 2 ปี 2548 ซึ่งอัตราดอกเบี้ยนโยบายได้ปรับสูงขึ้นพอสมควร การปรับขึ้นของอัตราดอกเบี้ยนโยบาย สามารถส่งผ่านไปยังอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ตั้งแต่ไตรมาสที่ 3 ปี 2548 คณะกรรมการฯ ได้ทยอยปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายทั้งสิ้น 8 ครั้ง รวมร้อยละ 2.50 ต่อปี จากร้อยละ 2.50 เป็นร้อยละ 5.00 ต่อปี ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์เริ่มปรับตามอย่างมีนัยสำคัญ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก 3 เดือน, 6 เดือน, 12 เดือน และ เงินกู้ MLR เฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 4 แห่งปรับเพิ่มขึ้นทั้งสิ้นร้อยละ 3.00, 3.25, 3.69 และ 7.25 ต่อปี มาอยู่ที่ร้อยละ 3.25, 3.50, 3.40 และ 7.50 ต่อปี ตามลำดับ

ไตรมาสที่สาม อัตราดอกเบี้ยตลาดเงิน เคลื่อนไหวอยู่ในช่วงแคบ ๆ สอดคล้องกับทิศทางของอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่คงอยู่ที่ร้อยละ 5.00 ต่อปีตลอดทั้งไตรมาส กล่าวคือ อัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืนพันธบัตรระยะ 1 วัน และ 7 วัน เคลื่อนไหวอยู่ในช่วงร้อยละ 4.84 – 4.91 และ 4.97 – 5.00 ในระหว่างไตรมาสและอยู่ที่ร้อยละ 4.88 และ 5.00 ต่อปี ณ สิ้นไตรมาส เทียบกับร้อยละ 4.85 และ 4.97 ต่อปี ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 ของปี 2549 ตามลำดับ ส่วนอัตราดอกเบี้ยกู้ยืมระหว่างธนาคารระยะ 1 วันทรงตัวเช่นเดียวกัน โดยระหว่างไตรมาสเคลื่อนไหวอยู่ในช่วงร้อยละ 4.94 – 4.98 และ ณ สิ้นไตรมาสอยู่ที่ร้อยละ 4.97 ต่อปี ใกล้เคียงกับร้อยละ 4.95 ต่อปี ณ สิ้นไตรมาสก่อน ทั้งนี้ธุรกรรมในตลาดกู้ยืมระหว่างธนาคารมีปริมาณเฉลี่ยต่อวันลดลง ขณะที่ธนาคารพาณิชย์หันมากู้ยืมเงินผ่านตลาดซื้อคืนพันธบัตรมากขึ้น ส่วนอัตราดอกเบี้ยระบบธนาคารพาณิชย์ แม้ว่าคณะกรรมการฯ มีมติคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ 5.00 ต่อปี ในไตรมาสที่ 2 นี้ แต่ธนาคารพาณิชย์หลายแห่งปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงทั้งเงินกู้และเงินฝากอีกครั้งในเดือนสิงหาคม 2549 หลังจากที่ไม่ได้ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงมาตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2549 โดยส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากความล่าช้าของการส่งผ่านของนโยบายการเงินจากช่วงก่อนหน้า และอีกส่วนหนึ่งเป็นผลของการแข่งขันเพื่อรักษาลูกค้าและส่วนแบ่งทางการตลาดของธนาคารพาณิชย์เอง ในการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินฝากในครั้งนี้นักพาณิชย์ปรับขึ้นเฉพาะอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะเวลา 3 เดือนและ 6 เดือนที่ให้แก่ลูกค้าปกติ ส่วนอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะเวลา 12 เดือนปรับขึ้นเฉพาะอัตราดอกเบี้ยที่ให้แก่ลูกค้ารายใหญ่เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะเวลา 12 เดือนได้ปรับขึ้นไปมากในช่วงก่อนหน้านี้อแล้ว โดยการส่งผ่านของนโยบายการเงิน ผ่านช่องทางการปรับอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์นั้น ในช่วงต้นของวัฏจักรการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายระหว่างเดือนสิงหาคม 2547 จนถึงเดือนมิถุนายน 2548 แม้อัตราดอกเบี้ยนโยบายถูกปรับสูงขึ้นเป็นลำดับ แต่ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่มิได้ปรับอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงตาม จนกระทั่งเดือนกรกฎาคม ปี

2548 จึงได้เริ่มทยอยปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง โดยอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้อ้างอิงของธนาคารพาณิชย์เริ่มปรับตามอย่างมีนัยสำคัญ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก 3 เดือน, 6 เดือน, 12 เดือน และเงินกู้ MLR เฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 4 แห่งปรับเพิ่มขึ้นทั้งสิ้นร้อยละ 3.25, 3.50, 3.40 และ 7.50 ต่อปี มาอยู่ที่ร้อยละ 3.44, 3.69, 4.00 และ 7.69 ต่อปี ตามลำดับ

อัตราดอกเบี้ยตลาดเงิน ในไตรมาสที่สี่ ปี 2549 ทรงตัวอยู่ในระดับใกล้เคียงกับไตรมาสก่อนตามทิศทางของอัตราดอกเบี้ยนโยบาย โดยอัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืนพันธบัตรระยะเวลา 1 วัน และอัตราดอกเบี้ยตลาดกู้ยืมระหว่างธนาคารเฉลี่ยทั้งไตรมาสอยู่ที่ร้อยละ 4.89 และ 4.95 ต่อปี ตามลำดับ ส่วนอัตราดอกเบี้ยระบบธนาคารพาณิชย์ หลังจากที่ได้ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงทั้งเงินกู้และเงินฝากในเดือนสิงหาคม 2549 ธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ไม่ได้ปรับอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงอีกในไตรมาสนี้ เพราะอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในตลาดเงินที่ทรงตัวตามทิศทางของอัตราดอกเบี้ยนโยบาย ประกอบกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่ปรับสูงขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงก่อนหน้า ทำให้ต้นทุนการระดมเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ปรับเข้าใกล้อัตราผลตอบแทนในตลาดเงินมากขึ้น ซึ่งลดแรงจูงใจของธนาคารพาณิชย์ในการแข่งขันด้านอัตราดอกเบี้ยเพื่อระดมเงินฝาก โดยอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก 3 เดือน, 6 เดือน, 12 เดือน และ เงินกู้ MLR เฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 4 แห่งอยู่ที่ร้อยละ 3.44, 3.69, 4.00 และ 7.69 ต่อปี ตามลำดับ คงที่ในระดับเดียวกับไตรมาสก่อน

4.11.2 วิเคราะห์สถานการณ์อัตราดอกเบี้ย พ.ศ. 2550

อัตราดอกเบี้ยตลาดเงิน ในไตรมาสแรกของปี 2550 ปรับลดลงจากสิ้นปี 2549 สอดคล้องกับการปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบาย 2 ครั้ง รวมร้อยละ 0.50 ต่อปีในเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์ 2550 โดยอัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืนพันธบัตรระยะเวลา 1 วันและอัตราดอกเบี้ยตลาดกู้ยืมระหว่างธนาคารเฉลี่ยทั้งไตรมาสอยู่ที่ร้อยละ 4.79 และ 4.84 ต่อปี ลดลงจากร้อยละ 4.89 และ 4.95 ต่อปี ตามลำดับ ในไตรมาส 4 ปี 2549 ส่วนอัตราดอกเบี้ยระบบธนาคารพาณิชย์ หลังจากที่เกิดคณะกรรมการฯ ได้เริ่มปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลงอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่การประชุมในเดือนมกราคม 2550 ธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ได้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงตามทั้งเงินฝากและเงินกู้ ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากมีการปรับลดลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอัตราดอกเบี้ยระยะยาวปรับลดลงมากกว่าอัตราดอกเบี้ยระยะสั้น สะท้อนการคาดการณ์ของธนาคารพาณิชย์ว่าอัตราดอกเบี้ยน่าจะอยู่ในแนวโน้มลดลงต่อไปอีกระยะหนึ่ง สอดคล้องกับความเห็นของผู้เล่นในตลาดเงิน ณ สิ้นไตรมาสที่ 1 ของปี 2550 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำที่ให้แก่ลูกค้าปกติอายุ 3 เดือน 6 เดือนและ 12 เดือนเฉลี่ย 4 ธนาคารพาณิชย์รายใหญ่จึงลดลงมาอยู่เท่ากับที่ร้อยละ 3.25 สำหรับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ก็ได้มีการปรับลดลงเช่นเดียวกัน แต่ในจังหวะที่ช้ากว่าดอกเบี้ยเงินฝาก เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ที่

ต้องการรักษาผลกำไรไว้ในระดับเดิมต้องปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากลงไประดับหนึ่งก่อน จึงจะปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ได้ เพราะต้นทุนของเงินฝากระยะยาวจำเป็นต้องใช้เวลาช่วงหนึ่งกว่าที่จะมีการปรับลง ในขณะที่รายได้จากดอกเบี้ยเงินกู้จะปรับลดลงทันทีตามการปรับลดดอกเบี้ย ทั้งนี้ธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่เริ่มปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR ภายหลังจากการประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงินในเดือนกุมภาพันธ์ 2550 ส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR เหลือ 4 ธนาคารพาณิชย์รายใหญ่ลดลงมาอยู่ที่ร้อยละ 7.50 ณ สิ้นไตรมาสที่ 1 ของปี 2550

ไตรมาสที่สามของปี อัตราดอกเบี้ยตลาดเงินระยะสั้นปรับลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าตามทิศทางของอัตราดอกเบี้ยนโยบาย โดยทั้งอัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืนพันธบัตรระยะ 1 วันและอัตราดอกเบี้ยตลาดกู้ยืมระหว่างธนาคารเหลืออยู่ที่ร้อยละ 3.25 ต่อปี ลดลงจากค่าเฉลี่ยในไตรมาสก่อนที่ร้อยละ 3.84 และ 3.88 ต่อปี ตามลำดับ ส่วนอัตราดอกเบี้ยระบบธนาคารพาณิชย์ หลังจากคณะกรรมการฯ ได้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลงอีกร้อยละ 0.25 ต่อปี เป็นร้อยละ 3.25 ต่อปี ในเดือนกรกฎาคม 2550 ธนาคารพาณิชย์มีการปรับอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงแต่ละประเภทในทิศทางที่แตกต่างกันออกไป กล่าวคือ ส่วนใหญ่ปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะสั้น ซึ่งส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะเวลา 3 และ 6 เดือนที่ให้แก่ลูกค้าปกติของธนาคารพาณิชย์รายใหญ่ 4 แห่งปรับลดลงมาเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 2.06 ต่อปี ณ สิ้นไตรมาสที่สาม เทียบกับร้อยละ 2.25 ต่อปี ณ สิ้นไตรมาสก่อน แต่สำหรับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะยาว เช่น ระยะเวลา 12 เดือน ธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ไม่ได้มีการปรับลดลง และบางแห่งกลับปรับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากดังกล่าวขึ้น ส่งผลให้ ณ สิ้นไตรมาสที่สาม อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะเวลา 12 เดือนที่ให้แก่ลูกค้าปกติของธนาคารพาณิชย์รายใหญ่ 4 แห่งเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 2.31 ต่อปี สูงกว่าค่าเฉลี่ยร้อยละ 2.25 ต่อปี ณ สิ้นไตรมาสก่อน ทั้งนี้ สาเหตุที่ธนาคารพาณิชย์บางแห่งปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะยาวน่าจะมาจากการแข่งขัน เพื่อรักษาฐานลูกค้าเงินฝาก ประกอบกับมีการคาดการณ์ว่าอัตราดอกเบี้ยนโยบายไม่น่าจะปรับลดลงอีกมากนัก จึงมีความพยายามที่จะปรับโครงสร้างเงินฝากให้ย้ายไปสู่ระยะยาวมากขึ้น เพื่อรองรับวัฏจักรอัตราดอกเบี้ยขาขึ้นที่คาดว่าจะมาถึงในไม่ช้า ในขณะเดียวกัน ธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ยังคงปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้อ้างอิงลงตามทิศทางของอัตราดอกเบี้ยนโยบาย แต่ปรับลดลงในอัตราที่น้อยกว่า โดย ณ สิ้นไตรมาสที่ 3 ปี 2550 อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR ของธนาคารพาณิชย์รายใหญ่ 4 แห่งปรับลดลงมาเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 6.87 ต่อปี เทียบกับร้อยละ 7.00 ต่อปี ณ สิ้นไตรมาสก่อน

อัตราดอกเบี้ยตลาดเงิน ไตรมาสที่สี่ของปี 2550 ทรงตัวอยู่ในระดับเดียวกับในไตรมาสที่แล้ว สอดคล้องกับการคาดการณ์ของตลาดว่าอัตราดอกเบี้ยนโยบายไม่น่าจะมีการเปลี่ยนแปลงในไตรมาสนี้ โดยทั้งอัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืนพันธบัตรระยะ 1 วัน และอัตราดอกเบี้ยตลาดกู้ยืม

ระหว่างธนาคารเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 3.25 ต่อปี เท่ากับค่าเฉลี่ยในไตรมาสก่อน ส่วนอัตราดอกเบี้ยระบบธนาคารพาณิชย์ อัตราดอกเบี้ยนโยบายที่ไม่เปลี่ยนแปลงนับตั้งแต่การประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงินในเดือนสิงหาคม 2550 ทำให้ธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ไม่ได้ปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงที่ให้แก่ลูกค้าปกติ กล่าวคือ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะเวลา 3 และ 12 เดือนของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 4 แห่งยังคงเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 2.06 และ 2.31 ต่อปี ตามลำดับ ตลอดไตรมาสที่ 4 ของปี 2550 เท่ากับ ณ สิ้นไตรมาสที่ 3 ส่วนอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 4 แห่งเฉลี่ยเท่าเดิมเช่นเดียวกันที่ร้อยละ 6.87 ต่อปี อย่างไรก็ตาม ธนาคารพาณิชย์บางแห่งได้มีการออกผลิตภัณฑ์เงินฝากประเภทพิเศษที่ให้อัตราผลตอบแทนสูงกว่าเงินฝากประเภทปกติ โดยมีจุดประสงค์เพื่อระดมเงินฝากเฉพาะในบางช่วงเวลาเท่านั้น ทั้งนี้ การออกผลิตภัณฑ์เงินฝากประเภทพิเศษดังกล่าวไม่ได้ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้โดยรวมของธนาคารพาณิชย์

4.11.3 วิเคราะห์สถานการณ์อัตราดอกเบี้ย พ.ศ. 2551

ไตรมาสแรกของปี 2551 อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาดเงินทรงตัวอยู่ในระดับเดียวกับไตรมาสที่ 4 ของปี 2550 โดยอัตราดอกเบี้ยกู้ยืมระหว่างธนาคารเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 3.21 ต่อปี ใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยที่ร้อยละ 3.25 ต่อปี ในไตรมาส 4 ปี 2550 สอดคล้องกับอัตราดอกเบี้ยนโยบาย 2 ที่ไม่เปลี่ยนแปลงตลอดทั้งสองไตรมาส ส่วนอัตราดอกเบี้ยระบบธนาคารพาณิชย์ ในไตรมาสแรก ของปี 2551 ธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ไม่ได้ปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงที่ให้แก่ลูกค้าปกติทั้ง ในส่วนของเงินฝากและเงินกู้ โดยอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะเวลา 3 และ 12 เดือนของ ธนาคารพาณิชย์รายใหญ่ 4 แห่งเฉลี่ยอยู่ที่ระดับเดียวกันกับไตรมาส 4 ปี 2550 ที่ร้อยละ 2.06 และ 2.31 ต่อปี ตามลำดับ ส่วนอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR ของธนาคารพาณิชย์รายใหญ่ 4 แห่งเฉลี่ยอยู่ที่ ร้อยละ 6.87 ต่อปี เท่ากับในไตรมาสที่ 4 ปี 2550 เช่นกัน

ไตรมาสที่สอง อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาดเงินทรงตัวอยู่ในระดับเดียวกับใน ไตรมาสที่แล้ว โดยอัตราดอกเบี้ยกู้ยืมระหว่างธนาคารเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 3.22 ต่อปี สอดคล้องกับ อัตราดอกเบี้ยนโยบายที่ไม่เปลี่ยนแปลงตลอดครั้งแรกของปีนี้ ส่วนอัตราดอกเบี้ยระบบธนาคาร พณิชย์ แม้ว่าคณะกรรมการฯ มีมติให้คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ 3.25 ต่อปี ตลอดช่วง ไตรมาสนี้ แต่ธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่เริ่มปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายในระยะต่อไปจะโน้ม สูงขึ้น ซึ่งเห็นได้จากอัตราผลตอบแทนในตลาดพันธบัตรที่ปรับสูงขึ้นไปก่อนหน้าแล้ว ทั้งนี้อัตรา ดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะเวลา 3 เดือนและ 12 เดือนของธนาคารพาณิชย์รายใหญ่ 4 แห่ง ปรับ สูงขึ้นจากที่เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 2.06 และ 2.31 ต่อปี ณ สิ้นไตรมาสก่อน มาอยู่ที่ร้อยละ 2.37 และ 2.75

ต่อปี ณ สิ้นไตรมาสนี้ตามลำดับ ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR ปรับสูงขึ้นจากค่าเฉลี่ยที่ร้อยละ 6.87 เป็นร้อยละ 7.25 ต่อปี

ไตรมาสที่สาม อัตราดอกเบี้ยตลาดเงินระยะสั้นปรับสูงขึ้นตามทิศทางอัตราดอกเบี้ยนโยบาย ทำให้เมื่อเฉลี่ยทั้งไตรมาสอัตราดอกเบี้ยซื้อคืนพันธบัตรระยะ 1 วันและอัตราดอกเบี้ยกู้ยืมระหว่างธนาคารอยู่ที่ร้อยละ 3.56 และ 3.54 ต่อปี เพิ่มขึ้นจากค่าเฉลี่ยในไตรมาสก่อนที่ร้อยละ 3.25 และ 3.21 ต่อปี ตามลำดับ ทั้งนี้ การที่อัตราดอกเบี้ยทั้งคู่อู่ในระดับใกล้เคียงกับอัตราดอกเบี้ยนโยบายอย่างสม่ำเสมอ สะท้อนสภาพคล่องเงินบาทในตลาดเงินที่อยู่ในระดับปกติ แม้เกิดข่าวปัญหาสถาบันการเงินในต่างประเทศในช่วงปลายไตรมาสก็ตาม ส่วนอัตราดอกเบี้ยระบบธนาคารพาณิชย์ คณะกรรมการฯ มีมติให้ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย 2 ครั้ง จากร้อยละ 3.25 ต่อปี ณ สิ้นไตรมาสที่แล้ว เป็นร้อยละ 3.75 ต่อปี แต่ธนาคารพาณิชย์ยังไม่ได้ปรับอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงขึ้นอีกทั้งเงินฝากและเงินกู้ หลังจากที่ได้ขึ้นไปล่วงหน้าการปรับอัตราดอกเบี้ยนโยบายตั้งแต่เดือนมิถุนายน ดังนั้น ณ สิ้นไตรมาสที่สาม อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะเวลา 3 เดือนและ 12 เดือนของธนาคารพาณิชย์รายใหญ่ 4 แห่งเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 3.27 และ 2.75 ต่อปี ตามลำดับ เท่ากับ ณ สิ้นไตรมาสก่อน ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR เฉลี่ยเท่ากับเมื่อสิ้นไตรมาสก่อนเช่นกันที่ร้อยละ 7.25 ต่อปี อย่างไรก็ตาม แม้จะไม่มี การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง แต่ธนาคารพาณิชย์ยังคงมีการออกผลิตภัณฑ์เงินฝากพิเศษอย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับความต้องการสภาพคล่องในภาวะที่เงินฝากขยายตัวต่ำและสภาพคล่องในระบบสถาบันการเงิน โดยรวมเริ่มตึงตัวขึ้นเป็นลำดับ

ไตรมาสสุดท้ายของปี อัตราดอกเบี้ยตลาดเงินระยะสั้นสำหรับการกู้ยืมเงินบาทโดยไม่มีหลักประกัน หรือใช้หลักประกันที่เป็นสินทรัพย์ในรูปเงินบาทเคลื่อนไหวใกล้เคียงกับอัตราดอกเบี้ยนโยบายตามปกติ และเมื่อมีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายในช่วงเดือนธันวาคม อัตราดอกเบี้ยตลาดเงินระยะสั้นก็ปรับตัวตามในทิศทางและขนาดที่สอดคล้องกัน ทำให้เมื่อเฉลี่ยทั้งไตรมาสอัตราดอกเบี้ยซื้อคืนพันธบัตรระยะ 1 วันและอัตราดอกเบี้ยกู้ยืมระหว่างธนาคารเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 3.46 และ 3.45 ต่อปี ลดลงจากไตรมาสก่อนที่ร้อยละ 3.56 และ 3.54 ต่อปี ตามลำดับ ส่วนอัตราดอกเบี้ยระบบธนาคารพาณิชย์ ภายหลังจากที่คณะกรรมการฯ มีมติให้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายถึงร้อยละ 1.00 ต่อปี เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2551 ธนาคารพาณิชย์ได้ทยอยปรับอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงลงทั้งเงินฝากและเงินกู้ ส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะเวลา 3 เดือนและ 12 เดือนของธนาคารพาณิชย์รายใหญ่ 4 แห่ง ณ สิ้นไตรมาสเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 1.41 และ 1.75 ต่อปี ตามลำดับ ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 6.75 ต่อปี

4.12 วิเคราะห์สถานการณ์ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศช่วง พ.ศ. 2549 – 2551

4.12.1 วิเคราะห์สถานการณ์ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศพ.ศ. 2549

ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศไตรมาสแรกของปี 2549 เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.1 สูงกว่าไตรมาสที่ 4 ปี 2548 เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.1 ในขณะที่ดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.7 ลดลงจากร้อยละ 6.0 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2548 และดัชนีราคาผู้ผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.7 ซึ่งในไตรมาสต่อมา ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.3 สูงกว่าไตรมาสก่อนที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.1 ในขณะที่ดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.0 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 5.7 ในไตรมาสที่แล้ว และดัชนีราคาผู้ผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.3

ไตรมาสที่สาม ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.0 น้อยกว่าร้อยละ 6.6 ในไตรมาสที่แล้ว เป็นผลมาจากราคาสินค้าเกษตรชะลอตัวลงอย่างเด่นชัด ในขณะที่ดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 3.6 จากร้อยละ 6.0 ในไตรมาสที่แล้ว ตามการขยายตัวของราคาสินค้าในหมวดอาหารสดและหมวดไฟฟ้าประปา โดยราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงในไตรมาสนี้ ทรงตัวอยู่ในระดับเดียวกันกับไตรมาสที่แล้ว ส่วนดัชนีราคาผู้ผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.2 และในไตรมาสสุดท้าย ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 ชะลอลงจากร้อยละ 3.9 ในไตรมาสที่แล้ว เป็นผลมาจากราคาสินค้าภาคนอกเกษตรที่ชะลอตัวลงอย่างมาก สำหรับดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 ชะลอลงจากร้อยละ 3.6 ในไตรมาสที่แล้ว ส่วนดัชนีราคาผู้ผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.4 เทียบกับร้อยละ 6.2 ในไตรมาสที่แล้ว

4.12.2 วิเคราะห์สถานการณ์ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศพ.ศ. 2550

ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศไตรมาสแรกของปี 2550 นี้เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 เท่ากับไตรมาสที่ 4 ปี 2549 ในขณะที่เดียวกันดัชนีราคาผู้ผลิต และดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.6 และ 2.4 ชะลอลงจากร้อยละ 3.4 และ 3.3 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2549 ตามลำดับ ไตรมาสต่อมา ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.3 ชะลอลงจากร้อยละ 3.2 ในไตรมาสที่แล้ว ในขณะที่ดัชนีราคาผู้ผลิต และดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.8 และ 1.9 ชะลอลงจากร้อยละ 2.6 และ 2.4 ในไตรมาสที่แล้ว ตามลำดับ

ไตรมาสที่สาม ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.7 น้อยกว่าร้อยละ 2.7 ในไตรมาสที่แล้ว เป็นผลมาจากราคาสินค้าเกษตรชะลอตัวลงอย่างเด่นชัด ในขณะที่ดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 1.6 ส่วนดัชนีราคาผู้ผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5 ในไตรมาสสุดท้าย ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศขยายตัวร้อยละ 5.8 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 2.1 ในไตรมาสที่แล้ว เป็นผลมาจากระดับราคาสินค้าทั้งภาคเกษตรและนอกภาคเกษตรปรับตัวสูงขึ้น สำหรับดัชนี

ราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.9 จากร้อยละ 1.6 ในไตรมาสที่แล้ว ส่วนดัชนีราคาผู้ผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.0 เทียบกับร้อยละ 1.5 ในไตรมาสที่แล้ว

4.12.3 วิเคราะห์สถานการณ์ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศพ.ศ. 2551

ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศไตรมาสแรกของปี 2551 ขยายตัวร้อยละ 4.0 ชะลอลงจากร้อยละ 5.0 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2550 เป็นผลมาจากระดับราคาค่าดัชนีสินค้าที่ปรับตัวสูงขึ้นมาก ในขณะที่การจำหน่ายผลผลิตโดยเฉพาะสินค้าอุตสาหกรรม ยังไม่สามารถปรับราคาเพิ่มขึ้นได้ในอัตราเท่าเทียมกันดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.0 จากร้อยละ 2.9 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2550 ส่วนดัชนีราคาผู้ผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.8 เทียบกับร้อยละ 7.0 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2550 ในไตรมาสที่สอง ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศขยายตัวร้อยละ 5.7 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 3.7 ในไตรมาสที่แล้ว เป็นผลมาจากระดับราคาค่าดัชนีสินค้าที่ปรับตัวสูงขึ้นมาก ในขณะที่การจำหน่ายผลผลิตโดยเฉพาะสินค้าอุตสาหกรรม ยังไม่สามารถปรับราคาเพิ่มขึ้นได้ในอัตราเท่าเทียมกันดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.5 จากร้อยละ 5.0 ในไตรมาสที่แล้ว ส่วนดัชนีราคาผู้ผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.6 เทียบกับร้อยละ 10.8 ในไตรมาสที่แล้ว

ไตรมาสที่สาม ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.6 สูงกว่าร้อยละ 5.9 ในไตรมาสที่แล้ว เป็นผลมาจากไตรมาสนี้ราคาพืชผลเกษตรยังคงปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.3 ส่วนดัชนีราคาผู้ผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.6 ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในไตรมาสสุดท้ายของปี 2551 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9 ต่ำกว่าร้อยละ 6.7 ในไตรมาสที่แล้ว ส่วนที่ดัชนีราคาผู้ผลิตและดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 2.9 และ 2.1 เทียบกับร้อยละ 20.6 และ 7.3 ในไตรมาสที่แล้ว ตามลำดับ

4.13 วิเคราะห์สถานการณ์อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศช่วง พ.ศ. 2549 – 2551

4.13.1 วิเคราะห์สถานการณ์อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศพ.ศ. 2549

อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์ สรอ. เฉลี่ยในไตรมาสแรกของปี 2549 อยู่ที่ 39.32 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. แข็งค่าขึ้นถึงกว่าร้อยละ 5 จากสิ้นปี 2548 โดยเป็นการแข็งค่าขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงเดือนมกราคม สอดคล้องกับค่าเงินสกุลหลักและค่าเงินสกุลภูมิภาคอื่น ๆ สาเหตุหลักเพราะความเชื่อมั่นของดอลลาร์ สรอ. ที่อ่อนลงในช่วงเดือนมกราคม เนื่องจากการคาดการณ์ว่า วัฏจักรอัตราดอกเบี้ยขาขึ้นของสหรัฐฯ ใกล้จะสิ้นสุดแล้ว โดยภูมิภาคเอเชียได้รับความสนใจจากนักลงทุนค่อนข้างมาก เนื่องจากมีแนวโน้มการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ดี ประกอบกับนักลงทุนต่างชาติคาดว่าธนาคารกลางภูมิภาคเอเชียหลายแห่งอาจยอมให้ค่าเงินของตนแข็งค่าขึ้นได้บ้าง เพราะมีความกังวล

ที่จะสะสมเงินสำรองทางการเงินเพิ่มขึ้นอีก หลังจากปี 2548 ที่ธนาคารกลางภูมิภาคโดยรวมได้สะสมเงินสำรองทางการเงินเพิ่มขึ้นถึง 250 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ทำให้มีเงินทุนไหลเข้าตลาดหลักทรัพย์ภูมิภาคอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ปัจจัยเฉพาะของไทยเกี่ยวกับการเข้าซื้อหุ้นบริษัทในกลุ่มสื่อสารโดยกองทุนต่างชาติ ส่งผลให้เงินบาทเมื่อเทียบกับดอลลาร์ สหรัฐ. แข็งค่าขึ้นมากกว่าเงินสกุลภูมิภาคโดยมีเงินทุนไหลเข้าในกรณีนี้รวมทั้งสิ้นประมาณ 2.77 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ.

ไตรมาสที่สอง อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์ สหรัฐ. เฉลี่ยอยู่ที่ 38.13 บาทต่อดอลลาร์ สหรัฐ. แข็งค่าขึ้นกว่าร้อยละ 3 จากค่าเฉลี่ยของไตรมาสแรก โดยเคลื่อนไหวค่อนข้างผันผวนในระหว่างไตรมาส กล่าวคือ ในช่วงเดือนเมษายนเงินบาทมีแนวโน้มแข็งค่าขึ้นอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับแนวโน้มค่าเงินภูมิภาค สาเหตุหลักจากความเชื่อมั่นของดอลลาร์ สหรัฐ. ที่ปรับลดลงส่วนหนึ่งจากที่ผู้ว่าการธนาคารกลางสหรัฐฯ ส่งสัญญาณว่าวัฏจักรอัตราดอกเบี้ยขาขึ้นของสหรัฐฯ ใกล้จะสิ้นสุดลง ประกอบกับสถานการณ์ทางการเมืองไทยที่คลี่คลายลง ทำให้มีเงินทุนไหลเข้ามาลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ไทยค่อนข้างมาก ส่งผลให้เงินบาทขึ้นไปแข็งค่าสุดในไตรมาสที่ระดับ 37.52 บาทต่อดอลลาร์ สหรัฐ.

ไตรมาสที่สาม อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์ สหรัฐ. เฉลี่ยอยู่ที่ 37.69 บาทต่อดอลลาร์ สหรัฐ. แข็งค่าขึ้นร้อยละ 1.2 จากค่าเฉลี่ยของไตรมาสที่แล้ว โดยในช่วงเดือนกรกฎาคมจนถึงกลางเดือนสิงหาคมค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้นต่อเนื่องจากสิ้นไตรมาสก่อน เพราะผลกระทบจากภาวะที่นักลงทุนต่างชาติต้องการลดความเสี่ยงจากการถือครองสินค้าโภคภัณฑ์ และสินทรัพย์ในตลาดเกิดใหม่ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ช่วงกลางเดือนพฤษภาคมเริ่มหมดไป ทำให้นักลงทุนต่างชาติกลับเข้ามาลงทุนในสินทรัพย์เงินบาทเพิ่มขึ้นอีกครั้ง รวมถึงความเชื่อมั่นในค่าเงินดอลลาร์ สหรัฐ. ได้ปรับลดลง เนื่องจากการคาดการณ์ของตลาดว่าธนาคารกลางสหรัฐฯ น่าจะยุติวัฏจักรการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายแล้วประกอบกับตัวเลขเศรษฐกิจของสหรัฐฯ ในไตรมาสนี้ออกมาต่ำกว่าที่ตลาดคาดการณ์ไว้ อย่างไรก็ดี ความกังวลเกี่ยวกับการยกเลิกการขายหุ้นของบริษัทขนาดใหญ่ในตลาดหลักทรัพย์ได้ทำให้เงินบาทอ่อนค่าลงในช่วงครึ่งหลังของเดือนสิงหาคมก่อนที่จะกลับมาแข็งค่าขึ้นอีกครั้งในช่วงต้นเดือนกันยายน โดยเงินบาทแข็งค่ามาอยู่ที่ระดับที่แข็งที่สุดในรอบ 7 ปี อยู่ที่ 37.30 บาทต่อดอลลาร์ สหรัฐ. ประมาณกลางเดือนกันยายน แต่ต่อมาเหตุการณ์การปฏิรูปการปกครองในวันที่ 19 กันยายน ได้ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน ทำให้ค่าเงินบาทอ่อนลงไปที่ระดับ 37.54 บาทต่อดอลลาร์ สหรัฐ. ณ สิ้นเดือนกันยายน

อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์ สหรัฐ. ในไตรมาสสุดท้ายของปี 2549 เฉลี่ยอยู่ที่ 36.60 บาทต่อดอลลาร์ สหรัฐ. แข็งค่าขึ้นร้อยละ 3.0 จากค่าเฉลี่ยของไตรมาสที่แล้ว จากเดือนตุลาคมถึงต้นเดือนธันวาคมอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์ สหรัฐ. ได้แข็งค่าขึ้นอย่างต่อเนื่องและ

รวดเร็ว โดยเฉพาะในช่วงปลายเดือนพฤศจิกายนถึงกลางเดือนธันวาคม จากการเกินดุลบัญชีเดินสะพัด และเงินทุนไหลเข้าที่มาลงทุนในสินทรัพย์เงินบาททั้งในตลาดหลักทรัพย์และตลาดพันธบัตร โดยปัจจัยหลังเป็นเพราะนักลงทุนต้องการลดการลงทุนในเศรษฐกิจสหรัฐฯ ที่เริ่มมีสัญญาณของการชะลอตัวชัดเจน ประกอบกับความเชื่อมั่นในสถานการณ์ทางการเมืองของไทยปรับตัวดีขึ้นหลังจากที่มีการแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ อีกทั้งยังมีการเก็งกำไรผลตอบแทนจากค่าเงินและทิศทางของอัตราดอกเบี้ยภายในประเทศ ทั้งนี้อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์ สรอ. อยู่ที่ระดับแข็งค่าที่สุดในรอบ 9 ปีที่ 35.23 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ในช่วงกลางเดือนธันวาคม 2549 แข็งค่าขึ้นร้อยละ 6.6 เมื่อเทียบกับ ณ สิ้นไตรมาสที่ผ่านมา

4.13.2 วิเคราะห์สถานการณ์อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศพ.ศ. 2550

ภายหลังจากที่ ธปท. ได้ประกาศใช้มาตรการดำรงเงินสำรองเงินนำเข้าระยะสั้นเพื่อควบคุมการนำเข้าเงินทุนระยะสั้นและป้องกันการเก็งกำไรค่าเงินบาท เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2549 อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์ สรอ. ในไตรมาสแรก ปี 2550 เฉลี่ยอยู่ที่ 35.59 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ยังคงแข็งค่าขึ้นร้อยละ 2.84 จากค่าเฉลี่ยของไตรมาสที่ 4 ปี 2549 แต่ในแนวโน้มที่ซาลงและสอดคล้องกับจังหวะการแข็งค่าของค่าเงินอื่นในภูมิภาคมากกว่าเดิม

ไตรมาสที่สาม อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์ สรอ. เฉลี่ยอยู่ที่ 34.06 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. แข็งค่าขึ้นร้อยละ 1.8 จากค่าเฉลี่ยของไตรมาสที่แล้ว และค่อนข้างผันผวนในช่วง 2 เดือนแรกของไตรมาส โดยในช่วงต้นเดือนกรกฎาคมเงินบาทแข็งค่าขึ้นอย่างรวดเร็วจากการไหลเข้าของเงินที่มาลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ไทย ตามกระแสการมาแสวงหาผลตอบแทนที่ดีในตลาดหลักทรัพย์ภูมิภาค ประกอบกับดุลบัญชีเดินสะพัดที่ยังคงเกินดุลทำให้มีแรงกดดันจากการขายเงินตราต่างประเทศของผู้ส่งออกอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม เงินบาทได้อ่อนค่าลงเมื่อเทียบกับดอลลาร์ สรอ. ในช่วงปลายเดือนกรกฎาคมถึงเดือนสิงหาคม จากความกังวลของนักลงทุนต่างชาติเกี่ยวกับปัญหา Subprime ในสหรัฐฯ ซึ่งส่งผลให้เกิดการถอนการลงทุนในตลาดภูมิภาคกลับไปถือสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำ (Flight to Quality) เช่น พันธบัตรรัฐบาลสหรัฐฯ ก่อนที่จะกลับมามีเสถียรภาพมากขึ้นในเดือนกันยายน โดยเคลื่อนไหวอยู่ในช่วงแคบ ๆ ระหว่าง 34.2 – 34.3 บาทต่อดอลลาร์ สรอ.

ในไตรมาสสุดท้ายของปี 2550 อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์ สรอ. เคลื่อนไหวอย่างมีเสถียรภาพมากขึ้น กล่าวคือ โน้มแข็งค่าอย่างค่อยเป็นค่อยไปจากการที่ตลาดลดความเชื่อมั่นในดอลลาร์ สรอ. เนื่องจากข้อมูลเศรษฐกิจสหรัฐฯ ชี้ไปในทิศทางที่อ่อนแอลงเป็นสำคัญ อนึ่ง รายได้จากการส่งออกในระดับสูงและดุลบัญชีเดินสะพัดที่เกินดุลอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการ

คาดการณ์ของตลาดว่าดอลลาร์ สรอ. จะปรับตัวอ่อนค่าลงอีก ส่งผลให้มีแรงกดดันให้เงินบาทแข็งค่าขึ้นต่อเนื่องในไตรมาสนี้ อย่างไรก็ตาม มีหลายปัจจัยที่มาช่วยชะลอการแข็งค่าของเงินบาทลง เช่น การลดการถือครองหลักทรัพย์ และสินทรัพย์ไทยของนักลงทุนต่างชาติจากความกังวลเรื่องปัญหา Subprime และผลการตัดสินใจการแปรรูปของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) รวมถึงการเข้าดูแลค่าเงินบาทของ ธปท. และการผ่อนคลายมาตรการดูแลเงินทุนเคลื่อนย้ายเพื่อให้กระแสของเงินทุนไหลเข้า - ออก มีความสมดุลกันมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ หากพิจารณาถึงความผันผวน (Volatility) ของอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์ สรอ. ในไตรมาสนี้ถือว่าเงินบาทมีความผันผวนค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับค่าเงินภูมิภาคและสกุลหลักอื่น ๆ ในขณะที่อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์ สรอ. ของไตรมาสนี้เฉลี่ยอยู่ที่ 33.94 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. หรือแข็งค่าขึ้นร้อยละ 0.3 จากค่าเฉลี่ยของไตรมาสที่แล้ว

4.13.3 วิเคราะห์สถานการณ์อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศพ.ศ. 2551

ในไตรมาสแรกของปี 2551 อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์ สรอ. โน้มแข็งค่าขึ้น เหตุผลหลักมาจากการอ่อนค่าลงของดอลลาร์ สรอ. เนื่องจากสัญญาณความอ่อนแอของเศรษฐกิจสหรัฐฯ ปรากฏชัดขึ้นเป็นลำดับ ประกอบกับในช่วงเดียวกันนี้ไทยยังมีการเกินดุลบัญชีเดินสะพัดในระดับค่อนข้างสูงและตลาดคาดการณ์ว่า ธปท. จะยกเลิกมาตรการดำรงเงินสำรองเงินนำเข้าระยะสั้นในไม่ช้า ซึ่งส่งผลให้ผู้ส่งออกไทยเร่งขายดอลลาร์ สรอ. ที่เป็นรายรับล่วงหน้าจากการส่งออก อย่างไรก็ตาม การเข้าดูแลค่าเงินบาทของ ธปท. และการผ่อนคลายมาตรการควบคุมเงินทุนขาออกที่ได้ดำเนินการมาตั้งแต่ต้นปี 2550 และมีผลมากขึ้น รวมทั้งมาตรการเพิ่มเติมด้านเงินทุนไหลออกที่เข้ามาช่วยเสริมหลังการยกเลิกมาตรการดำรงเงินสำรองเงินนำเข้าระยะสั้น ได้ช่วยให้แรงซื้อและขายเงินตราต่างประเทศมีความสมดุลกันมากขึ้น ประกอบกับค่าเงินบาทที่แข็งขึ้นมามากแล้วในช่วงปี 2550 ทำให้การเก็งกำไรของนักลงทุนว่าค่าเงินบาทจะแข็งขึ้นไปอีกมีน้อยลง ส่งผลให้ค่าเงินบาทเริ่มเคลื่อนไหวแบบสองทิศทางมากขึ้น หลังจากที่ในช่วงก่อนหน้ามีการคาดการณ์ไปในทิศทางแข็งค่าขึ้นเพียงด้านเดียว เมื่อพิจารณาทั้งไตรมาส อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์ สรอ. เฉลี่ยอยู่ที่ 32.42 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. แข็งค่าขึ้นร้อยละ 4.6 จากค่าเฉลี่ยของไตรมาส 4 ปี 2550

ไตรมาสที่สอง อัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์ สรอ. ปรับทิศทางจากการแข็งค่าในไตรมาสก่อนหน้าเป็นการโน้มอ่อนค่าลง โดยเฉพาะในช่วงปลายไตรมาส จากปัจจัยภายในและภายนอกประเทศประกอบกัน ที่สำคัญคือ การปรับแข็งค่าขึ้นของ ดอลลาร์ สรอ. หลังจากที่ข้อมูลเศรษฐกิจของสหรัฐฯ ออกมาดีกว่าที่ตลาดคาดไว้ ประกอบกับธนาคารกลางสหรัฐฯ เริ่มแสดงท่าทีกังวลต่อภาวะเงินเฟ้อมากขึ้นและน่าจะยุติการปรับลดอัตราดอกเบี้ยแล้ว ในขณะที่ตลาดเริ่มมีความ

กังวลว่าเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย รวมทั้งไทยซึ่งยังมีความต้องการใช้และนำเข้าน้ำมันในปริมาณสูง จะเผชิญกับปัญหาการเร่งตัวของเงินเฟ้อและการปรับลดลงของดุลบัญชีเดินสะพัดในช่วงที่ราคาน้ำมันยังอาจเพิ่มขึ้นไปอีก ส่งผลให้ค่าเงินในภูมิภาคอ่อนค่าเมื่อเปรียบเทียบกับดอลลาร์ สรอ. ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 2 ของเดือนพฤษภาคมเป็นต้นมา

ตั้งแต่ต้นไตรมาสที่สาม จนถึงต้นเดือนกันยายน อัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์ สรอ. อ่อนค่าลงต่อเนื่องจากความเชื่อมั่นในเงินดอลลาร์ สรอ. ที่ดีขึ้นภายหลังจากที่ข้อมูลเศรษฐกิจสหรัฐฯ ในช่วง 2 เดือนแรกของไตรมาสออกมาดีกว่าที่ตลาดคาดไว้ ประกอบกับความวุ่นวายทางการเมืองของไทยส่งผลต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน ดังสะท้อนได้จากการขายหลักทรัพย์โดยนักลงทุนต่างชาติอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ค่าเงินดอลลาร์ สรอ. กลับอ่อนค่าลงบ้างในช่วงกลางเดือนกันยายนจากการประกาศล้มละลายของบริษัท Lehman Brothers ซึ่งเป็นสถาบันการเงินสำคัญของสหรัฐฯ รวมทั้งการประกาศผลขาดทุนของสถาบันการเงินอื่นอีกหลายแห่ง ในช่วงดังกล่าวค่าเงินบาทจึงแข็งขึ้นเมื่อเทียบกับดอลลาร์ สรอ. แต่ก็เป็นไปในช่วงสั้น ๆ เพราะต่อมาภาวะ Risk Aversion และความต้องการลดการถือครองสินทรัพย์เสี่ยง (Deleveraging) ในตลาดการเงินทั่วโลกจากวิกฤตการณ์ทางการเงินของสหรัฐฯ ทำให้มีการถอนเงินลงทุนจากประเทศกำลังพัฒนาส่วนหนึ่งเพื่อกลับไปสู่การลงทุนที่มีความเสี่ยงต่ำ เช่น พันธบัตรรัฐบาลสหรัฐฯ อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์ สรอ. จึงกลับอ่อนค่าลงอีก และต่อเนื่องไปจนสิ้นไตรมาส ทั้งนี้ เฉลี่ยทั้งไตรมาส อัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์ สรอ. ปรับอ่อนค่าลงร้อยละ 4.6 จากไตรมาสก่อนหน้า

ตั้งแต่ต้นไตรมาสที่สี่ จนถึงกลางเดือนธันวาคม 2551 อัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์ สรอ. อ่อนค่าลงต่อเนื่อง ส่วนหนึ่งเพราะการแข็งค่าขึ้นของดอลลาร์ สรอ. เทียบกับเงินเกือบทุกสกุลทั่วโลก อันเป็นผลจากภาวะ Risk Aversion ที่ทำให้นักลงทุนยังต้องการถือสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำในสกุลดอลลาร์ สรอ. เช่น พันธบัตรรัฐบาลสหรัฐฯ มากกว่าสินทรัพย์อื่นที่มีความเสี่ยงสูงกว่า นอกจากนี้ ในช่วงปลายเดือนพฤศจิกายนต่อเนื่องถึงครั้งแรกของเดือนธันวาคม ค่าเงินบาทได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ภายในประเทศ ได้แก่ ความวุ่นวายทางการเมืองและการปิดสนามบินที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนรวมถึงนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นแหล่งรายได้เงินตราต่างประเทศที่สำคัญ ต่อมาในช่วงครึ่งหลังของเดือนธันวาคม อัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์ สรอ. กลับแข็งขึ้นเมื่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนในตลาดโลกเริ่มฟื้นตัวขึ้นบ้าง ทำให้นักลงทุนมีความกล้าลงทุนในสินทรัพย์เสี่ยงหรือมี Risk Appetite เพิ่มขึ้นอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งส่งผลให้เงินทุนบางส่วนเริ่มไหลออกจากสหรัฐฯ ที่เป็นแหล่งลงทุนที่มีความเสี่ยงต่ำโดยเปรียบเทียบ กลับไปในประเทศที่มีอัตราผลตอบแทนที่สูงกว่า เช่น ตลาดทุนในภูมิภาค นอกจากนี้ เหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองในประเทศที่เริ่มคลี่คลายและการจัดตั้งรัฐบาลใหม่ ทำให้ตลาดคาดว่าภาครัฐจะสามารถออกมาตรการ

ช่วยเหลือเศรษฐกิจได้อย่างเป็นรูปธรรมในไม่ช้า ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้อัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์ สรอ. แข็งขึ้น ก่อนที่จะปรับอ่อนค่าลงอีกครั้งในช่วงสิ้นปี จากความต้องการเงินดอลลาร์ สรอ. โดยผู้นำเข้าทองคำและน้ำมันก่อนช่วงวันหยุดยาวสิ้นปีเป็นสำคัญ เฉลี่ยทั้งไตรมาสอัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์ สรอ. ปรับอ่อนค่าลงร้อยละ 2.7 จากค่าเฉลี่ยในไตรมาสก่อนหน้า

4.14 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ราคาน้ำมันกับตัวแปรทางเศรษฐกิจไทย

การเปลี่ยนแปลงในราคาน้ำมันในช่วงไตรมาสแรกของปี 2549 ถึง ไตรมาสที่สี่ของปี 2551 นั้นมีความผันผวนเป็นอย่างมาก การปรับตัวขึ้นสูงสุดของราคาน้ำมันเฉลี่ยอยู่ที่ 35.25 บาทต่อลิตร ในไตรมาสที่ 2 ปี 2551 ขยายตัวสูงถึงร้อยละ 17.88 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อน สาเหตุจากการที่นักลงทุนเข้าซื้อขายน้ำมันเพื่อทำกำไร และปัญหาค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ที่อ่อนตัวลงอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสถานการณ์ตึงเครียดในประเทศผู้ผลิต ซึ่งการเปลี่ยนแปลงในราคาน้ำมัน ได้ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงของตัวแปรต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยราคาน้ำมันจะส่งผลกระทบต่อตัวแปรแตกต่างกันไป เพื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของราคาน้ำมันกับตัวแปรต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจ จึงทำการเปรียบเทียบระหว่างการขยายตัวของราคาน้ำมันและการขยายตัวของแปร ทางเศรษฐกิจในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2549 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี 2551 ดังนี้

4.14.1 ความสัมพันธ์ราคาน้ำมันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

การเปลี่ยนแปลงผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในแต่ละไตรมาส เกิดจากหลายสาเหตุ อาทิเช่น การเปลี่ยนแปลงของการใช้จ่ายเพื่อการบริโภค การเปลี่ยนแปลงของการลงทุน โดยการเปลี่ยนแปลงในราคาน้ำมันก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัย ที่อาจส่งผลต่อให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเกิดการเปลี่ยนแปลงไม่ทางตรงก็ทางอ้อมได้ ดังนั้น เพื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงในราคาน้ำมันกับการเปลี่ยนแปลงในผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ จะพิจารณาจากการเปรียบเทียบ ในช่วงไตรมาสแรกของปี 2549 ถึงไตรมาสที่สี่ของปี 2551 เนื่องจากเป็นช่วงที่ราคาน้ำมันมีการเปลี่ยนแปลงที่ผันผวนเป็นอย่างมาก พร้อมทั้งมีการปรับตัวขึ้นสูงที่สุดอีกด้วย

ตารางที่ 4.1 ราคาน้ำมันและผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551

ปี/ไตรมาส	ราคาน้ำมัน		ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	
	จำนวน (บาท)	การขยายตัว (ร้อยละ)	จำนวน (ล้านบาท)	การขยายตัว (ร้อยละ)
2549Q1	25.32	3.83	1,944,050.00	2.08
2549Q2	27.40	8.19	1,899,533.00	-2.29
2549Q3	27.60	0.72	1,944,897.00	2.39
2549Q4	24.47	-11.32	2,052,817.00	5.55
2550Q1	24.35	-0.48	2,096,546.00	2.13
2550Q2	26.80	10.06	2,047,296.00	-2.35
2550Q3	26.59	-0.78	2,093,735.00	2.27
2550Q4	28.88	8.61	2,255,734.00	7.74
2551Q1	29.90	3.52	2,297,102.00	1.83
2551Q2	35.25	17.88	2,283,109.00	-0.61
2551Q3	33.36	-5.34	2,321,431.00	1.68
2551Q4	21.43	-35.77	2,203,317.00	-5.09

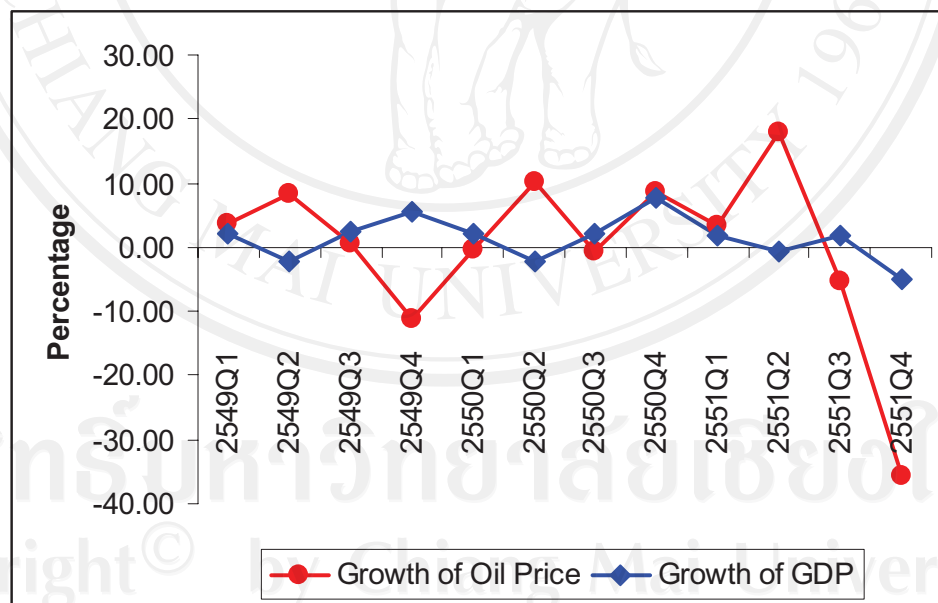
ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากตารางที่ 4.1 แสดงราคาน้ำมันและผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551 จะเห็นได้ว่าราคาน้ำมันจะมีการปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากไตรมาสที่แรกของปี 2549 จนถึงไตรมาสที่ 3 ปี 2549 โดยมีการปรับขึ้นจากไตรมาสแรกไปยังไตรมาสที่ 2 ปี 2549 จากราคาน้ำมันเฉลี่ยที่ 25.32 บาทต่อลิตร ปรับขึ้นเป็น 27.40 บาทต่อลิตร ในอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.19 เมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในไตรมาสเดียวกัน จะเห็นได้ว่าในไตรมาสแรกปี 2549 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเท่ากับ 1,944,050.00 ล้านบาท แต่พอเข้าไตรมาสที่สองลดลงเหลือ 1,899,533.00 ล้านบาท ในอัตราการขยายตัวลดลงร้อยละ 2.29 ต่อมาในไตรมาสที่ 4 ปี 2549 ราคาน้ำมันได้ปรับตัวลดลงอย่างรวดเร็ว ในอัตราการขยายตัวลดลงร้อยละ 11.32 ทำให้ราคาน้ำมันลดลงมาเฉลี่ยอยู่ที่ 24.47 บาทต่อลิตร และเมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในไตรมาสเดียวกัน ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.55 ทำ

ให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศไตรมาสที่ 4 ปี 2549 เท่ากับ 2,052,817.00 ล้านบาท เมื่อเข้าในไตรมาสที่ 2 ปี 2550 ราคาน้ำมันได้มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นอีกครั้ง ราคาน้ำมันเฉลี่ยอยู่ที่ 26.80 บาทต่อลิตร ในอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.06 เมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในไตรมาสเดียวกัน ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศลดลงในอัตราการขยายตัวลดลงร้อยละ 2.35 ทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเท่ากับ 2,047,296.00 ล้านบาท ลดลงจาก 2,096,546.00 ล้านบาท ในไตรมาสที่แรกปี 2550

ในไตรมาสที่ 2 ปี 2551 ราคาน้ำมันได้ปรับตัวสูงสุดซึ่งเป็นผลมาจากการที่นักลงทุนเข้าซื้อขายน้ำมันเพื่อทำกำไร และปัญหาค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ที่อ่อนตัวลงอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสถานการณ์ตึงเครียดในประเทศผู้ผลิต ทำให้ราคาน้ำมันปรับขึ้นเฉลี่ยอยู่ที่ 35.25 บาทต่อลิตร อัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.88 ซึ่งเมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในไตรมาสเดียวกัน ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศมีอัตราการขยายตัวลดลงร้อยละ 0.61

รูปที่ 4.2 อัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันและผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากรูปที่ 4.2 แสดงอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันและผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551 จะเห็นได้ว่าอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันใน

ไตรมาสที่มีการขยายตัวที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 2 ปี 2549, ไตรมาสที่ 1 และ 2 ปี 2550, ไตรมาสที่ 4 ปี 2550 และไตรมาสที่ 2 ปี 2551 ในทางตรงกันข้าม อัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่ต่ำลงเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 3 และ 4 ปี 2549, ไตรมาสที่ 3 ปี 2550 และไตรมาสที่ 1, 3 และ 4 ปี 2551 ขณะที่อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่สูงขึ้น เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 3 และ 4 ปี 2549, ไตรมาสที่ 3 และ 4 ปี 2550 และไตรมาสที่ 3 ปี 2551 ในทางตรงกันข้าม อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่ต่ำลงเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 2 ปี 2549, ไตรมาสที่ 1 และ 2 ปี 2550 และไตรมาสที่ 1, 2 และ 4 ปี 2551

ดังนั้น จากการเปรียบเทียบถึงความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงในอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันกับการเปลี่ยนแปลงในอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ จะเห็นได้ชัดเจนว่า การเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันจะมีทิศทางปรับตัวในทางตรงกันข้ามกับการเปลี่ยนแปลงผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในช่วงไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551

4.14.2 ความสัมพันธ์ราคาน้ำมันกับการใช้จ่ายเพื่อการบริโภค

การเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในแต่ละไตรมาส เกิดจากหลายสาเหตุ อาทิ เช่น รายได้ประชาชนเกิดการเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงของระดับราคาสินค้าในประเทศ โดยการเปลี่ยนแปลงในราคาน้ำมันก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัย ที่อาจส่งผลให้การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคเกิดการเปลี่ยนแปลงไม่ทางตรงก็ทางอ้อมได้ ดังนั้น เพื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงในราคาน้ำมันกับการเปลี่ยนแปลงในการใช้จ่ายเพื่อการบริโภค จะพิจารณาจากการเปรียบเทียบข้อมูลในไตรมาสแรกของปี 2549 ถึงไตรมาสที่สี่ของปี 2551 เนื่องจากเป็นช่วงที่ราคาน้ำมันมีการเปลี่ยนแปลงที่ผันผวนเป็นอย่างมาก พร้อมทั้งมีการปรับตัวขึ้นสูงที่สุดอีกด้วย

ตารางที่ 4.2 ราคาน้ำมันและการใช้จ่ายเพื่อการบริโภค ไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551

ไตรมาส	ราคาน้ำมัน		การใช้จ่ายเพื่อการบริโภค	
	จำนวน (บาท)	การขยายตัว (ร้อยละ)	จำนวน (ล้านบาท)	การขยายตัว (ร้อยละ)
2549Q1	25.32	3.83	1,072,063.00	1.91
2549Q2	27.40	8.19	1,114,505.00	3.96
2549Q3	27.60	0.72	1,076,687.00	-3.39

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

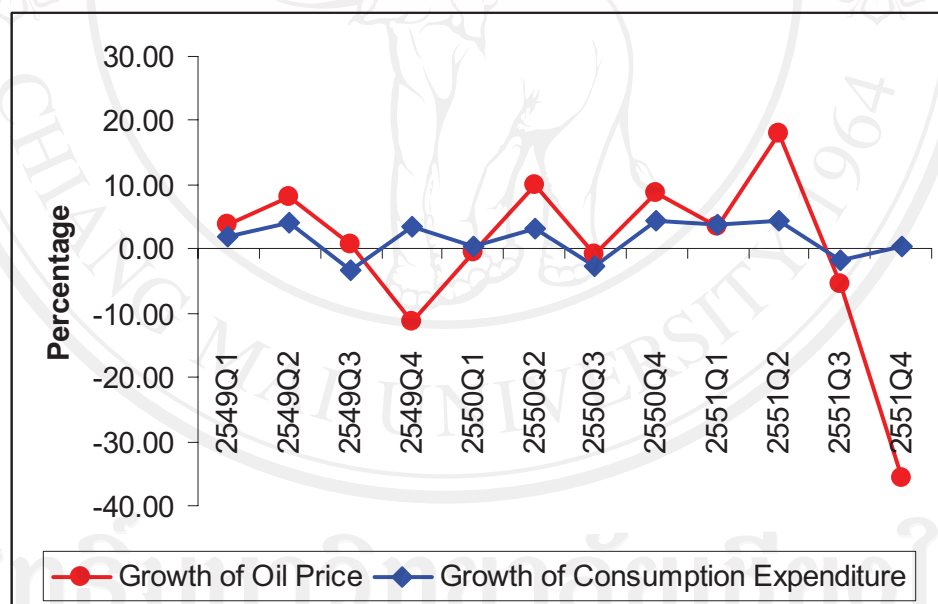
ไตรมาส	ราคาน้ำมัน		การใช้จ่ายเพื่อการบริโภค	
	จำนวน (บาท)	การขยายตัว (ร้อยละ)	จำนวน (ล้านบาท)	การขยายตัว (ร้อยละ)
2549Q4	24.47	-11.32	1,113,330.00	3.40
2550Q1	24.35	-0.48	1,116,749.00	0.31
2550Q2	26.80	10.06	1,152,449.00	3.20
2550Q3	26.59	-0.78	1,121,512.00	-2.68
2550Q4	28.88	8.61	1,170,818.00	4.40
2551Q1	29.90	3.52	1,216,073.00	3.87
2551Q2	35.25	17.88	1,271,005.00	4.52
2551Q3	33.36	-5.34	1,250,408.00	-1.62
2551Q4	21.43	-35.77	1,254,748.00	0.35

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากตารางที่ 4.2 แสดงราคาน้ำมันและการใช้จ่ายเพื่อการบริโภค ไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551 จะเห็นได้ว่าราคาน้ำมันจะมีการปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากไตรมาสที่แรกของปี 2549 จนถึงไตรมาสที่ 3 ปี 2549 โดยมีการปรับขึ้นจากไตรมาสแรกไปยังไตรมาสที่ 2 ปี 2549 จากราคาน้ำมันเฉลี่ยที่ 25.32 บาทต่อลิตร ปรับขึ้นเป็น 27.40 บาทต่อลิตร ในอัตราขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.19 และปรับขึ้นเป็น 27.60 ในไตรมาสที่ 3 ปี 2549 เมื่อเทียบกับการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในช่วงไตรมาสเดียวกัน จะเห็นว่าในไตรมาสที่ 2 ปี 2549 ยังเพิ่มขึ้นจากไตรมาสแรกอยู่ แต่พอเข้าไตรมาสที่ 3 ของปี 2549 การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคลดลงเหลือ 1,076,687.00 ล้านบาท จาก 1,114,505.00 ล้านบาท ในไตรมาสที่ 2 ปี 2549 โดยมีอัตราการขยายตัวลดลงร้อยละ 3.39 ในไตรมาสที่ 3 ปี 2549 ต่อมาในไตรมาสที่ 4 ปี 2549 ราคาน้ำมันได้ปรับตัวลดลงอย่างรวดเร็วในอัตรา ร้อยละ 11.32 ทำให้ราคาน้ำมันลดลงมาเฉลี่ยอยู่ที่ 24.47 บาทต่อลิตร และเมื่อเทียบกับการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในไตรมาสเดียวกัน การขยายตัวของการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.40 ทำให้การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคไตรมาสที่ 4 ปี 2549 เท่ากับ 1,113,330.00 ล้านบาท

ในไตรมาสที่ 2 ปี 2551 ราคาน้ำมันได้ปรับตัวสูงสุดซึ่งเป็นผลมาจากการที่นักลงทุนเข้าซื้อขายน้ำมันเพื่อทำกำไร และปัญหาค่าเงินดอลลาร์สหรัฐที่อ่อนตัวลงอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสถานการณ์ดิ่งเคียวในประเทศผู้ผลิต ทำให้ราคาน้ำมันปรับขึ้นเฉลี่ยอยู่ที่ 35.25 บาทต่อลิตร อัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.88 ซึ่งเมื่อเทียบกับการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในไตรมาสเดียวกัน การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.52 ต่อมาในไตรมาสสุดท้ายของปี 2551 ราคาน้ำมันมีการปรับตัวลดลงอย่างรุนแรงอย่างต่อเนื่องในอัตราการขยายตัวลดลงร้อยละ 35.77 ทำให้ราคาน้ำมันเฉลี่ยลดลงอยู่ที่ 21.43 บาทต่อลิตร เมื่อเทียบกับการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในไตรมาสเดียวกัน การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคเพิ่มขึ้นจาก 1,250,408.00 ล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี 2551 เป็น 1,254,748.00 ล้านบาท ในไตรมาส 4 ปี 2551 โดยมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.35

รูปที่ 4.3 อัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันและการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากรูปที่ 4.3 แสดงอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันและการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551 จะเห็นได้ว่าอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 2 ปี 2549, ไตรมาสที่ 1 และ 2 ปี 2550, ไตรมาสที่ 4 ปี 2550 และไตรมาสที่ 2 ปี 2551 ในทางตรงกันข้าม อัตราการขยายตัวของ

ราคาน้ำมันในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่ต่ำลงเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 3 และ 4 ปี 2549, ไตรมาสที่ 3 ปี 2550 และไตรมาสที่ 1, 3 และ 4 ปี 2551 ขณะที่อัตราการขยายตัวของการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่สูงขึ้น เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 2 และ 4 ปี 2549 , ไตรมาสที่ 2 และ 4 ปี 2550 และไตรมาสที่ 2 และ 4 ปี 2551 ในทางตรงกันข้าม อัตราการขยายตัวของการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่ต่ำลงเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 3 ปี 2549, ไตรมาสที่ 1 และ 3 ปี 2550 และไตรมาสที่ 1 และ 3 ปี 2551

ดังนั้น จากการเปรียบเทียบถึงความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงในอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันกับการเปลี่ยนแปลงในอัตราการขยายตัวของการใช้จ่ายเพื่อการบริโภค พบว่าการเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมัน จะมีทิศทางการปรับตัวในทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในช่วงไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551 ซึ่งจะมีการปรับตัวในทิศทางตรงกันข้ามในบางไตรมาส

4.14.3 ความสัมพันธ์ราคาน้ำมันกับภาษี

การเปลี่ยนแปลงของภาษีในแต่ละไตรมาส เกิดจากหลายสาเหตุ อาทิเช่น รายได้ประชาชนเกิดการเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงของระดับราคาสินค้าในประเทศ การเปลี่ยนแปลงในงบประมาณของรัฐบาล โดยการเปลี่ยนแปลงในราคาน้ำมันก็เป็นอีกปัจจัยที่อาจส่งผลให้ภาษีเกิดการเปลี่ยนแปลงไม่ทางตรงก็ทางอ้อมได้ ดังนั้น เพื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงในราคาน้ำมันกับการเปลี่ยนแปลงของภาษี จะพิจารณาจากการเปรียบเทียบข้อมูลในไตรมาสแรกของปี 2549 ถึงไตรมาสที่สี่ของปี 2551 เนื่องจากเป็นช่วงที่ราคาน้ำมันมีการเปลี่ยนแปลงที่ผันผวนเป็นอย่างมาก พร้อมทั้งมีการปรับตัวขึ้นสูงที่สุดอีกด้วย

ตารางที่ 4.3 ราคาน้ำมันและภาษี ไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551

ไตรมาส	ราคาน้ำมัน		ภาษี	
	จำนวน (บาท)	การขยายตัว (ร้อยละ)	จำนวน (ล้านบาท)	การขยายตัว (ร้อยละ)
2549Q1	25.32	3.83	304,021.00	19.12
2549Q2	27.40	8.19	433,266.00	42.51
2549Q3	27.60	0.72	347,823.00	-19.72
2549Q4	24.47	-11.32	304,436.00	-12.47

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

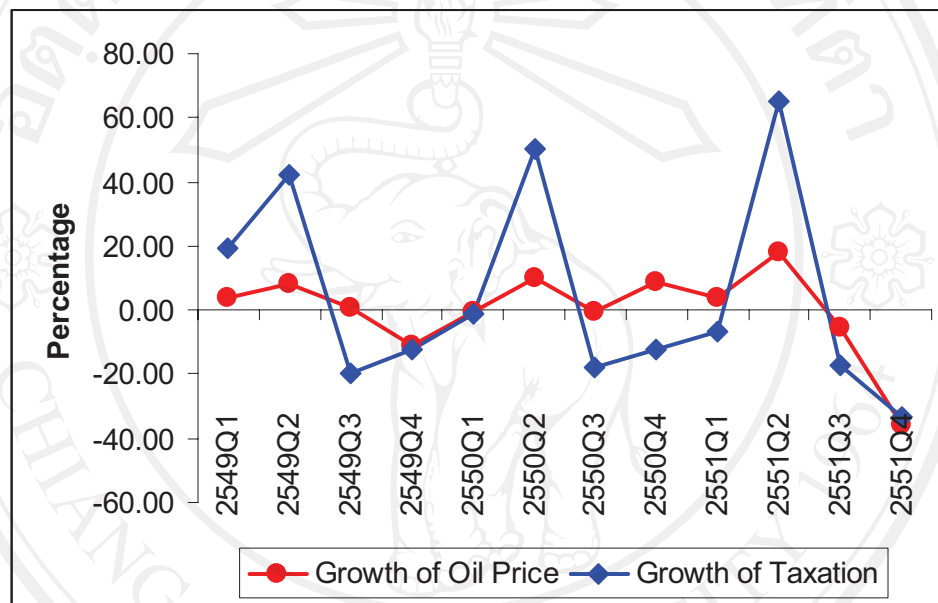
ไตรมาส	ราคาน้ำมัน		ภาษี	
	จำนวน (บาท)	การขยายตัว (ร้อยละ)	จำนวน (ล้านบาท)	การขยายตัว (ร้อยละ)
2550Q1	24.35	-0.48	301,486.00	-0.97
2550Q2	26.80	10.06	453,549.00	50.44
2550Q3	26.59	-0.78	373,352.00	-17.68
2550Q4	28.88	8.61	326,672.00	-12.50
2551Q1	29.90	3.52	303,998.00	-6.94
2551Q2	35.25	17.88	501,189.00	64.87
2551Q3	33.36	-5.34	413,977.00	-17.40
2551Q4	21.43	-35.77	275,529.00	-33.44

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากตารางที่ 4.3 แสดงราคาน้ำมันและภาษี ไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551 จะเห็นได้ว่าราคาน้ำมันจะมีการปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากไตรมาสที่แรกของปี 2549 จนถึงไตรมาสที่ 3 ปี 2549 โดยมีการปรับขึ้นจากไตรมาสแรกไปยังไตรมาสที่ 2 ปี 2549 จากราคาน้ำมันเฉลี่ยที่ 25.32 บาทต่อลิตร ปรับขึ้นเป็น 27.40 บาทต่อลิตร ในอัตราขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.19 และปรับขึ้นเป็น 27.60 ในไตรมาสที่ 3 ปี 2549 เมื่อเทียบกับภาษีในช่วงไตรมาสเดียวกัน จะเห็นได้ว่าในไตรมาสที่ 2 ปี 2549 ยังเพิ่มขึ้นจากไตรมาสแรกอยู่ แต่พอเข้าไตรมาสที่ 3 ของปี 2549 ภาษีลดลงเหลือ 347,823.00 ล้านบาท จาก 433,266.00 ล้านบาท ในไตรมาสที่ 2 ปี 2549 โดยมีอัตราขยายตัวลดลงร้อยละ 19.72 ในไตรมาสที่ 3 ปี 2549 ต่อมาในไตรมาสที่ 4 ปี 2549 ราคาน้ำมันได้ปรับตัวลดลงอย่างรวดเร็วในอัตราร้อยละ 11.32 ทำให้ราคาน้ำมันลดลงมาเฉลี่ยอยู่ที่ 24.47 บาทต่อลิตร และเมื่อเทียบกับภาษีในไตรมาสเดียวกัน ภาษีลดลงต่อเนื่องในอัตราขยายตัวลดลงร้อยละ 12.47 ทำให้ภาษีในไตรมาสที่ 4 ปี 2549 เท่ากับ 304,436.00 ล้านบาท

ในไตรมาสที่ 2 ปี 2551 ราคาน้ำมันได้ปรับตัวสูงสุดซึ่งเป็นผลมาจากการที่นักลงทุนเข้าซื้อขายน้ำมันเพื่อทำกำไร และปัญหาค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ที่อ่อนตัวลงอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสถานการณ์ดิ่งเครียดในประเทศผู้ผลิต ทำให้ราคาน้ำมันปรับขึ้นเฉลี่ยอยู่ที่ 35.25 บาทต่อลิตร อัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.88 ซึ่งเมื่อเทียบกับภายในไตรมาสเดียวกัน ภาษีมียอัตรการขยายตัวเพิ่มขึ้นสูงถึงร้อยละ 64.87

รูปที่ 4.4 อัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันและภาษีไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากรูปที่ 4.4 แสดงอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันและภาษี ไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551 จะเห็นได้ว่าอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาศก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 2 ปี 2549, ไตรมาสที่ 1 และ 2 ปี 2550, ไตรมาสที่ 4 ปี 2550 และไตรมาสที่ 2 ปี 2551 ในทางตรงกันข้าม อัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่ต่ำลงเมื่อเทียบกับไตรมาศก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 3 และ 4 ปี 2549, ไตรมาสที่ 3 ปี 2550 และไตรมาสที่ 1, 3 และ 4 ปี 2551 ขณะที่อัตราการขยายตัวของภาษีในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่สูงขึ้น เมื่อเทียบกับไตรมาศก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 2 และ 4 ปี 2549, ไตรมาสที่ 1, 2 และ 4 ปี 2550 และไตรมาสที่ 1 และ 2 ปี 2551 ในทางตรงกันข้าม อัตราการขยายตัวของภาษีในไตร

มาที่มีการขยายตัวที่ต่ำลงเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 3 ปี 2549, ไตรมาสที่ 3 ปี 2550 และไตรมาสที่ 3 และ 4 ปี 2551

ดังนั้น จากการเปรียบเทียบถึงความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงในอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันกับการเปลี่ยนแปลงในอัตราการขยายตัวของภาษี พบว่าการเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันจะมีทิศทางการปรับตัวในทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงภาษีในช่วงไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551 ซึ่งจะมีการปรับตัวในทิศทางตรงกันข้ามในบางไตรมาส

4.14.4 ความสัมพันธ์ราคาน้ำมันกับการลงทุน

การเปลี่ยนแปลงของการลงทุนในแต่ละไตรมาส เกิดจากหลายสาเหตุ อาทิเช่น การเปลี่ยนแปลงในอัตราดอกเบี้ย การเปลี่ยนแปลงของระดับราคาสินค้าวัสดุในประเทศ รายได้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดยการเปลี่ยนแปลงในราคาน้ำมันก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่อาจส่งผลให้การลงทุนเกิดการเปลี่ยนแปลงไม่ทางตรงก็ทางอ้อมได้ ดังนั้น เพื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงในราคาน้ำมันกับการเปลี่ยนแปลงของการลงทุน จะพิจารณาจากการเปรียบเทียบข้อมูลในไตรมาสแรกของปี 2549 ถึงไตรมาสที่สี่ของปี 2551 เนื่องจากเป็นช่วงที่ราคาน้ำมันมีการเปลี่ยนแปลงที่ผันผวนเป็นอย่างมาก พร้อมทั้งมีการปรับตัวขึ้นสูงที่สุดอีกด้วย

ตารางที่ 4.4 ราคาน้ำมันและการลงทุน ไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551

ไตรมาส	ราคาน้ำมัน		การลงทุน	
	จำนวน (บาท)	การขยายตัว (ร้อยละ)	จำนวน (ล้านบาท)	การขยายตัว (ร้อยละ)
2549Q1	25.32	3.83	546,962.00	6.01
2549Q2	27.40	8.19	568,662.00	3.97
2549Q3	27.60	0.72	547,923.00	-3.65
2549Q4	24.47	-11.32	533,674.00	-2.60
2550Q1	24.35	-0.48	544,324.00	2.00
2550Q2	26.80	10.06	572,040.00	5.09
2550Q3	26.59	-0.78	567,317.00	-0.83
2550Q4	28.88	8.61	563,493.00	-0.67
2551Q1	29.90	3.52	623,226.00	10.60

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

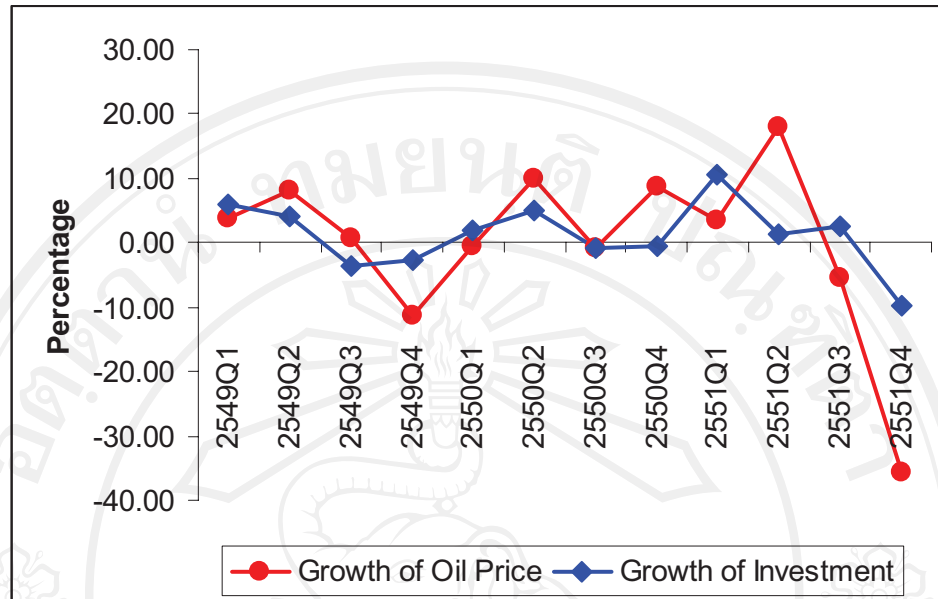
ไตรมาส	ราคาน้ำมัน		การลงทุน	
	จำนวน (บาท)	การขยายตัว (ร้อยละ)	จำนวน (ล้านบาท)	การขยายตัว (ร้อยละ)
2551Q2	35.25	17.88	631,739.00	1.37
2551Q3	33.36	-5.34	647,473.00	2.49
2551Q4	21.43	-35.77	584,178.00	-9.78

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากตารางที่ 4.4 แสดงราคาน้ำมันและการลงทุน ไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551 จะเห็นได้ว่าราคาน้ำมันจะมีการปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากไตรมาสที่แรกของปี 2549 จนถึงไตรมาสที่ 3 ปี 2549 โดยมีการปรับขึ้นจากไตรมาสแรกไปยังไตรมาสที่ 2 ปี 2549 จากราคาน้ำมันเฉลี่ยที่ 25.32 บาทต่อลิตร ปรับขึ้นเป็น 27.40 บาทต่อลิตร ในอัตราขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.19 และปรับขึ้นเป็น 27.60 ในไตรมาสที่ 3 ปี 2549 เมื่อเทียบกับการลงทุนในช่วงไตรมาสเดียวกัน จะเห็นได้ว่าในไตรมาสที่ 2 ปี 2549 ยังเพิ่มขึ้นจากไตรมาสแรกอยู่ แต่พอเข้าไตรมาสที่ 3 ของปี 2549 การลงทุนลดลงเหลือ 547,923.00 ล้านบาท จาก 568,662.00 ล้านบาท ในไตรมาสที่ 2 ปี 2549 โดยมีอัตราการขยายตัวลดลงร้อยละ 3.65 ในไตรมาสที่ 3 ปี 2549 ต่อมาในไตรมาสที่ 4 ปี 2549 ราคาน้ำมันได้ปรับตัวลดลงอย่างรวดเร็วในอัตราร้อยละ 11.32 ทำให้อัตราการขยายตัวลดลงเหลืออยู่ที่ 24.47 บาทต่อลิตร และเมื่อเทียบกับการลงทุนในไตรมาสเดียวกัน การลงทุนลดลงต่อเนื่องในอัตราการขยายตัวลดลงร้อยละ 2.60 ทำให้การลงทุนไตรมาสที่ 4 ปี 2549 เท่ากับ 533,674.00 ล้านบาท

ในไตรมาสที่ 4 ปี 2550 ราคาน้ำมันได้ปรับตัวสูงขึ้นเฉลี่ยที่ 28.88 บาทต่อลิตร อัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.61 จากราคาน้ำมันเฉลี่ย 26.59 บาทต่อลิตรในไตรมาสก่อน เมื่อเทียบกับการลงทุนในไตรมาสเดียวกัน การลงทุนลดลงต่อเนื่องเหลือ 563,493.00 ล้านบาท อัตราการขยายตัวลดลงร้อยละ 0.67 จากการลงทุนในไตรมาสที่ 3 ปี 2550 ที่เท่ากับ 567,317.00 ล้านบาท ต่อมาในไตรมาสที่ 2 ปี 2551 ราคาน้ำมันได้ปรับตัวสูงสุด ราคาน้ำมันปรับขึ้นเฉลี่ยอยู่ที่ 35.25 บาทต่อลิตร อัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.88 ซึ่งเมื่อเทียบกับการลงทุนในไตรมาสเดียวกัน การลงทุนมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.37 ซึ่งเป็นอัตราที่เพิ่มขึ้นน้อยลงเมื่อเทียบกับอัตราการขยายตัวในไตรมาสก่อน

รูปที่ 4.5 อัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันและการลงทุนไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากรูปที่ 4.5 แสดงอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันและการลงทุนไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551 จะเห็นได้ว่าอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาศก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาศที่ 2 ปี 2549, ไตรมาศที่ 1 และ 2 ปี 2550, ไตรมาศที่ 4 ปี 2550 และไตรมาสที่ 2 ปี 2551 ในทางตรงกันข้าม อัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่ต่ำลงเมื่อเทียบกับไตรมาศก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาศที่ 3 และ 4 ปี 2549, ไตรมาศที่ 3 ปี 2550 และไตรมาสที่ 1, 3 และ 4 ปี 2551 ขณะที่อัตราการขยายตัวของการลงทุนในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่สูงขึ้น เมื่อเทียบกับไตรมาศก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาศที่ 4 ปี 2549, ไตรมาศที่ 1, 2 และ 4 ปี 2550 และไตรมาสที่ 1 และ 3 ปี 2551 ในทางตรงกันข้าม อัตราการขยายตัวของการลงทุนในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่ต่ำลง เมื่อเทียบกับไตรมาศก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาศที่ 2 และ 3 ปี 2549, ไตรมาศที่ 3 ปี 2550 และไตรมาสที่ 2 และ 4 ปี 2551

ดังนั้น จากการเปรียบเทียบถึงความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงในอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันกับการเปลี่ยนแปลงในอัตราการขยายตัวของการลงทุน พบว่าการเปลี่ยนแปลงราคา น้ำมัน จะมีทิศทางการปรับตัวในทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงการลงทุนในช่วงแรกและจะมีการปรับตัวในทิศทางตรงกันข้ามในช่วงหลังของไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551

4.14.5 ความสัมพันธ์ราคาน้ำมันกับการใช้จ่ายของรัฐบาล

การเปลี่ยนแปลงของการใช้จ่ายของรัฐบาลในแต่ละไตรมาส เกิดจากหลายสาเหตุ อาทิ เช่น การเปลี่ยนแปลงในฐานภาษี การเปลี่ยนแปลงของระดับราคาสินค้าวัสดุในประเทศ โดยการเปลี่ยนแปลงในราคาน้ำมันก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัย ที่อาจส่งผลให้การใช้จ่ายของรัฐบาลเกิดการเปลี่ยนแปลงไม่ทางตรงก็ทางอ้อมได้ ดังนั้น เพื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงในราคาน้ำมันกับการเปลี่ยนแปลงของการใช้จ่ายของรัฐบาล จะพิจารณาจากการเปรียบเทียบข้อมูลในไตรมาสแรกของปี 2549 ถึงไตรมาสที่สี่ของปี 2551 เนื่องจากเป็นช่วงที่ราคาน้ำมันมีการเปลี่ยนแปลงที่ผันผวนเป็นอย่างมาก พร้อมทั้งมีการปรับตัวขึ้นสูงที่สุดอีกด้วย

ตารางที่ 4.5 ราคาน้ำมันและการใช้จ่ายของรัฐบาล ไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551

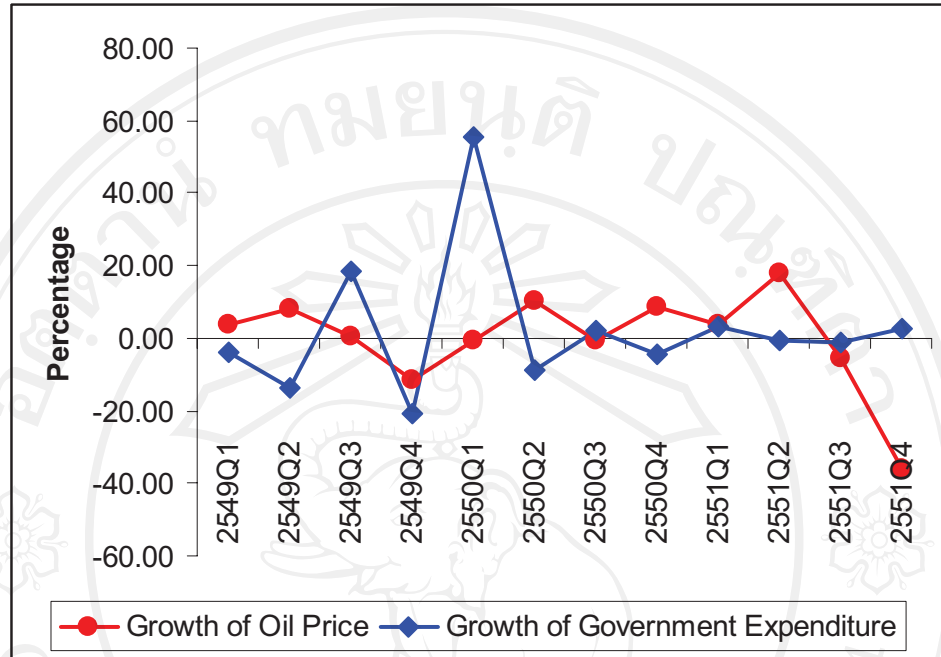
ไตรมาส	ราคาน้ำมัน		การใช้จ่ายของรัฐบาล	
	จำนวน (บาท)	การขยายตัว (ร้อยละ)	จำนวน (ล้านบาท)	การขยายตัว (ร้อยละ)
2549Q1	25.32	3.83	346,234.00	-3.79
2549Q2	27.40	8.19	298,856.00	-13.68
2549Q3	27.60	0.72	354,521.00	18.63
2549Q4	24.47	-11.32	280,104.00	-20.99
2550Q1	24.35	-0.48	435,440.00	55.46
2550Q2	26.80	10.06	397,889.00	-8.62
2550Q3	26.59	-0.78	407,028.00	2.30
2550Q4	28.88	8.61	388,744.00	-4.49
2551Q1	29.90	3.52	401,436.00	3.26
2551Q2	35.25	17.88	398,449.00	-0.74
2551Q3	33.36	-5.34	393,935.00	-1.13
2551Q4	21.43	-35.77	403,972.00	2.55

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากตารางที่ 4.5 แสดงราคาน้ำมันและการใช้จ่ายของรัฐบาลไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551 จะเห็นได้ว่าราคาน้ำมันจะมีการปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากไตรมาสที่แรกของปี 2549 จนถึงไตรมาสที่ 3 ปี 2549 โดยมีการปรับขึ้นจากไตรมาสแรกไปยังไตรมาสที่ 2 ปี 2549 จากราคาน้ำมันเฉลี่ยที่ 25.32 บาทต่อลิตร ปรับขึ้นเป็น 27.40 บาทต่อลิตร ในอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.19 เมื่อเทียบกับการใช้จ่ายของรัฐบาลในไตรมาสเดียวกัน จะเห็นได้ว่าในไตรมาสแรกปี 2549 เท่ากับ 346,234.00 ล้านบาท แต่พอเข้าไปไตรมาสที่สองลดลงเหลือ 298,856.00 ล้านบาท ในอัตราการขยายตัวลดลงร้อยละ 13.68 ต่อมาในไตรมาสที่ 4 ปี 2549 ราคาน้ำมันได้ปรับตัวลดลงอย่างรวดเร็วในอัตราการขยายตัวลดลงร้อยละ 11.32 และถัดมาในไตรมาสที่ 1 ปี 2550 ราคาน้ำมันก็ได้ลดลงอย่างต่อเนื่องทำให้ราคาน้ำมันลดลงเฉลี่ยอยู่ที่ 24.35 บาทต่อลิตร และเมื่อเทียบกับการใช้จ่ายของรัฐบาลในไตรมาสที่ 1 ปี 2550 การขยายตัวของการใช้จ่ายของรัฐบาลเพิ่มขึ้นสูงถึงร้อยละ 55.46 ทำให้การใช้จ่ายของรัฐบาล เท่ากับ 435,440.00 ล้านบาท เมื่อเข้าไปไตรมาสที่ 2 ปี 2550 ราคาน้ำมันได้มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นอีกครั้ง ราคาน้ำมันเฉลี่ยอยู่ที่ 26.80 บาทต่อลิตร ในอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.06 เมื่อเทียบกับการใช้จ่ายของรัฐบาลในไตรมาสเดียวกัน การขยายตัวของการใช้จ่ายของรัฐบาลลดลงร้อยละ 8.62 ทำให้การใช้จ่ายของรัฐบาลเท่ากับ 397,889.00 ล้านบาท

ในไตรมาสที่ 2 ปี 2551 ราคาน้ำมันได้ปรับตัวสูงสุดซึ่งเป็นผลมาจากการที่นักลงทุนเข้าซื้อขายน้ำมันเพื่อทำกำไร และปัญหาค่าเงินดอลลาร์สหรัฐที่อ่อนตัวลงอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสถานการณ์ตึงเครียดในประเทศผู้ผลิต ทำให้ราคาน้ำมันปรับขึ้นเฉลี่ยอยู่ที่ 35.25 บาทต่อลิตร อัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.88 ซึ่งเมื่อเทียบกับการใช้จ่ายของรัฐบาลในไตรมาสเดียวกัน การใช้จ่ายของรัฐบาลลดลงเป็น 398,449.00 ล้านบาท จาก 401,436.00 ล้านบาทในไตรมาสที่แรก ปี 2551 ด้วยอัตราการขยายตัวที่ลดลงร้อยละ 0.74 ต่อมาในไตรมาสสุดท้ายของปี 2551 ราคาน้ำมันมีการปรับตัวลดลงอย่างรุนแรงอย่างต่อเนื่องในอัตราการขยายตัวลดลงร้อยละ 35.77 ทำให้ราคาน้ำมันเฉลี่ยลดลงอยู่ที่ 21.43 บาทต่อลิตร เมื่อเทียบกับการใช้จ่ายของรัฐบาลในไตรมาสเดียวกัน การใช้จ่ายของรัฐบาลเพิ่มขึ้นจาก 393,935.00 ล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี 2551 เป็น 403,972.00 ล้านบาท ในไตรมาส 4 ปี 2551 โดยมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.55

รูปที่ 4.6 อัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันและการใช้จ่ายของรัฐบาลไตรมาส 1 ปี 2549 ถึง ไตรมาส 4 ปี 2551

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากรูปที่ 4.6 แสดงอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันและการใช้จ่ายของรัฐบาล ไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551 จะเห็นได้ว่าอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 2 ปี 2549, ไตรมาสที่ 1 และ 2 ปี 2550, ไตรมาสที่ 4 ปี 2550 และไตรมาสที่ 2 ปี 2551 ในทางตรงกันข้าม อัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่ต่ำลงเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 3 และ 4 ปี 2549, ไตรมาสที่ 3 ปี 2550 และไตรมาสที่ 1, 3 และ 4 ปี 2551 ขณะที่อัตราการขยายตัวของการใช้จ่ายของรัฐบาลในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่สูงขึ้น เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 3 ปี 2549, ไตรมาสที่ 1 และ 3 ปี 2550 และไตรมาสที่ 1 และ 4 ปี 2551 ในทางตรงกันข้าม อัตราการขยายตัวของการใช้จ่ายของรัฐบาลในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่ต่ำลง เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 2 และ 4 ปี 2549, ไตรมาสที่ 2 และ 4 ปี 2550 และไตรมาสที่ 2 และ 3 ปี 2551

ดังนั้น จากการเปรียบเทียบถึงความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงในอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันกับการเปลี่ยนแปลงในอัตราการขยายตัวของการใช้จ่ายของรัฐบาล จะเห็นได้ชัดเจน

ว่าการเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันจะมีทิศทางปรับตัวในทางตรงกันข้ามกับ การเปลี่ยนแปลงการใช้
จ่ายของรัฐบาลในช่วงไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551

4.14.6 ความสัมพันธ์ราคาน้ำมันกับการส่งออก

การเปลี่ยนแปลงของการส่งออกในแต่ละไตรมาส เกิดจากหลายสาเหตุ อาทิเช่น การ
เปลี่ยนแปลงของระดับราคาสินค้าในประเทศ การเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
โดยการเปลี่ยนแปลงในราคาน้ำมันก็เป็นอีกปัจจัย ที่อาจส่งผลให้การส่งออกเกิดการ
เปลี่ยนแปลงไม่ทางตรงก็ทางอ้อมได้ ดังนั้น เพื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงใน
ราคาน้ำมันกับการเปลี่ยนแปลงของการส่งออก จะพิจารณาจากการเปรียบเทียบข้อมูลในไตรมาส
แรกของปี 2549 ถึงไตรมาสที่สี่ของปี 2551 เนื่องจากเป็นช่วงที่ราคาน้ำมันผันผวนเป็นอย่างมาก

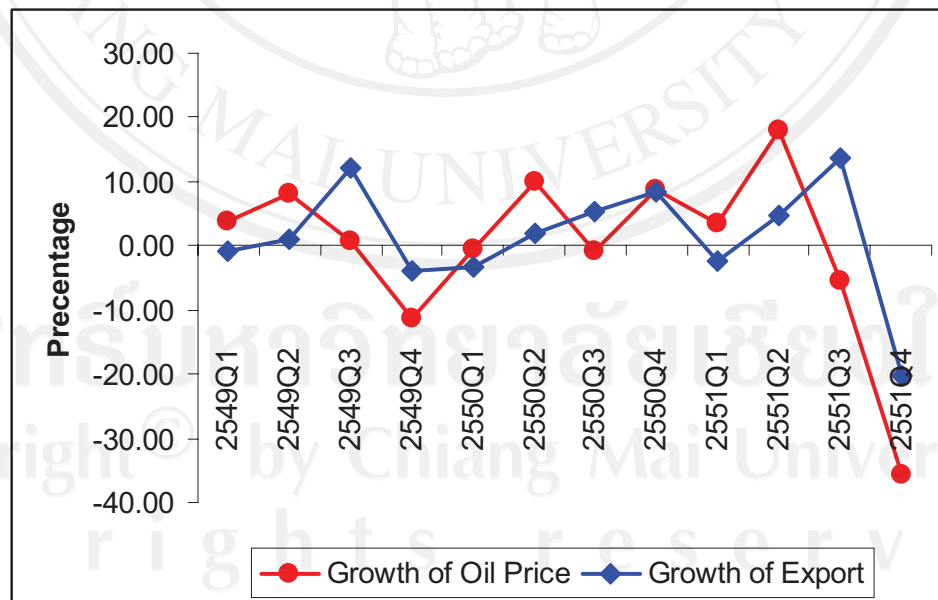
ตารางที่ 4.6 ราคาน้ำมันและการส่งออก ไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551

ไตรมาส	ราคาน้ำมัน		การส่งออก	
	จำนวน (บาท)	การขยายตัว (ร้อยละ)	จำนวน (ล้านบาท)	การขยายตัว (ร้อยละ)
2549Q1	25.32	3.83	1,167,458.92	-0.83
2549Q2	27.40	8.19	1,177,802.15	0.89
2549Q3	27.60	0.72	1,321,124.92	12.17
2549Q4	24.47	-11.32	1,270,986.24	-3.80
2550Q1	24.35	-0.48	1,230,479.54	-3.19
2550Q2	26.80	10.06	1,254,916.54	1.99
2550Q3	26.59	-0.78	1,321,668.46	5.32
2550Q4	28.88	8.61	1,434,898.20	8.57
2551Q1	29.90	3.52	1,398,589.21	-2.53
2551Q2	35.25	17.88	1,464,680.38	4.73
2551Q3	33.36	-5.34	1,664,823.44	13.66
2551Q4	21.43	-35.77	1,325,535.42	-20.38

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากตารางที่ 4.6 แสดงราคาน้ำมันและการส่งออกไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551 จะเห็นได้ว่าราคาน้ำมันจะมีการปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากไตรมาสที่แรกของปี 2549 จนถึงไตรมาสที่ 3 ปี 2549 โดยมีการปรับขึ้นจากไตรมาสแรกไปยังไตรมาสที่ 2 ปี 2549 จากราคาน้ำมันเฉลี่ยที่ 25.32 บาทต่อลิตร ปรับขึ้นเป็น 27.40 บาทต่อลิตร ในอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.19 และปรับขึ้นเป็น 27.60 ในไตรมาสที่ 3 ปี 2549 เมื่อเทียบกับการส่งออกในช่วงไตรมาสเดียวกัน จะเห็นได้ว่าในไตรมาสที่ 2 มีอัตราการขยายตัวที่เพิ่มขึ้นและเมื่อเข้าไตรมาสที่ 3 ของปี 2549 การส่งออกเพิ่มขึ้น เป็น 1,321,124.92 ล้านบาท ด้วยอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.17 ต่อมาในไตรมาสที่ 3 ปี 2550 ราคาน้ำมันได้ปรับตัวลดลงในอัตราการขยายตัวลดลงร้อยละ 0.78 ทำให้ราคาน้ำมันลดลงมาเฉลี่ยอยู่ที่ 26.59 บาทต่อลิตร และเมื่อเทียบกับการส่งออกในไตรมาสเดียวกัน การขยายตัวของส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.32 ทำให้การส่งออกในไตรมาสที่ 3 ปี 2550 เท่ากับ 1,321,668.46 ล้านบาท ในไตรมาสที่ 2 ปี 2551 ราคาน้ำมันได้ปรับตัวสูงสุดซึ่งเป็นผลมาจากการที่นักลงทุนเข้าซื้อขายน้ำมันเพื่อทำกำไร รวมทั้งสถานการณ์ตึงเครียดในประเทศผู้ผลิต ทำให้ราคาน้ำมันปรับขึ้นเฉลี่ยอยู่ที่ 35.25 บาทต่อลิตร อัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.88 ซึ่งเมื่อเทียบกับการส่งออกในไตรมาสเดียวกัน การส่งออกมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.73

รูปที่ 4.7 อัตราการขยายตัวราคาน้ำมันและการส่งออกไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากรูปที่ 4.7 แสดงอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันและการส่งออกไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551 จะเห็นได้ว่าอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 2 ปี 2549, ไตรมาสที่ 1 และ 2 ปี 2550, ไตรมาสที่ 4 ปี 2550 และไตรมาสที่ 2 ปี 2551 ในทางตรงกันข้าม อัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่ต่ำลงเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 3 และ 4 ปี 2549, ไตรมาสที่ 3 ปี 2550 และไตรมาสที่ 1, 3 และ 4 ปี 2551 ขณะที่อัตราการขยายตัวของการส่งออกในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่สูงขึ้น เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 3 และ 4 ปี 2549, ทุกไตรมาสใน ปี 2550 และไตรมาสที่ 2 และ 3 ปี 2551 ในทางตรงกันข้าม อัตราการขยายตัวของการส่งออกในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่ต่ำลงเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 4 ปี 2549 และไตรมาสที่ 1 และ 4 ปี 2551

ดังนั้น จากการเปรียบเทียบถึงความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงในอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันกับการเปลี่ยนแปลงในอัตราการขยายตัวของการส่งออก พบว่าการเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมัน จะมีทิศทางปรับตัวในทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงการส่งออกในช่วงไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551 ซึ่งจะมีการปรับตัวในทิศทางตรงกันข้ามในบางไตรมาส

4.14.7 ความสัมพันธ์ราคาน้ำมันกับการนำเข้า

การเปลี่ยนแปลงของการนำเข้าในแต่ละไตรมาส เกิดจากหลายสาเหตุ อาทิเช่น การเปลี่ยนแปลงของระดับราคาสินค้าในประเทศ การเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ โดยการเปลี่ยนแปลงในราคาน้ำมันก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่อาจส่งผลให้การนำเข้าเกิดการเปลี่ยนแปลงไม่ทางตรงก็ทางอ้อมได้ ดังนั้น เพื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงในราคาน้ำมันกับการเปลี่ยนแปลงของการนำเข้าจะพิจารณาจากการเปรียบเทียบข้อมูลในไตรมาสแรกของปี 2549 ถึงไตรมาสที่สี่ของปี 2551 เนื่องจากเป็นช่วงที่ราคาน้ำมันมีการเปลี่ยนแปลงที่ผันผวนเป็นอย่างมาก พร้อมทั้งมีการปรับตัวขึ้นสูงที่สุดอีกด้วย

ตารางที่ 4.7 ราคาน้ำมันและการนำเข้า ไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551

ไตรมาส	ราคาน้ำมัน		การนำเข้า	
	จำนวน (บาท)	การขยายตัว (ร้อยละ)	จำนวน (ล้านบาท)	การขยายตัว (ร้อยละ)
2549Q1	25.32	3.83	1,197,079.03	-0.01
2549Q2	27.40	8.19	1,253,216.30	4.69

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ไตรมาส	ราคาน้ำมัน		การนำเข้า	
	จำนวน (บาท)	การขยายตัว (ร้อยละ)	จำนวน (ล้านบาท)	การขยายตัว (ร้อยละ)
2549Q3	27.60	0.72	1,272,632.82	1.55
2549Q4	24.47	-11.32	1,219,994.38	-4.14
2550Q1	24.35	-0.48	1,118,372.65	-8.33
2550Q2	26.80	10.06	1,220,278.24	9.11
2550Q3	26.59	-0.78	1,236,123.44	1.30
2550Q4	28.88	8.61	1,295,412.07	4.80
2551Q1	29.90	3.52	1,424,309.22	9.95
2551Q2	35.25	17.88	1,435,622.52	0.79
2551Q3	33.36	-5.34	1,696,586.99	18.18
2551Q4	21.43	-35.77	1,387,489.05	-18.22

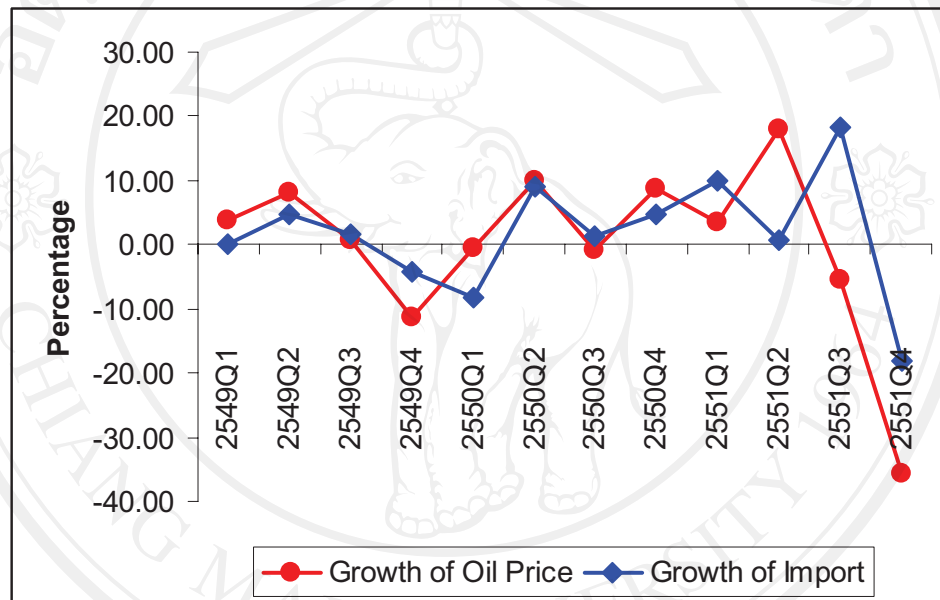
ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากตารางที่ 4.7 แสดงราคาน้ำมันและการนำเข้าไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551 จะเห็นได้ว่าราคาน้ำมันจะมีการปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากไตรมาสที่แรกของปี 2549 จนถึงไตรมาสที่ 3 ปี 2549 โดยมีการปรับขึ้นจากไตรมาสแรกไปยังไตรมาสที่ 3 ปี 2549 จากราคาน้ำมันเฉลี่ยที่ 25.32 บาทต่อลิตร ปรับขึ้นเป็น 27.60 บาทต่อลิตร เมื่อเทียบกับการนำเข้าในช่วงไตรมาสเดียวกัน จะพบว่าในไตรมาสที่ 2 จนถึงไตรมาสที่ 3 ปี 2549 การนำเข้ายังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้การนำเข้าในไตรมาสที่ 3 ปี 2549 เท่ากับ 1,272,632.82 ล้านบาท อัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.55 ในไตรมาสที่ 3 ปี 2550 การขยายตัวของราคาน้ำมันได้ปรับตัวลดลงร้อยละ 0.78 ทำให้ราคาน้ำมันลดลงมาเฉลี่ยอยู่ที่ 26.59 บาทต่อลิตร และเมื่อเทียบกับการนำเข้าในไตรมาสเดียวกัน การนำเข้าเพิ่มขึ้นในอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.30 ทำให้การนำเข้าไตรมาสที่ 3 ปี 2550 เท่ากับ 1,236,123.44 ล้านบาท

ในไตรมาสที่ 2 ปี 2551 ราคาน้ำมันได้ปรับตัวสูงสุดซึ่งเป็นผลมาจากการที่นักลงทุนเข้าซื้อขายน้ำมันเพื่อทำกำไร และปัญหาค่าเงินดอลลาร์สหรัฐที่อ่อนตัวลงอย่างต่อเนื่อง รวมทั้ง

สถานการณ์ตั้งเครียดในประเทศผู้ผลิต ทำให้ราคาน้ำมันปรับขึ้นเฉลี่ยอยู่ที่ 35.25 บาทต่อลิตร อัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.88 ซึ่งเมื่อเทียบกับการนำเข้าในไตรมาสเดียวกัน การนำเข้ามีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.79 ซึ่งเป็นอัตราที่เพิ่มขึ้นน้อยลงเมื่อเทียบกับอัตราการขยายตัวในไตรมาสก่อน และในไตรมาสต่อมาราคาน้ำมันมีการปรับตัวลดลงในอัตราการขยายตัวลดลงร้อยละ 5.34 ทำให้อัตราการนำเข้าปรับมาอยู่ที่ 33.36 เทียบกับการนำเข้าในไตรมาสเดียวกัน การขยายตัวของการนำเข้าร้อยละ 18.18 ทำให้การนำเข้าในไตรมาสที่ 3 ปี 2551 เท่ากับ 1,696,586.99 ล้านบาท

รูปที่ 4.8 อัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันและการนำเข้าไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากรูปที่ 4.8 แสดงอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันและการนำเข้าไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551 จะเห็นได้ว่าอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาศก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาศที่ 2 ปี 2549, ไตรมาศที่ 1 และ 2 ปี 2550, ไตรมาศที่ 4 ปี 2550 และไตรมาสที่ 2 ปี 2551 ในทางตรงกันข้าม อัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่ต่ำลงเมื่อเทียบกับไตรมาศก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาศที่ 3 และ 4 ปี 2549, ไตรมาศที่ 3 ปี 2550 และไตรมาสที่ 1, 3 และ 4 ปี 2551 ขณะที่อัตราการขยายตัวของการนำเข้าในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่สูงขึ้น เมื่อเทียบกับไตรมาศก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาศที่ 2 ปี 2549, ไตรมาศที่ 2 และ 4 ปี 2550 และไตรมาสที่ 1 และ 3 ปี 2551 ในทางตรงกันข้าม อัตราการขยายตัวของ

การนำเข้าในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่ต่ำลงเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 3 และ 4 ปี 2549, ไตรมาสที่ 1 และ 3 ปี 2550 และไตรมาสที่ 1 และ 3 ปี 2551

ดังนั้น จากการเปรียบเทียบถึงความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงในอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันกับการเปลี่ยนแปลงในอัตราการขยายตัวของการนำเข้า พบว่าการเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมัน จะมีทิศทางการปรับตัวในทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงการนำเข้าในช่วงไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551 ซึ่งจะมีการปรับตัวในทิศทางตรงกันข้ามในบางไตรมาส

4.14.8 ความสัมพันธ์ราคาน้ำมันกับอุปสงค์ของเงิน

การเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์ของเงินในแต่ละไตรมาส เกิดจากหลายสาเหตุ อาทิเช่น รายได้ของประชาชนเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงในอัตราดอกเบี้ย โดยการเปลี่ยนแปลงในราคาน้ำมันก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัย ที่อาจส่งผลให้อุปสงค์ของเงินเกิดการเปลี่ยนแปลงไม่ทางตรงก็ทางอ้อมได้ ดังนั้น เพื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงในราคาน้ำมันกับการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์ของเงินจะพิจารณาจากการเปรียบเทียบข้อมูลในไตรมาสแรกของปี 2549 ถึงไตรมาสที่สี่ของปี 2551 เนื่องจากเป็นช่วงที่ราคาน้ำมันมีการเปลี่ยนแปลงที่ผันผวนเป็นอย่างมาก พร้อมทั้งมีการปรับตัวขึ้นสูงที่สุดอีกด้วย

ตารางที่ 4.8 ราคาน้ำมันและอุปสงค์ของเงิน ไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551

ไตรมาส	ราคาน้ำมัน		อุปสงค์ของเงิน	
	จำนวน (บาท)	การขยายตัว (ร้อยละ)	จำนวน (ล้านบาท)	การขยายตัว (ร้อยละ)
2549Q1	25.32	3.83	6,742,694.00	4.72
2549Q2	27.40	8.19	6,671,381.00	-1.06
2549Q3	27.60	0.72	6,790,720.00	1.79
2549Q4	24.47	-11.32	6,824,040.00	0.49
2550Q1	24.35	-0.48	6,944,394.00	1.76
2550Q2	26.80	10.06	6,830,594.00	-1.64
2550Q3	26.59	-0.78	6,910,050.00	1.16
2550Q4	28.88	8.61	6,796,858.00	-1.64
2551Q1	29.90	3.52	7,100,379.00	4.47

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

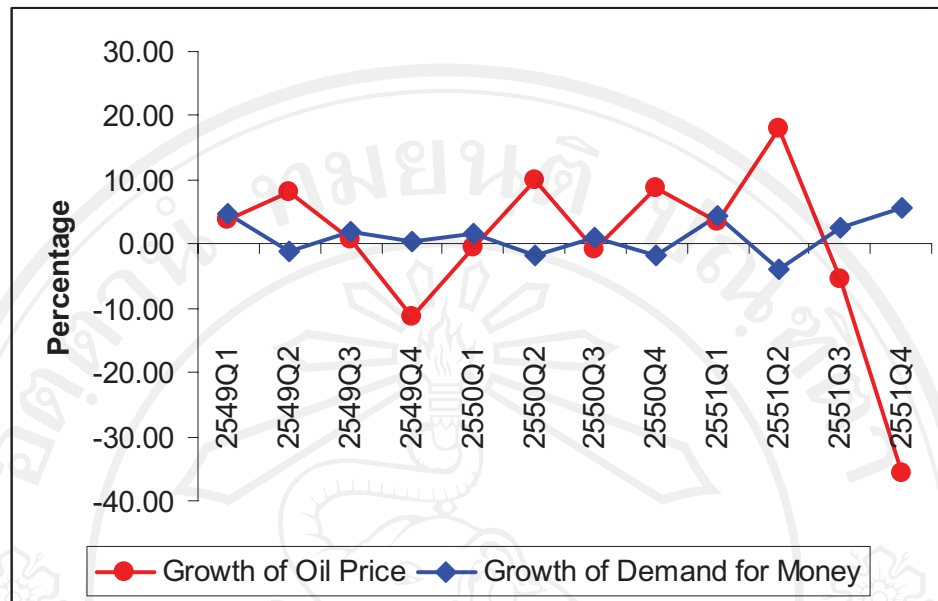
ไตรมาส	ราคาน้ำมัน		อุปสงค์ของเงิน	
	จำนวน (บาท)	การขยายตัว (ร้อยละ)	จำนวน (ล้านบาท)	การขยายตัว (ร้อยละ)
2551Q2	35.25	17.88	6,817,231.00	-3.99
2551Q3	33.36	-5.34	6,982,492.00	2.42
2551Q4	21.43	-35.77	7,384,380.00	5.76

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน และธนาคารแห่งประเทศไทย

จากตารางที่ 4.8 แสดงราคาน้ำมันและอุปสงค์ของเงินไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551 จะเห็นได้ว่าราคาน้ำมันจะมีการปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากไตรมาสที่แรกของปี 2549 จนถึงไตรมาสที่ 3 ปี 2549 โดยมีการปรับขึ้นจากไตรมาสแรกไปยังไตรมาสที่ 2 ปี 2549 จากราคาน้ำมันเฉลี่ยที่ 25.32 บาทต่อลิตร ปรับขึ้นเป็น 27.40 บาทต่อลิตร ในอัตรการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.19 เมื่อเทียบกับอุปสงค์ของเงินในไตรมาสเดียวกันจะเห็นได้ว่าในไตรมาสแรกปี 2549 เท่ากับ 6,742,694.00 ล้านบาท แต่พอเข้าไตรมาสที่สองอุปสงค์ของเงินลดลงเหลือ 6,671,381.00 ล้านบาท ในอัตรการขยายตัวลดลงร้อยละ 1.06 ต่อมาในไตรมาสที่ 4 ปี 2549 ราคาน้ำมันได้ปรับตัวลดลงอย่างรวดเร็วในอัตราร้อยละ 11.32 ทำให้ราคาน้ำมันลดลงมาเฉลี่ยอยู่ที่ 24.47 บาทต่อลิตร และเมื่อเทียบกับอุปสงค์ของเงินในไตรมาสเดียวกัน การขยายตัวของอุปสงค์ของเงินเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.49 ทำให้อุปสงค์ของเงินในไตรมาสที่ 4 ปี 2549 เท่ากับ 6,824,040.00 ล้านบาท เมื่อเข้าในไตรมาสที่ 2 ปี 2550 ราคาน้ำมันได้มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นอีกครั้ง ราคาน้ำมันเฉลี่ยอยู่ที่ 26.80 บาทต่อลิตร ในอัตรการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.06 เมื่อเทียบกับอุปสงค์ของเงินในไตรมาสเดียวกัน อุปสงค์ของเงินลดลงในอัตรการขยายตัวลดลงร้อยละ 1.64 ทำให้อุปสงค์ของเงินเท่ากับ 6,830,594.00 ล้านบาท ลดลงจาก 6,944,394.00 ล้านบาท ในไตรมาสที่แรก ปี 2550

ในไตรมาสที่ 2 ปี 2551 ราคาน้ำมันได้ปรับตัวสูงสุดซึ่งเป็นผลมาจากการที่นักลงทุนเข้าซื้อขายน้ำมันเพื่อทำกำไร และปัญหาค่าเงินดอลลาร์สหรัฐที่อ่อนตัวลงอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสถานการณ์ตึงเครียดในประเทศผู้ผลิต ทำให้ราคาน้ำมันปรับขึ้นเฉลี่ยอยู่ที่ 35.25 บาทต่อลิตร อัตรการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.88 ซึ่งเมื่อเทียบกับอุปสงค์ของเงินในไตรมาสเดียวกัน อุปสงค์ของเงินมีอัตรการขยายตัวลดลงร้อยละ 3.99 ทำให้อุปสงค์ของเงินอยู่ที่ 6,817,231.00 ล้านบาท

รูปที่ 4.9 อัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันและอุปสงค์ของเงินไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน และธนาคารแห่งประเทศไทย

จากรูปที่ 4.9 แสดงอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันและอุปสงค์ของเงินไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551 จะเห็นได้ว่าอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 2 ปี 2549, ไตรมาสที่ 1 และ 2 ปี 2550, ไตรมาสที่ 4 ปี 2550 และไตรมาสที่ 2 ปี 2551 ในทางตรงกันข้าม อัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่ต่ำลงเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 3 และ 4 ปี 2549, ไตรมาสที่ 3 ปี 2550 และไตรมาสที่ 1, 3 และ 4 ปี 2551 ขณะที่อัตราการขยายตัวของอุปสงค์ของเงินในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่สูงขึ้น เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 3 ปี 2549, ไตรมาสที่ 1 และ 3 ปี 2550 และไตรมาสที่ 1, 3 และ 4 ปี 2551 ในทางตรงกันข้าม อัตราการขยายตัวของอุปสงค์ของเงินในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่ต่ำลงเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 2 และ 4 ปี 2549, ไตรมาสที่ 2 และ 4 ปี 2550 และไตรมาสที่ 2 ปี 2551

ดังนั้น จากการเปรียบเทียบถึงความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงในอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันกับการเปลี่ยนแปลงในอัตราการขยายตัวของอุปสงค์ของเงิน จะเห็นได้ชัดเจนว่าการเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันจะมีทิศทางการปรับตัว ในทางตรงกันข้ามกับการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์ของเงินในช่วงไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551

4.14.9 ความสัมพันธ์ราคาน้ำมันกับอัตราดอกเบี้ย

การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในแต่ละไตรมาส เกิดจากหลายสาเหตุ อาทิเช่น รายได้ของประชาชนเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงในความต้องการถือเงินของประชาชน โดยการเปลี่ยนแปลงในราคาน้ำมันก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัย ที่อาจส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยเกิดการเปลี่ยนแปลงไม่ทางตรงก็ทางอ้อมได้ ดังนั้น เพื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงในราคาน้ำมันกับการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยจะพิจารณาจากการเปรียบเทียบข้อมูลในไตรมาสแรกของปี 2549 ถึงไตรมาสที่สี่ของปี 2551 เนื่องจากเป็นช่วงที่ราคาน้ำมันมีการเปลี่ยนแปลงที่ผันผวนเป็นอย่างมาก พร้อมทั้งมีการปรับตัวขึ้นสูงที่สุดอีกด้วย

ตารางที่ 4.9 ราคาน้ำมันและอัตราดอกเบี้ย ไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551

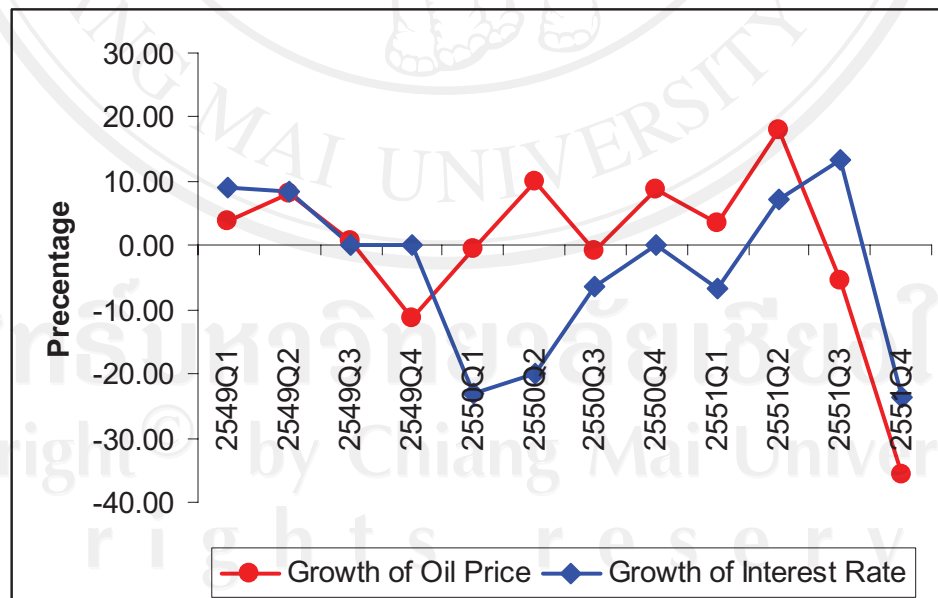
ไตรมาส	ราคาน้ำมัน		อัตราดอกเบี้ย	
	จำนวน (บาท)	การขยายตัว (ร้อยละ)	อัตรา (ร้อยละ)	การขยายตัว (ร้อยละ)
2549Q1	25.32	3.83	6.00	9.09
2549Q2	27.40	8.19	6.50	8.33
2549Q3	27.60	0.72	6.50	0.00
2549Q4	24.47	-11.32	6.50	0.00
2550Q1	24.35	-0.48	5.00	-23.08
2550Q2	26.80	10.06	4.00	-20.00
2550Q3	26.59	-0.78	3.75	-6.25
2550Q4	28.88	8.61	3.75	0.00
2551Q1	29.90	3.52	3.50	-6.67
2551Q2	35.25	17.88	3.75	7.14
2551Q3	33.36	-5.34	4.25	13.33
2551Q4	21.43	-35.77	3.25	-23.53

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน และธนาคารแห่งประเทศไทย

จากตารางที่ 4.9 แสดงราคาน้ำมันและอัตราดอกเบี้ยไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551 จะเห็นได้ว่าราคาน้ำมันจะมีการปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากไตรมาสที่แรกของปี 2549 จนถึง

ไตรมาสที่ 3 ปี 2549 โดยมีการปรับขึ้นจากไตรมาสแรกไปยังไตรมาสที่ 2 ปี 2549 จากราคาน้ำมันเฉลี่ยที่ 25.32 บาทต่อลิตร ปรับขึ้นเป็น 27.40 บาทต่อลิตร ในอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.19 เมื่อเทียบกับอัตราดอกเบี้ยในช่วงไตรมาสเดียวกัน จะเห็นว่าในไตรมาสที่ 2 อัตราการขยายตัวของอัตราดอกเบี้ยกับราคาน้ำมันเพิ่มขึ้นใกล้เคียงกัน ซึ่งอัตราการขยายตัวของอัตราดอกเบี้ยอยู่ที่ 8.33 และเมื่อเข้าไตรมาสที่ 3 ของปี 2549 อัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับคงที่กับไตรมาสก่อนที่อัตราร้อยละ 6.50 ขณะที่ราคาน้ำมันปรับขึ้นเป็น 27.60 บาทต่อลิตร ต่อมาในไตรมาสที่ 2 ปี 2550 ราคาน้ำมันได้ปรับตัวเพิ่มขึ้นในอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.06 ทำให้ราคาน้ำมันเฉลี่ยอยู่ที่ 26.80 บาทต่อลิตร และเมื่อเทียบกับอัตราดอกเบี้ยในไตรมาสเดียวกัน การขยายตัวของอัตราดอกเบี้ยลดลงร้อยละ 20 ทำให้ในไตรมาสที่ 2 ปี 2550 อัตราดอกเบี้ยอยู่ที่ร้อยละ 4.00 ไตรมาสที่ 2 ปี 2551 ราคาน้ำมันได้ปรับตัวสูงสุดเฉลี่ยที่ 35.25 บาทต่อลิตร อัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.88 ซึ่งเมื่อเทียบกับอัตราดอกเบี้ยในไตรมาสเดียวกัน อัตราการขยายตัวของอัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.14 ในไตรมาสถัดมาราคาน้ำมันได้ปรับตัวลดลง ในอัตราการขยายตัวลดลงร้อยละ 5.34 ราคาน้ำมันเฉลี่ยอยู่ที่ 33.36 บาทต่อลิตร เมื่อเทียบกับอัตราดอกเบี้ยในไตรมาสเดียวกัน อัตราดอกเบี้ยมีการขยายตัวในอัตราการขยายตัวที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.33 ทำให้อัตราดอกเบี้ยมีอัตราอยู่ที่ร้อยละ 4.25

รูปที่ 4.10 อัตราการขยายตัวราคาน้ำมันและอัตราดอกเบี้ยไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน และธนาคารแห่งประเทศไทย

จากรูปที่ 4.10 แสดงอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันและอัตราดอกเบี้ยไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551 จะเห็นได้ว่าอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 2 ปี 2549, ไตรมาสที่ 1 และ 2 ปี 2550, ไตรมาสที่ 4 ปี 2550 และไตรมาสที่ 2 ปี 2551 ในทางตรงกันข้าม อัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่ต่ำลงเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 3 และ 4 ปี 2549, ไตรมาสที่ 3 ปี 2550 และไตรมาสที่ 1, 3 และ 4 ปี 2551 ขณะที่อัตราการขยายตัวของอัตราดอกเบี้ยในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่สูงขึ้น เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาส 2, 3 และ 4 ปี 2550 และไตรมาสที่ 2 และ 3 ปี 2551 ในทางตรงกันข้าม อัตราการขยายตัวของอัตราดอกเบี้ยในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่ต่ำลงเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 2 และ 3 ปี 2549, ไตรมาสที่ 1 ปี 2550 และไตรมาสที่ 1 และ 4 ปี 2551

ดังนั้น จากการเปรียบเทียบถึงความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงในอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันกับการเปลี่ยนแปลงในอัตราการขยายตัวของอัตราดอกเบี้ย พบว่าการเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันจะมีทิศทางปรับตัวในทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยในช่วงไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551 ซึ่งจะมีการปรับตัวในทิศทางตรงกันข้ามในบางไตรมาส

4.14.10 ความสัมพันธ์ราคาน้ำมันกับราคาสินค้าในประเทศ

การเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าในประเทศ ในแต่ละไตรมาส เกิดจากหลายสาเหตุ อาทิ เช่น รายได้ของประชาชนเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงของการใช้จ่ายของประชาชน การเปลี่ยนแปลงในอัตราดอกเบี้ย โดยการเปลี่ยนแปลงในราคาน้ำมันก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่อาจส่งผลให้ราคาสินค้าในประเทศเกิดการเปลี่ยนแปลงไม่ทางตรงก็ทางอ้อมได้ ดังนั้น เพื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงในราคาน้ำมันกับการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าในประเทศ จะพิจารณาจากการเปรียบเทียบข้อมูลในไตรมาสแรกของปี 2549 ถึงไตรมาสที่สี่ของปี 2551 เนื่องจากเป็นช่วงที่ราคาน้ำมันมีการเปลี่ยนแปลงที่ผันผวนเป็นอย่างมาก พร้อมทั้งมีการปรับตัวขึ้นสูงที่สุดอีกด้วย

ตารางที่ 4.10 ราคาน้ำมันและราคาสินค้าในประเทศ ไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551

ไตรมาส	ราคาน้ำมัน		ราคาสินค้าในประเทศ	
	จำนวน (บาท)	การขยายตัว (ร้อยละ)	ดัชนี	การขยายตัว (ร้อยละ)
2549Q1	25.32	3.83	95.87	0.38
2549Q2	27.40	8.19	98.17	2.40
2549Q3	27.60	0.72	98.47	0.31
2549Q4	24.47	-11.32	98.60	0.14
2550Q1	24.35	-0.48	98.23	-0.37
2550Q2	26.80	10.06	100.03	1.83
2550Q3	26.59	-0.78	100.10	0.07
2550Q4	28.88	8.61	101.50	1.40
2551Q1	29.90	3.52	103.17	1.64
2551Q2	35.25	17.88	107.53	4.23
2551Q3	33.36	-5.34	107.37	-0.15
2551Q4	21.43	-35.77	103.67	-3.45

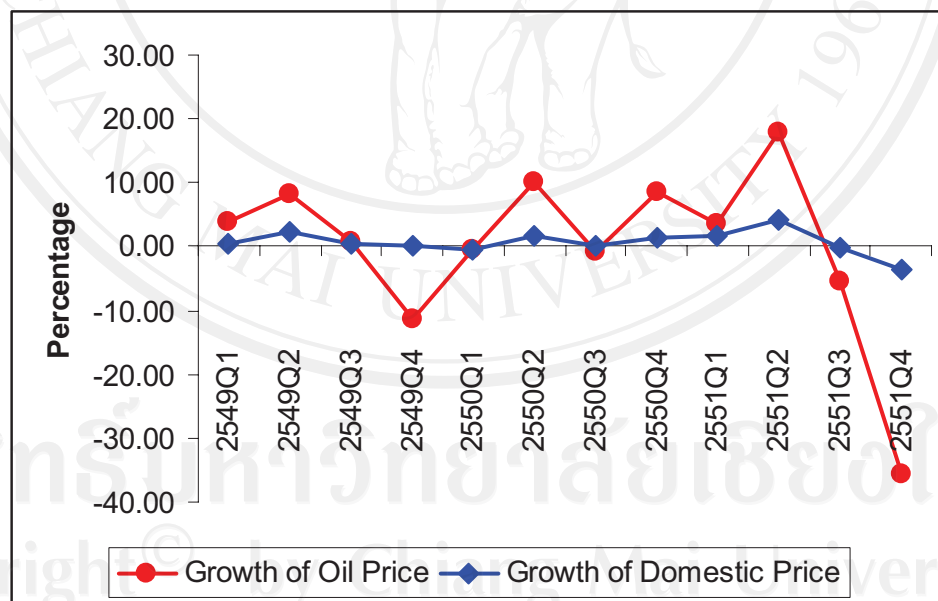
ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน และสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

จากตารางที่ 4.10 แสดงราคาน้ำมันและราคาสินค้าในประเทศ ไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551 จะเห็นได้ว่าราคาน้ำมันจะมีการปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากไตรมาสที่แรกของปี 2549 จนถึงไตรมาสที่ 3 ปี 2549 โดยมีการปรับขึ้นจากไตรมาสแรกไปยังไตรมาสที่ 2 ปี 2549 จากราคาน้ำมันเฉลี่ยที่ 25.32 บาทต่อลิตร ปรับขึ้นเป็น 27.40 บาทต่อลิตร ในอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.19 เมื่อเทียบกับราคาสินค้าในประเทศในช่วงไตรมาสเดียวกัน จะเห็นได้ว่าในไตรมาสที่ 2 ปี 2549 มีอัตราการขยายตัวที่เพิ่มขึ้นเช่นกัน โดยอัตราการขยายตัวของราคาสินค้าในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.40 และเมื่อเข้าไตรมาสที่ 3 ของปี 2549 ราคาน้ำมันปรับขึ้นเป็น 27.60 บาทต่อลิตร ในอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเพียงร้อยละ 0.72 เมื่อเทียบกับราคาสินค้าในประเทศในช่วงไตรมาสเดียวกัน ราคาสินค้าในประเทศได้เพิ่มขึ้นเป็น 98.47 ในอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเช่นกัน ในอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.31 ต่อมาในไตรมาสที่ 2 ปี 2550 ราคา

น้ำมันได้ปรับตัวเพิ่มขึ้นในอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.06 ทำให้ราคาน้ำมันเฉลี่ยอยู่ที่ 26.80 บาทต่อลิตร และเมื่อเทียบกับราคาสินค้าในประเทศในไตรมาสเดียวกัน การขยายตัวของราคาสินค้าในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.83 ทำให้ในไตรมาสที่ 2 ปี 2550 ราคาสินค้าในประเทศอยู่ที่ 100.03

ในไตรมาสที่ 2 ปี 2551 ราคาน้ำมันได้ปรับตัวสูงสุดซึ่งเป็นผลมาจากการที่นักลงทุนเข้าซื้อขายน้ำมันเพื่อทำกำไร และปัญหาค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ที่อ่อนตัวลงอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสถานการณ์ตั้งเครื่องในประเทศผู้ผลิต ทำให้ราคาน้ำมันปรับขึ้นเฉลี่ยอยู่ที่ 35.25 บาทต่อลิตร อัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.88 ซึ่งเมื่อเทียบกับราคาสินค้าในประเทศในไตรมาสเดียวกัน อัตราการขยายตัวของราคาสินค้าในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.23 ในไตรมาสถัดมาราคาน้ำมันได้ปรับตัวลดลง ในอัตราการขยายตัวลดลงร้อยละ 5.34 ราคาน้ำมันเฉลี่ยอยู่ที่ 33.36 บาทต่อลิตร เมื่อเทียบกับราคาสินค้าในประเทศในไตรมาสเดียวกัน ราคาสินค้าในประเทศมีการขยายตัวในอัตราการขยายตัวที่ลดลงร้อยละ 0.15 ทำให้ราคาสินค้าในประเทศเท่ากับ 107.37

รูปที่ 4.11 อัตราการขยายตัวราคาน้ำมันและราคาสินค้าในประเทศไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน และสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

จากรูปที่ 4.11 แสดงอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันและราคาสินค้าในประเทศไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551 จะเห็นได้ว่าอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันในไตรมาสที่มี

การขยายตัวที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 2 ปี 2549, ไตรมาสที่ 1 และ 2 ปี 2550, ไตรมาสที่ 4 ปี 2550 และไตรมาสที่ 2 ปี 2551 ในทางตรงกันข้าม อัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่ต่ำลงเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 3 และ 4 ปี 2549, ไตรมาสที่ 3 ปี 2550 และไตรมาสที่ 1, 3 และ 4 ปี 2551 ขณะที่อัตราการขยายตัวของราคาสินค้าในประเทศในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่สูงขึ้น เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาส 2 ปี 2549, ไตรมาส 2 และ 4 ปี 2550 และไตรมาสที่ 1 และ 2 ปี 2551 ในทางตรงกันข้าม อัตราการขยายตัวของราคาสินค้าในประเทศในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่ต่ำลง เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 3 และ 4 ปี 2549, ไตรมาสที่ 1 และ 3 ปี 2550 และไตรมาสที่ 3 และ 4 ปี 2551

ดังนั้น จากการเปรียบเทียบถึงความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงในอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันกับการเปลี่ยนแปลงในอัตราการขยายตัวของราคาสินค้าในประเทศ จะเห็นได้ชัดเจนว่าการเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันจะมีทิศทางการปรับตัวในทางเดียวกันกับ การเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าในประเทศ ในช่วงไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551

4.14.11 ความสัมพันธ์ของราคาน้ำมันและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา

การเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ในแต่ละไตรมาส เกิดจากหลายสาเหตุ อาทิเช่น การเปลี่ยนแปลงในราคาสินค้าในประเทศ การเปลี่ยนแปลงในอัตราดอกเบี้ย โดยการเปลี่ยนแปลงในราคาน้ำมันก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัย ที่อาจส่งผลให้อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราเกิดการเปลี่ยนแปลงไม่ทางตรงก็ทางอ้อมได้ ดังนั้น เพื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงในราคาน้ำมันกับการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา จะพิจารณาจากการเปรียบเทียบข้อมูลในไตรมาสแรกของปี 2549 ถึงไตรมาสที่สี่ของปี 2551 เนื่องจากเป็นช่วงที่ราคาน้ำมันมีการเปลี่ยนแปลงที่ผันผวนเป็นอย่างมาก พร้อมทั้งมีการปรับตัวขึ้นสูงที่สุดอีกด้วย

ตารางที่ 4.11 ราคาน้ำมันและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551

ไตรมาส	ราคาน้ำมัน		อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา	
	จำนวน (บาท)	การขยายตัว (ร้อยละ)	จำนวน (บาทต่อ 1 USD)	การขยายตัว (ร้อยละ)
2549Q1	25.32	3.83	39.33	-4.15
2549Q2	27.40	8.19	38.12	-3.09
2549Q3	27.60	0.72	37.69	-1.13

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

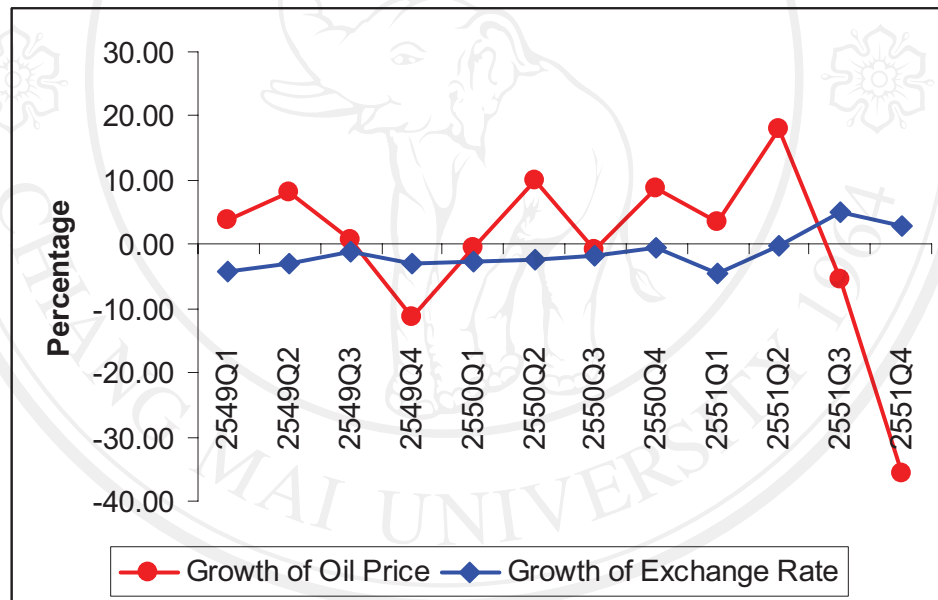
ไตรมาส	ราคาน้ำมัน		อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา	
	จำนวน (บาท)	การขยายตัว (ร้อยละ)	จำนวน (บาทต่อ 1 USD)	การขยายตัว (ร้อยละ)
2549Q4	24.47	-11.32	36.57	-2.97
2550Q1	24.35	-0.48	35.59	-2.69
2550Q2	26.80	10.06	34.69	-2.52
2550Q3	26.59	-0.78	34.06	-1.83
2550Q4	28.88	8.61	33.92	-0.40
2551Q1	29.90	3.52	32.42	-4.43
2551Q2	35.25	17.88	32.30	-0.35
2551Q3	33.36	-5.34	33.88	4.89
2551Q4	21.43	-35.77	34.85	2.86

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน และธนาคารแห่งประเทศไทย

จากตารางที่ 4.11 แสดงราคาน้ำมันและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551 จะเห็นได้ว่าราคาน้ำมันจะมีการปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากไตรมาสที่แรก ของปี 2549 จนถึงไตรมาสที่ 3 ปี 2549 โดยมีการปรับขึ้นจากไตรมาสแรกไปยังไตรมาสที่ 2 ปี 2549 จากราคาน้ำมันเฉลี่ยที่ 25.32 บาทต่อลิตร ปรับขึ้นเป็น 27.40 บาทต่อลิตร ในอัตรการขยายตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.19 และปรับขึ้นเป็น 27.60 ในไตรมาสที่ 3 ปี 2549 เมื่อเทียบกับอัตราแลกเปลี่ยน เงินตราในช่วงไตรมาสเดียวกัน จะเห็นว่าอัตราแลกเปลี่ยนในไตรมาสที่ 2 มีอัตรการขยายตัวที่ ลดลงต่อเนื่องจากไตรมาสแรกร้อยละ 3.09 ด้วยอัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยที่ 38.12 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. และเมื่อเข้าไตรมาสที่ 3 ของปี 2549 ก็มีการปรับลดลงอีกทำให้อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยอยู่ที่ 37.69 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ด้วยอัตรการขยายตัวลดลงร้อยละ 1.13 ต่อมาในไตรมาสที่ 2 ปี 2550 ราคาน้ำมันได้ปรับตัวเพิ่มขึ้นในอัตรการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.06 ทำให้ราคาน้ำมันเพิ่มขึ้น เฉลี่ยอยู่ที่ 26.80 บาทต่อลิตร และเมื่อเทียบกับการอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราในไตรมาสเดียวกัน การ ขยายตัวของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราลดลงร้อยละ 2.52 ทำให้อัตราแลกเปลี่ยนในไตรมาสที่ 2 ปี 2550 เฉลี่ย 34.69 บาทต่อดอลลาร์ สรอ.

ในไตรมาสที่ 2 ปี 2551 ราคาน้ำมันได้ปรับตัวสูงสุดซึ่งเป็นผลมาจากการที่นักลงทุนเข้าซื้อขายน้ำมันเพื่อทำกำไร และปัญหาค่าเงินดอลลาร์สหรัฐที่อ่อนตัวลงอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสถานการณ์ดิ่งเหวในประเศผู้ผลิต ทำให้ราคาน้ำมันปรับขึ้นเฉลี่ยอยู่ที่ 35.25 บาทต่อลิตร อัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.88 ซึ่งเมื่อเทียบกับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราในไตรมาสเดียวกัน อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยลดลงอยู่ที่ 32.30 บาทต่อดอลลาร์ สหรัฐ. อัตราการขยายตัวลดลงร้อยละ 0.35 และในไตรมาสต่อมาราคาน้ำมันได้มีการปรับลดลงมาเฉลี่ยอยู่ที่ 33.36 บาทต่อลิตร แต่อัตราแลกเปลี่ยนกับปรับค่าขึ้นเฉลี่ยเป็น 33.88 บาทต่อดอลลาร์ สหรัฐ. เมื่อเทียบกับในไตรมาสเดียวกัน

รูปที่ 4.12 อัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน และธนาคารแห่งประเทศไทย

จากรูปที่ 4.12 แสดงอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551 จะเห็นได้ว่าอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 2 ปี 2549, ไตรมาสที่ 1 และ 2 ปี 2550, ไตรมาสที่ 4 ปี 2550 และไตรมาสที่ 2 ปี 2551 ในทางตรงกันข้าม อัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่ต่ำลงเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 3 และ 4 ปี 2549, ไตรมาสที่ 3 ปี 2550 และไตรมาสที่ 1, 3 และ 4 ปี 2551 ขณะที่อัตราการขยายตัวของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่

ไตรมาสที่ 2 และ 3 ปี 2549, ทุกไตรมาสใน ปี 2550 และไตรมาสที่ 2 และ 3 ปี 2551 ในทางตรงกันข้าม อัตราการขยายตัวของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราในไตรมาสที่มีการขยายตัวที่ต่ำลงเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ได้แก่ ไตรมาสที่ 4 ปี 2549 และไตรมาสที่ 1 และ 4 ปี 2551

ดังนั้น จากการเปรียบเทียบถึงความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงในอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันกับการเปลี่ยนแปลงในอัตราการขยายตัวของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา พบว่าการเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมัน จะมีทิศทางการปรับตัวในทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงแลกเปลี่ยนเงินตราในช่วงไตรมาส 1 ปี 2549 ถึงไตรมาส 4 ปี 2551 ซึ่งจะมีการปรับตัวในทิศทางตรงกันข้ามในบางไตรมาส

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved